

KONSOLIDIRANI
GODIŠNJI FINANCIJSKI
IZVJEŠTAJI I IZVJEŠĆE
NEOVISNOG REVIZORA ZA

2016.

BRODOGRADILIŠTE

VIKTOR LENAC

Delivering Top Quality, In a Safe Way, On Time

Travanj 2017

SADRŽAJ

Izjava o odgovornosti Uprave za konsolidirane financijske izvještaje	3
Izvešće neovisnog revizora	4
Konsolidirani financijski izvještaji	
Konsolidirana bilanca	9
Konsolidirani račun dobiti i gubitka s izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti	10
Konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku	11
Konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala	12
Konsolidirane bilješke uz financijske izvještaje	13
Godišnje izvješće	36

ODGOVORNOST ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava Društva je dužna osigurati da konsolidirani financijski izvještaji za 2016. godinu budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije i u skladu sa Zakonom o računovodstvu, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja BRODOGRADILIŠTA VIKTOR LENAC d.d. i ovisnog društva (Grupe) za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava je izradila konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Grupe.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjavanje svakog značajnog odstupanja u financijskim izvještajima; te
- za izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC D.D.

Martinšćica bb

Rijeka, 25. travnja 2017. godine

Aljoša Pavelin, predsjednik Uprave

Sandra Uzelac, član Uprave

**IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA DIONIČARIMA
BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC GRUPA
RIJEKA**

Izješće o reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvješćaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvješćaja BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC GRUPA, Rijeka (Grupa), koji obuhvaćaju konsolidirani izvješćaj o financijskom položaju (bilancu) na 31. prosinca 2016., konsolidirani račun dobiti i gubitka, konsolidirani izvješćaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvješćaj o novčanim tokovima, konsolidirani izvješćaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te konsolidirane bilješke uz financijske izvješćaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani godišnji financijski izvješćaji *istinito i fer prikazuju* financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2016., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja (MSFI-ima).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvješćaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

U bilanci na dan 31.12.2016., pozicija nekretnina, postrojenja i opreme je iskazana u iznosu od 270 milijuna kuna – vidi bilješku 14.

Društvo je tijekom godine koja se završila 31.12.2016. nastavilo poduzimati značajne investicije u dokove te su kapitalizirani troškovi dokova tijekom 2016. godine iznosili 24 milijuna kuna.

Značajan iznos ovih troškova zahtijeva razmatranje prirode nastalih troškova kako bi se osiguralo da priznavanje troškova kao opreme ispunjava kriterije priznavanja propisanim u MRS-u 16 – nekretnine, postrojenja i oprema, te razmatranje procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme, provedene od strane uprave društva.

Naši postupci tijekom revizije vezano uz ključno revizijsko pitanje

Kako se ovdje radi o izvedbi u vlastitoj režiji i korištenju usluga drugih, pregledali smo određeni uzorak ulaznih računa priznatih kao novonabavljena imovina, testirali smo utrošak materijala koji se odnosio na navedena ulaganja, te svih drugih troškova raspodijeljenih na navedeno ulaganje kako bi se uvjerali ispunjavaju li troškovi iz odabranog uzorka kriterije priznavanja u skladu s MRS-om 16 – nekretnine, postrojenja i oprema, i da li su u skladu s računovodstvenim politikama Grupe. Temeljem dostupnih dokaza i provedenih postupaka vjerujemo da su troškovi pravilno priznati i klasificirani.

Ostale informacije u konsolidiranom godišnjem izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnje izvješće, ali ne uključuju konsolidirane godišnje financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg izvješća neovisnog revizora pod naslovom *Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima*, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo

obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Revizorove odgovornosti za reviziju konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom izvješću posloводства za 2016. godinu usklađene su s priloženim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima Grupe za 2016. godinu;
2. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo izvješće posloводства za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
3. Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom izvješću posloводства Grupe.
4. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u godišnje izvješće Grupe za 2016. godinu je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.
5. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u godišnje izvješće Grupe za 2016. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Branimir Grgić.

U Rijeci, 25. travnja 2017. godine

Voditelj tima:

Partner i ovlašteni revizor:

„Inženjerski biro-revizija“ d.o.o. Zadar

Poljana Plankit 1, Republika Hrvatska

*U ime i za „Inženjerski biro-revizija“ d.o.o.
Zadar*

Direktor i ovlašteni revizor:

Branimir Grgić, dipl.oec.

Irena Dobrović, dipl. oec.

*„Inženjerski biro-revizija“
d.o.o. - Zadar*

KONSOLIDIRANA BILANCA NA DAN 31.12.

			u kunama	
Opis	Bilješka	2015	2016	
Imovina				
A. Dugotrajna imovina	14,15,16	267.254.869	287.134.391	
I Nematerijalna imovina	14	5.142.626	7.420.109	
II Nekretnine, postrojenja i oprema	14	252.795.438	270.293.720	
III Sudjelujući interesi i ulaganja u vrijednosne papire	15	676.015	845.605	
IV Financijska imovina	16	8.575.790	8.535.847	
V Odgođena porezna imovina		65.000	39.110	
B. Kratkotrajna imovina		131.325.837	136.331.845	
I Zalihe	17	27.615.285	27.704.977	
II Financijska imovina	16	377.640	198.086	
III Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	62.724.036	97.626.801	
IV Novac u banci i blagajni	19	40.608.876	10.801.981	
V Imovina namijenjena prodaji		-	-	
C. Ukupna imovina		398.580.706	423.466.236	
D. Izvanbilančni zapisi, glavnica i obveze		-	-	
A. Glavnica i rezerve	20	222.506.741	212.124.192	
I Dionički kapital	20	168.132.470	168.132.470	
II Kapitalne rezerve		-	-	
III Rezerve		25.832.230	40.119.423	
IV Zadržana dobit/gubitak	20	28.542.041	3.872.299	
B. Manjinski interes		-	-	
C. Dugoročne obveze		77.349.739	72.543.256	
I Zaduženja na koja se obračunavaju kamate	21	61.712.913	52.427.610	
II Rezerviranja	24	914.484	754.774	
III Odgođena porezna obveza		23.891	31.918	
IV Ostale dugoročne obveze	25	14.698.451	19.328.954	
D. Kratkoročne obveze		98.724.226	138.798.788	
I Zaduženja na koja se obračunavaju kamate	21	13.916.246	46.537.384	
II Tekuće obveze poreza na dobit	22	1.320.955	29.657	
III Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	22	80.461.390	91.169.948	
IV Financijske obveze		-	-	
V Rezerviranja	24	3.025.635	1.061.799	
E. Ukupno obveze		176.073.965	211.342.044	
F. Ukupno glavnica i obveze		398.580.706	423.466.236	

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA S IZVJEŠTAJEM O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (ZA GODINU ZAVRŠENU 31.12.2016.)

		u kunama	
Opis	Bilješke	2015	2016
1. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA		536.204.514	303.257.197
1.1. Prihodi od prodaje	3	521.374.644	262.136.247
1.2. Ostali prihodi	4	14.829.870	41.120.950
2. TROŠKOVI IZ REDOVNOG POSLOVANJA		504.589.368	296.502.906
2.1. (Povećanje)/smanjenje vrijednosti nedovršene proizvodnje		(10.235.775)	7.676.652
2.2. Materijalni troškovi	5	367.115.362	183.074.283
2.3. Troškovi osoblja	6	74.995.031	70.015.465
2.4. Amortizacija	7	23.590.563	21.993.340
2.5. Vrijednosno usklađenje	8	26.128.998	319.648
2.6. Rezerviranja	9	3.424.135	1.000.786
2.7. Ostali troškovi	10	13.938.747	11.844.624
2.8. Ostali poslovni rashodi	10	5.632.307	578.108
3. REZULTAT IZ POSLOVANJA		31.615.146	6.754.291
4. NETO FINANCIJSKI (TROŠKOVI/PRIHODI)	11	(4.136.919)	(4.639.588)
4.1. Financijski prihodi	11	338.603	355.361
4.2. Financijski troškovi	11	4.475.522	4.994.949
5. DOBIT / (GUBITAK) IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE POREZA		27.478.227	2.114.703
6. POREZ NA DOBIT	12	1.335.619	641.880
7. DOBIT / (GUBITAK) RAZDOBLJA	13	26.142.608	1.472.823
Zarada po dionici (kuna)		1,64	0,09
8. Neto dobit/gubitak razdoblja		26.142.608	1.472.823
Dobit/(gubitak) s osnova ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju		47.154	169.589
8.2. Odgođena porezna imovina		(9.431)	(33.918)
9. SVEOBUHVAATNA DOBIT/(GUBITAK) RAZDOBLJA		26.180.331	1.608.494

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU (ZA GODINU ZAVRŠENU 31.12.2016)

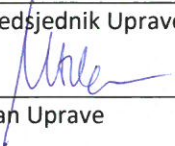
	Opis	Bilješka	2015	2016
I	POSLOVNE AKTIVNOSTI			
1	Dobit /gubitak prije poreza		27.478.227	2.114.702
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija nekretnina, postrojenja, opreme		23.590.562	21.993.340
3	Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		5.650.208	55.763
4	Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine		25.497.807	65.570
5	Prihodi od kamata i dividendi		(321.195)	(303.986)
6	Rashodi od kamata		4.287.939	3.128.384
7	Rezerviranja		3.252.911	(2.046.046)
8	Tečajne razlike (nerealizirane)		986.381	669.834
9	Trošak poreza na dobit		(1.335.618)	(641.880)
10	Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke		(62.635)	(3.159.657)
	Dobit od poslovanja prije promjena radnog kapitala		89.024.587	21.876.025
11	Povećanje / smanjenje zaliha		(3.622.238)	3.205.639
12	Povećanje / smanjenje kratkotrajnih potraživanja		(30.094.980)	(19.140.185)
13	Povećanje / smanjenje obveza		(25.801.453)	11.204.372
14	Plaćeni porez na dobit		0	(1.933.178)
15	Plaćene kamate		(4.099.221)	(3.022.748)
16	Povećanje / smanjenje obračunatih prihoda i troškova		33.119.045	(16.479.248)
	NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	33	58.525.741	(4.289.324)
II	INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI			
1	Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(13.175.035)	(41.844.316)
2	Primici od prodaje dugotrajne imovine		487.046	19.450
3	Ulaganje u financijsku imovinu		7.869.002	107.172
4	Primljene kamate		168.254	228.342
5	Primljene dividende		2.046	24.304
6	Dani zajmovi		(400.000)	(8.634)
7	Naplata danih zajmova		370.000	188.188
8	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		(399.945)	0
	NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	33	(5.078.632)	(41.285.494)
III	FINANCIJSKE AKTIVNOSTI			
1	Primici od zaduženja na koju se obračunavaju kamate		19.281.100	40.549.206
2	Otplate zaduženja na koja se obračunavaju kamate		(42.375.578)	(12.790.239)
3	Isplata dividendi		0	(11.991.045)
	NOVČANI TOK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	33	(23.094.478)	15.767.922
IV	UKUPNO SMANJENJE / POVEĆANJE NOVCA (I+II+III)		30.352.630	(29.806.895)
V	STANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA 01.SIJEČNJA		10.256.246	40.608.876
VI	STANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA 31.PROSINCA	19	40.608.876	10.801.981

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

Dobit/gubitak razdoblja	u kunama								
	Temeljni kapital	Zakonske rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Ostale rezerve	Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	Zadržani dobitak	Dobit poslovne godine	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	168.132.470	7.146.812	12.540.000	(8.055.772)	13.887.032	(202.163)	2.381.007	497.024	196.326.410
Dobit/gubitak razdoblja								26.142.608	26.142.608
Promjene rezervi fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju						37.723			37.723
Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu dobit iz 2014.g.		23.929			454.668		18.427	(497.024)	0
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	168.132.470	7.170.741	12.540.000	(8.055.772)	14.341.700	(164.440)	2.399.434	26.142.608	222.506.741
Dobit/gubitak razdoblja								1.472.824	1.472.824
Promjene rezervi fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju						135.672			135.672
Isplata udjela u dobiti/dividende					(11.991.045)				(11.991.045)
Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu dobit iz 2015.g.		1.235.882			24.906.684		43	(26.142.609)	0
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	168.132.470	8.406.623	12.540.000	(8.055.772)	27.257.339	(28.768)	2.399.477	1.472.823	212.124.192

Aljoša Pavelin, predsjednik Uprave

Sandra Uzelac, član Uprave

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

(čine sastavni dio konsolidiranih financijskih izvještaja)

1. OPĆI PODACI

BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC dioničko društvo Rijeka, Martinšćica bb, Rijeka (dalje „Matica“) upisano je u registarski uložak s matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 040000358 kod Trgovačkog suda Republike Hrvatske u Rijeci.

Temeljni kapital Matice iznosi 168.132.470 kuna i podijeljen je na:

- 15.988.060 nematerijaliziranih, redovnih dionica na ime, svaka nominalne vrijednosti 10 kuna
- 825.187 vlastitih dionica, svaka nominalne vrijednosti 10 kuna

Temeljem Obavijesti o razvrstavanju poslovnih subjekata prema nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti Državnog zavoda za statistiku Zagreb, Matica ima brojčanu oznaku podrazreda 3011 – gradnja brodova i plutajućih objekata, matični broj poslovnog subjekta je 03333710, a OIB 27531244647.

Osnovna djelatnost Matice su remont, popravci, preinake i ostale usluge vezane uz brodove i ostale plovne objekte. Matica je registrirana i za ostale djelatnosti: izradu čeličnih konstrukcija, organizaciju građenja brodova, trgovina, inženjering, te za razne ostale usluge.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa je imala 506 zaposlenika.

Dioničko društvo BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC, Rijeka imatelj je 100% temeljnog uloga u trgovačkom društvu VIKTOR - SERVISI d.o.o. Rijeka, Martinšćica bb; MBS 40040360; pa se stoga isto uključuje u konsolidaciju.

Temeljem Obavijesti o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti Državnog zavoda za statistiku, ovisno društvo ima brojčanu oznaku podrazreda 2811– proizvodnja motora i turbina osim motora za zrakoplove i motorna vozila, matični broj (porezni broj) poslovnog subjekta je 03767248, a OIB je 06081251984.

Osnovna djelatnost ovisnog društva Viktor - Servisi d.o.o. Rijeka je popravak i održavanje strojeva i uređaja.

Temeljni kapital ovisnog društva iznosi 903.200 kuna.

Na dan 31. prosinca 2016. godine ovisno društvo imalo je 18 zaposlenika.

Ovisno društvo VIKTOR – SERVISI d.o.o. Rijeka vlasnik je dionica u drugom društvu kapitala, ali s manjinskim udjelom pa se s tog osnova isti ne uključuje u konsolidaciju.

Nadzorni odbor na dan 31.12.2016. godine broji pet članova, a čine ga: Predsjednik Nadzornog odbora gosp. John Karavanić, dopredsjednik Nadzornog odbora gosp. Elvis Pahljina, dok su članovi Nadzornog odbora gospođa Hrvoje Markulinčić, Luka Kolanović (koji je dana 14.09.2016. godine zamijenio dotadašnjeg člana Matu Valčića), te Božo Balen kao predstavnik radnika.

U Matici djeluje i Revizorski odbor u sastavu Elvis Pahljina, Genarij Sutlović i Ines Mirković, imenovani od strane Nadzornog odbora.

Upravu Matice na dan 31.12.2016. godine čine dva člana: predsjednik Uprave Aljoša Pavelin i član Uprave Sandra Uzelac. Predsjednik Uprave Aljoša Pavelin imenovan je na tu funkciju na petogodišnje mandatno razdoblje počev od 01.05.2016. godine, kada je na toj funkciji zamijenio Roberta Škifića. Sandra Uzelac je kao član Uprave imenovana također na petogodišnje mandatno razdoblje dana 08.04.2013. godine.

Vlasnička struktura Matice na dan 31. prosinca 2016. godine bila je :

	Vlasnik/nositelj računa	Udjeli u temeljnom kapitalu	%
1	Tankerska plovidba d.d. Zadar	62.127.380	36,95
2	Uljanik d.d. Pula	58.297.850	34,67
3	Privredna banka d.d. Zagreb/skrbnički račun	13.672.680	8,13
4	Brodogradilište Viktor Lenac d.d. Rijeka	8.251.870	4,91
5	Jadroagent d.d. Rijeka	3.247.660	1,93
6	CERP/Republika Hrvatska	3.110.100	1,85
7	Erste & Steiermarkische Bank d.d. Rijeka/skrbnički račun	1.408.000	0,84
8	R.L.E., t.p., Drniš	1.052.110	0,63
9	Weiss Branka Maria	773.080	0,46
10	List Gmbh Austria	459.920	0,27
	Ostali	15.731.820	9,36
	Ukupno	168.132.470	100,00

Konsolidirane financijske izvještaje odobrila je Uprava Matice dana 25. travnja 2017. godine za izdavanje Nadzornom odboru.

2. OSNOVA ZA KONSOLIDACIJU, IZJAVA O USKLAĐENOSTI, OSNOVE IZVJEŠĆIVANJA I SAŽETAK OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe za 2016. godinu sastavljeni su u skladu s zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Europskoj uniji.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Primijenjene računovodstvene politike su nepromijenjene u odnosu na prethodnu godinu. Konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti.

Financijski izvještaji Grupe sastavljeni su u hrvatskim kunama (HRK) kao mjernoj odnosno izvještajnoj valuti Grupe.

Grupa je sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja sva devizna potraživanja i obveze, kao i potraživanja i obveze s valutnom klauzulom uskladilo na srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2016. godine i to:

1 EUR = HRK 7,557787	(31.12.2015. godine 1 EUR = 7,635047 HRK)
1 USD = HRK 7,168536	(31.12.2015. godine 1 USD = 6,991801 HRK)
1 NOK = HRK 0,832438	(31.12.2015. godine 1 NOK = 0,800194 HRK)
1 GBP = HRK 8,815802	(31.12.2015. godine 1 GBP = 10,361035 HRK)

2.1. Novi standardi i dopune standarda koji su primijenjeni i na snazi

Grupa je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2016. godine usvojila dolje navedene nove i dopunjene MSFI-jeve koje je odobrila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Grupe.

- Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije – Dodaci MRS-u 16 i MRS-u 38
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2012. do 2014. godine koji se sastoje od promjena na četiri standarda (MSFI 5, MSFI 7, MSFI 19 te MRS 34) Usvajanje ovih poboljšanja nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

Standardi, tumačenja i dodaci koji su objavljeni, ali još nisu stupili na snagu Objavljeno je nekoliko novih standarda i dodataka MSFI-vima te smjernica Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2016. godine i koje Grupa nije ranije usvojila. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda: MSFI 15 'Prihodi od ugovora s kupcima' i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine) Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti MRS 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji. Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi. Neke ključne promjene u odnosu na sadašnju praksu su sljedeće:

- Svi paketi roba ili usluga koje se razlikuju trebaju se zasebno priznavati, te je sve popuste i rabate na ugovornu cijenu potrebno alocirati na zasebne elemente
- Prihodi se mogu priznati ranije nego prema sadašnjim standardima ako naknada varira iz bilo kojeg razloga (kao npr. za poticaje, rabate, naknade za dobro izvođenje posla, autorske naknade, postizanje željenog ishoda itd.) - minimalni iznosi moraju se priznati ako ne postoji značajan rizik od ukidanja.
- Trenutak u kojem se prihodi mogu priznavati može se promijeniti: dio prihoda koji se priznaje u trenutku kada je ugovor pri završetku možda će se morati priznavati tijekom trajanja ugovora i obrnuto • Postoje nova posebna pravila o, među ostalim, licencama, jamstvima, nepovratnim naknadama koje se unaprijed plaćaju i konsignacijskim aranžmanima, te postoji povećani opseg objava
- Kao i kod svakog standarda postoji povećani opseg objava. Subjekti će moći birati između potpune retroaktivne primjene ili prospektivne primjene s dodatnim objavama. Uprava trenutno razmatra utjecaj novih odredbi i identificirala je sljedeće područje koja će vjerojatno biti predmetom utjecaja:
- Trenutak priznavanja prihoda u slučaju ugovaranja projekata s nadoknadom troškova bez marže
- Produžena jamstva (koja će se morati obračunati kao zasebne obveze izvršenja, što će odgoditi priznavanje dijela prihoda)

Trenutno Grupa nije u mogućnosti procijeniti utjecaj novih odredbi na konsolidirane financijske izvještaje Grupe (Uprava procjenjuje da će svi aktivni ugovori biti dovršeni do datuma primjene standarda), već će izvršiti detaljniju analizu utjecaja u sljedećih dvanaest mjeseci. Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu. MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine) MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite. U prosincu 2014. godine, Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde unio je daljnje promjene u pravila klasifikacije i mjerenja te je uveo novi model umanjenja vrijednosti. Uvođenjem ovih promjena, MSFI 9 je sada dovršen. Uprava Grupe procijenila je sljedeće moguće efekte primjene novog standarda MSFI 9 na svoje financijske izvještaje:

- nakon promjena koje je IASB odobrio u srpnju 2014. Grupa više ne očekuje da će nova pravila o klasifikaciji, mjerenju i prestanku priznavanja imati utjecaj na njezinu financijsku imovinu i obveze;

- Iako Grupa mora tek provesti detaljnu procjenu dužničkih instrumenata koji su svrstani u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, čini se da bi oni mogli ispunjavati uvjete za klasifikaciju po fer vrijednosti u ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) uzevši u obzir trenutni poslovni model korišten za tu imovinu. Stoga neće biti promjena u iskazivanju te imovine;
- također neće biti nikakvog učinka na iskazivanje financijskih obveza Grupe jer novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje financijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Grupa takvih obveza nema;
- novim pravilima zaštite računovodstvo zaštite u većoj je mjeri usklađeno s praksom upravljanja rizikom Grupe. U pravilu će primjena računovodstva zaštite u budućnosti biti lakša jer se standardom uvodi pristup koji je više utemeljen na načelima. Novim se standardom također uvode prošireni zahtjevi objavljivanja i promjene u prezentiranju;
- novi model umanjenja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka. Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu. MSFI 16 Najmovi (objavljen u siječnju 2016. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1.siječnja 2019. godine)
- MSFI 16 prvenstveno će imati utjecaj na računovodstvo najmodrimca koji će u bilanci morati priznati gotovo sve najmove. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i financijskih najmova te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.
- Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom, pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.
- Novčani tok od poslovnih aktivnosti biti će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.
- Računovodstvo najmodavaca neće se značajno mijenjati. Mogu se pojaviti neke razlike zbog novih smjernica o definiciji najma. Po MSFI-ju 16 ugovor jest ili sadrži najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja korištenjem identificirane imovine na određeno vremensko razdoblje u zamjenu za naknadu. Grupa u ovom trenutku ne može procijeniti utjecaj novog standarda na svoje financijske izvještaje, već će provesti detaljniju procjenu utjecaja u sljedećih dvanaest mjeseci. Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon što ga usvoji Europska unija.

2.2. Ključne procjene i pretpostavke te neizvjesnosti u pripremi financijskih izvještaja

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je koristila određene prosudbe i procjene koje utječu na knjigovodstvenu vrijednost imovine i obveza Grupe, objavljivanje potencijalnih stavaka na datum bilance te objavljene prihode i rashode tada završenog razdoblja.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na: obračun i razdoblje amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, procjene umanjenja vrijednosti, ispravke vrijednosti zaliha i sumnjivih i spornih potraživanja, rezerviranja za primanja zaposlenih, sudske sporove i garantne rokove. Više detalja o računovodstvenim politikama za ove procjene nalazi se u ostalim dijelovima ove bilješke, kao i ostalim bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Zato računovodstvene procjene zahtijevaju prosudbu, a one korištene pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja su podložne promjenama nastankom novih događaja, stjecanjem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i promjenom okruženja u kojemu Grupa posluje. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Osnovne računovodstvene politike korištene u pripremi financijskih izvještaja obrazložene su u nastavku.

Osnovne računovodstvene politike primijenjene kod sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za 2016. godinu bile su sljedeće:

a) Prihodi

/i/ Prihodi se priznaju danom isporuke roba i/ili usluga, odnosno izdavanjem računa.

/ii/ Prihodi s naslova prodaje proizvoda i usluga priznaju se ukoliko:

- su na kupca preneseni svi veći rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima ili robom;
- ne zadržava sudjelovanje u upravljanju do stupnja koji se može povezati s vlasništvom, niti učinkovito kontrolira prodaju proizvoda ili robe;
- je moguće pouzdano utvrditi svotu prihoda;
- je vjerojatno da će se prodani proizvodi ili robe naplatiti, te
- ako je moguće pouzdano utvrditi troškove koji su nastali ili koji će nastati u vezi s prodajom.

/iii/ Prihodi s naslova prodaje usluga čiji je ishod moguće pouzdano utvrditi obračunavaju se prema stupnju dovršenosti transakcije na dan bilance. Prihodi s naslova pruženih usluga se priznaju ako se:

- iznos prihoda može pouzdano utvrditi i postoji vjerojatnost naplate
- može pouzdano utvrditi stupanj dovršenosti transakcije;
- mogu pouzdano utvrditi troškovi nastali u vezi s tim uslugama i troškovi potrebni za dovršenje usluga.

U slučaju utvrđivanja prihoda s naslova prodaje usluga prema stupnju dovršenosti ugovornih aktivnosti na datum bilance.

Prihodi se priznaju po pojedinom ugovoru, u skladu s metodom stupnja dovršenosti ugovora, kad je moguće utvrditi postotak dovršenosti s razumnom mjerom sigurnosti, jasno identificirati nastale troškove te sa sigurnošću utvrditi:

- ukupne prihode, i
- ukupne troškove do dovršenja ugovora.

Kada ishod ugovora o izgradnji nije moguće pouzdano procijeniti prihodi se priznaju samo do iznosa nastalih troškova ugovora za koje je vjerojatno da će biti nadoknađeni, a troškovi iz ugovora priznaju se u trenutku nastanka.

Stupanj dovršenosti ugovora se određuje prema ukupnim troškovima materijala, rada i ostalim troškovima nastalim do datuma bilance koji se mogu pripisati ugovoru, u odnosu na ukupne procijenjene troškove za svaki pojedini ugovor o izgradnji.

Kada se pouzdano može procijeniti gubitak po ugovoru o izgradnji, predviđeni gubitak odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Državne potpore priznaju se u prihode onog razdoblja u kojem će nastati s njima povezani troškovi, pod uvjetom da:

- su zadovoljeni uvjeti uz koje se potpore daju
- je vjerojatno da će potpore biti primljene.

Financijski prihodi uključuju prihode od kamata na uložena sredstva, pozitivne tečajne razlike, prihode od dividendi i druge prihode od financiranja.

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, uzimajući u obzir stvarni prinos na ustupljena sredstva, sukladno potpisanim ugovorima.

b) Rashodi

Politika rashoda vodi se na način da se obračunskim sustavom računovodstva utvrđuju rashodi koji su primjenjivi za priznavanje u obračunu financijskog rezultata tekuće godine.

U politici priznavanja rashoda potrebno je pridržavati se sljedećih kriterija:

- rashodi imaju za posljedicu smanjenje sredstava ili povećanje obveza što je moguće pouzdano izmjeriti;
- rashodi imaju izravnu povezanost između nastalih troškova i pozicija prihoda;
- kada se očekuje postizanje prihoda u više slijedećih obračunskih razdoblja, priznavanje rashoda obavlja se postupkom razumne alokacije na obračunska razdoblja;
- rashod se odmah priznaje u obračunskom razdoblju kada izdatak ne ostvaruje buduću ekonomsku korist, a nema uvjeta da se prizna kao imovinska pozicija u bilanci;
- rashod se odmah priznaje u obračunskom razdoblju i onda kada je nastala obveza, a nema uvjeta da se prizna kao imovinska pozicija.

Gubici koji udovoljavaju pojmu rashoda u obračunu se izjednačuju s rashodima. U tom slučaju gubici se ne moraju povezivati s nastalim prihodima. Gubici se pokrivaju prihodima obračunskog razdoblja.

Financijski troškovi uključuju rashode za kamate po kreditima i zajmovima, diskonte pri prodaji vrijednosnih papira i potraživanja prije njihovog dospijanja, kamate zbog odgode plaćanja obveza, negativne tečajne razlike, gubitke od prodaje dionica i poslovnih udjela i druge troškove financiranja.

Troškovi financiranja priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi, tj. u razdoblju u kojem su nastali. Negativne tečajne razlike se ne kapitaliziraju, već se uključuju u rashode razdoblja.

c) Financijski rezultat i porez na dobit

Dobit/gubitak prije oporezivanja utvrđuje se na način da se od ukupno ostvarenih računovodstvenih prihoda oduzmu računovodstveni rashodi.

Obveza poreza na dobit (tekući porez) utvrđuje se u skladu s važećim odredbama Zakona o porezu na dobit.

d) Dugotrajna nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina obuhvaća nenovčana sredstva koja se mogu identificirati i bez fizičkog obilježja. Sredstva dugotrajne nematerijalne imovine priznaju se ukoliko:

- je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritjecati u grupu,
- trošak nabave te imovine može se pouzdano utvrditi, te
- pojedinačna nabavna vrijednost sredstva je veća od 3.500 kuna.

U suprotnom se izdaci evidentiraju kao rashodi tekućeg razdoblja.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno sredstvo evidentira se po njegovu trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti (akumuliranu amortizaciju) i za akumulirane gubitke od umanjenja.

Sredstva nematerijalne imovine isključuju se iz bilance u slučaju prestanka korištenja (prodaje ili rashodovanja) ili kada se od njih više ne očekuje pritjecanje budućih ekonomskih koristi. Dobitci ili gubitci od otuđenja ili povlačenja nematerijalne imovine priznaju se kao prihod ili rashod tekućeg razdoblja.

Sredstva nematerijalne imovine amortiziraju se za svako sredstvo pojedinačno primjenom linearne (ravnomjerne) metode po stopi 5-25% godišnje.

/i/ Trošak amortizacije evidentira se od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je sredstvo dugotrajne nematerijalne imovine stavljeno u upotrebu.

Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu nematerijalnu imovinu priznaje se kao rashod do kraja mjeseca u kojem su sredstva dugotrajne nematerijalne imovine bila u upotrebi.

e) Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajnu materijalnu imovinu čine nekretnine, postrojenja i oprema koju Grupa:

- posjeduje i s njom se koristi u obavljanju djelatnosti, obavljanju administrativnih poslova i iznajmljivanju drugima;
- nabavlja ili izgrađuje s namjerom da se neprekidno upotrebljava;
- ne prodaje u redovnom tijeku poslovanja, a očekuje se da će se ta imovina koristiti dulje od jednog razdoblja.

Sredstva dugotrajne materijalne imovine priznaju se kao imovina:

- ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom pritijecati u grupu,
- trošak sredstva može se pouzdano izmjeriti, te
- je pojedinačna vrijednost sredstva veća od 3.500 kuna i vijek upotrebe duži od godine dana (čl.12. Zakona o porezu na dobit).

Iznimno, ako je pojedinačna vrijednost sredstva manja od 3.500 kuna, a nedvojbeno se ocijeni da je rok upotrebe sredstva duži od godine dana, smatra se dugotrajnom materijalnom imovinom i jednokratno se otpisuje na teret troška razdoblja. Sredstva dugotrajne materijalne imovine manja od 3.500 kuna i s vijekom upotrebe kraćim od godine dana evidentiraju se kao sitan inventar, te jednokratno otpisuju prilikom stavljanja sredstva u upotrebu.

Dugotrajna materijalna imovina prilikom nabave u poslovnim knjigama iskazuje se po trošku nabave.

Za predmete i usluge izrađene u vlastitoj režiji i uključene u korištenje kao predmeti materijalne imovine utvrđuju se njihovi troškovi nabave u visini cijene proizvodnje, uz uvjet sa ona ne prelazi neto tržišnu vrijednost. U ovu vrijednost ne uključuju se interni profiti, neuobičajene vrijednosti otpada materijala, rada i drugih sredstava.

Cijena proizvodnje utvrđuje se sukladno odrednicama MRS-a 2 – Zalihe. Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine, te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Osnovicu za obračun amortizacije čini trošak nabave (bruto knjigovodstvena vrijednost) pojedinačnog sredstva.

Predmet postrojenja i opreme povlači se iz uporabe i rashoduje se kad se od njega više ne očekuju koristi, a nema tržišnu upotrebnu vrijednost.

Ako je u tijeku uporabe predmet stalne imovine oštećen ili povučen iz aktivne uporabe, sredstvo se amortizira do kraja mjeseca u kojem je povučeno iz aktivne uporabe.

Ako je njegova neto knjigovodstvena vrijednost veća od svote koja se može postići prodajom predmeta, u tom slučaju se s razlikom terete troškovi u trenutku prodaje imovine (evidentiranje po neto principu).

U slučaju da je ostvarena prodajna cijena veća od knjigovodstvene vrijednosti, razlika se evidentira kao prihod tekućeg razdoblja (evidentiranje po neto principu).

/i/ Obračun amortizacije provodi se za svako sredstvo pojedinačno, prema linearnoj metodi po stopama prikladnim za otpis nabavne vrijednosti kroz procijenjeni korisni vijek trajanja imovine. Zemljište i sredstva u izgradnji se ne amortiziraju.

Za obračun amortizacije Grupa koristi slijedeće stope:

- građevinski objekti	2,5 -10%
- plovni objekti	2,5-5%
- dizalice i postrojenja	6,67-10%
- proizvodna oprema	10-12%
- prijevozna sredstva	20%
- uredska, informatička i srodna oprema	10-20%

Grupa redovno procjenjuje korisni vijek upotrebe dugotrajne materijalne imovine te na temelju donesene odluke Uprave koristi i zakonsku mogućnost primjene ubrzanih stopa amortizacije.

Obveza obračuna amortizacija i priznavanje troška amortizacije započinje od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je sredstvo dugotrajne materijalne imovine stavljeno u upotrebu.

Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu materijalnu imovinu priznaje se kao rashod do kraja mjeseca u kojem su sredstva dugotrajne materijalne imovine bila u upotrebi. Dugotrajna se imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

f) Dugotrajna financijska imovina

Dugotrajna financijska imovina predstavlja ulaganje novca, stvari i ustup prava s ciljem stjecanja prihoda, a čije se vraćanje očekuje u razdoblju dužem od jedne godine.

Računovodstvena politika i postupci razlikuju se ovisno o tome jesu li ulaganja proizašla iz:

- ulaganja u participacije kod drugih do 20% glasačke moći;
- ulaganja u pridružena društva (udio 20% - 50%);
- ulaganja s temelja poslovnih odnosa s partnerima putem tržišta.

Početno ulaganje u pridružena i ovisna društva evidentira se u visini troškova nabave uvećano za transakcijske troškove. Na dan izrade financijskih izvještaja ova se ulaganja evidentiraju zavisno od visine udjela u ovim pridruženim društvima.

g) Zalihe

Zalihe sirovina i potrošnog materijala vrednuju se prema nabavnoj vrijednosti (po principu prosječne ponderirane cijene) ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tomu koja je niža.

Smanjenje vrijednosti zaliha provodi se na teret rashoda tekućeg razdoblja i to na osnovi procjene stručnih službi o oštećenosti, dotrajalosti zaliha, te u slučajevima kada je nadoknativa vrijednost (vrijednost koja se može realizirati prodajom ili uporabom tih zaliha) manja od nabavne vrijednosti.

Ukoliko stručne službe procijene da je neizvjesna uporaba nekih zaliha u budućim ugovorima, odnosno da se neki proizvodi na zalihama neće moći utrošiti u proizvodnji, vrši se otpis zaliha na teret rashoda tekućeg razdoblja. Kada i ukoliko više ne postoje okolnosti koje su uvjetovale ranije smanjenje vrijednosti tj. otpisivanje zaliha, vrijednost zaliha treba se povećati najviše do troška nabave, odnosno do vrijednosti koja se može realizirati i kao takva troši u redovnoj proizvodnji.

Sitan inventar i alat otpisuje se u cijelosti prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe koje se pri manipulaciji i skladištenju oštete, kao i zalihe koje izgube uporabnu vrijednost, utvrđuju se putem inventurnih postupaka ili posebnim povjerenstava te uz odobrenje odgovorne osobe, a u visini dopuštenih otpisa propisanih po Pravilniku o kalu, rasipu, kvaru i lomu i odobrenju Porezne uprave, otpisuju se na teret redovnih troškova poslovanja.

Ukoliko Matica do konca obračunskog razdoblja ne dovrši započeti ugovor na dan bilance evidentira vrijednost zaliha proizvodnje u tijeku.

Vrijednost proizvodnje u tijeku iskazuje se po stvarnim troškovima koji se mogu pripisati pojedinom ugovoru.

Stvarni troškovi obuhvaćaju direktne i indirektne troškove proizvodnje nastale do datuma bilance i to:

- varijabilne i fiksne direktne troškove proizvodnje koji se mogu izravno pripisati pojedinom ugovoru na razumnoj osnovi, kao što su troškovi izravno ugrađenog materijala, direktan rad i usluge drugih osoba izravno uključene u pružanje usluga

- varijabilne i fiksne opće troškove proizvodnje koji se prema ključu, odnosno u proporciji s direktnih troškovima raspoređuju na pojedine ugovore, odnosno pripisuju vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku na temelju normalnog kapaciteta (normalno ostvarivi kapacitet u uobičajenim uvjetima poslovanja kroz određeno razdoblje).

Ukupni iznos iskazanih troškova proizvodnje u tijeku umanjuju rashode razdoblja, odnosno priznaju se u rashode razdoblja istovremeno s priznavanjem prihoda u trenutku dovršetka radova i primopredaje ukupnog posla.

Trošak odnosno vrijednost zaliha proizvodnje u tijeku ne uključuje profit ni opće troškove poslovanja i administrativne troškove koji se ne mogu pripisati pružanju usluga, već terete rashod razdoblja u kojem su nastali.

h) Potraživanja

Potraživanja od kupaca, države, zaposlenih i drugih pravnih i fizičkih osoba iskazuju se u poslovnim knjigama na temelju uredne isprave o nastanku poslovnog događaja i podatka o njegovoj vrijednosti.

Potraživanja od kupaca iz inozemstva izražena u ispravi u inozemnim sredstvima plaćanja iskazuju se i u hrvatskoj valutnoj jedinici preračunatoj po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan evidentiranja potraživanja. Prilikom naplate potraživanja nastale razlike s naslova tečajnih razlika knjiže se u korist prihoda ili na teret rashoda Grupe.

Otvorena potraživanja od kupaca iz inozemstva na dan bilance svode se po srednjem tečaju HNB-a na bilančnu vrijednost, a nastale razlike knjiže se u korist prihoda ili terete rashode.

Povećanje potraživanja za kamatu utemeljuje se na ugovoru i obračunima zatezних kamata po zakonskoj stopi. Usklađivanje vrijednosti potraživanja obavlja se temeljem saznanja da potraživanje nije u roku naplaćeno, odnosno da je nenaplativo i da je utuženo. Odluku o usklađivanju vrijednosti potraživanja donosi Uprava.

Usklađivanje vrijednosti potraživanja iskazuju se u računu dobiti i gubitka Grupe.

i) Kratkotrajna financijska imovina

Kratkotrajnu financijsku imovinu čine ulaganja novca, stvari, ustupljenih prava i odobrenih robnih kredita s ciljem stjecanja prihoda, a čije se vraćanje očekuje najduže do jedne godine.

Kratkotrajna financijska ulaganja do jedne godine iskazuju se u poslovnim knjigama po trošku ulaganja. Vrijednost se utvrđuje za pojedina ulaganja.

Usklađivanje vrijednosti kratkotrajne financijske imovine obavlja se nakon saznanja o većem riziku vraćanja ove imovine i nakon utuženja. Odluku donosi Uprava.

j) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju sredstva na računima banaka, novac u blagajnama, te kratkoročne depozite kod banaka s ugovorenim dospijećem do 3 mjeseca. Stanje novca na računima kod banaka i u blagajni iskazuje se u nominalnoj vrijednosti izraženoj u hrvatskoj valutnoj jedinici. Devizna sredstva na računima i u blagajni preračunavaju se na srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan bilance.

Tečajne razlike proizašle s naslova uskladbe deviznih sredstava sa srednjim tečajem HNB-a evidentiraju se kao prihodi/rashodi tekućeg razdoblja.

k) Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi

Izdaci kojima su plaćeni troškovi što se odnose na buduća razdoblja iskazuju se prema visini svote navedene u urednoj ispravi o nastalom poslovnom događaju.

Nepodudarnost razdoblja obračuna unaprijed plaćenih troškova na kraju godine stvara saldo koji se kao bilančna pozicija prenosi u sljedeće obračunsko razdoblje.

Ostvareni prihodi za koje nema elemenata da se evidentiraju kao potraživanja, iskazuju se prema obračunskoj svoti navedenoj u ispravi koja dokazuje nastali poslovni događaj, te se prenose kao bilančna pozicija u sljedeće obračunsko razdoblje u kojem se prenose na račune potraživanja kada se za to steknu uvjeti.

l) Kapital

Kapital je vlastiti izvor financiranja imovine i izražava se temeljem odredbi Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao ostatak imovine nakon odbitka svih obveza.

Upisani kapital iskazuje se u svoti koja je upisana u sudski registar prilikom osnivanja, odnosno promjene upisa vrijednosti kapitala u trgovačkom registru.

Politika iskazivanja pričuva ostvaruje se zavisno od temelja njihova oblikovanja i politike Grupe (zakonske, statutarne i sl.).

m) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju samo onda ako Grupa ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, te ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki datum bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

Priznaju se kao rashod rezerviranja za rizike i troškove na temelju zakona ili drugog propisa i rezerviranja uvjetovana ugovorima kao što su rezerviranja za otpremnine, rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore, rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima i rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima.

n) Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazuju se u poslovnim knjigama u vrijednosti nastale poslovne promjene dokazane urednom ispravom ili ugovorom o stvaranju obveza. Pod dugoročnim se obvezama podrazumijevaju obveze s rokom podmirenja dužim od 12 mjeseci od datuma izrade financijskih izvještaja. Klasifikacija dugoročnih i kratkoročnih obveza provodi se na svaki dan bilance.

o) Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze iskazuju se u poslovnim knjigama u vrijednosti nastale poslovne promjene dokazane urednom ispravom i ugovorom o stvaranju obveza. Kratkoročne obveze predstavljaju obveze s rokom dospeljeća kraćim od 12 mjeseci. Klasifikacija dugoročnih i kratkoročnih obveza provodi se na svaki dan bilance.

Kratkoročne obveze iskazane u inozemnim sredstvima, te uz deviznu klauzulu plaćanja iskazuju se i u hrvatskoj valutnoj jedinici preračunatoj po srednjem tečaju HNB na dan evidentiranja obveza.

Prilikom podmirenja ovih obveza, nastale razlike s naslova tečajnih razlika knjiže se u korist prihoda ili na teret rashoda.

Otvorene obveze iskazane u stranoj valuti, na dan bilance svode se po srednjem tečaju HNB-a na bilančnu vrijednost, a nastale razlike knjiže se u korist prihoda ili terete rashode. Troškovi najma i iskazuju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali.

p) Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

Nastali troškovi tekućeg razdoblja za koje nisu ispostavljeni računi, ili nedostaje dokumentacija za njihovo knjiženje, a moguće je utvrditi njihovu visinu (npr. zakupnina, troškovi revizije na osnovu ugovora) iskazuju se u bilanci kao odgođena plaćanja troškova, budući da će obveza njihovog plaćanja nastati u budućem obračunskom razdoblju.

Ostvareni troškovi za koje nema elemenata da se evidentiraju kao obveza, iskazuju se prema obračunskoj svoti navedenoj u ispravi koja predviđa poslovni događaj, te se prenose kao bilančna pozicija u slijedeće obračunsko razdoblje u kojem se prenose na račune obveza kada se za to steknu uvjeti.

Naplaćeni prihodi koji nemaju uvjete za priznavanje u tekućem razdoblju, odgađaju se za buduća razdoblja.

3. PRIHODI OD PRODAJE

	u kunama	
	2015	2016
Prihod od pruženih usluga na domaćem tržištu	7.097.423	11.068.764
Prihod od pruženih usluga na inozemnom tržištu	514.049.162	248.492.008
Prihod od prodaje usluga - sudjelujući interes	228.059	2.575.475
Ukupno	521.374.644	262.136.247

Po vrsti pruženih usluga prihodi od prodaje usluga sastoje se od:

	u kunama		
	Domaće tržište	Strano tržište	Ukupno
Popravci brodova	9.812.789	191.946.467	201.759.256
Popravci brodova - sudjelujući interes	2.565.570	-	2.565.570
Offshore platforme	45.487	1.048.687	1.094.174
Rekonstrukcije i preinake	-	51.168.459	51.168.459
Ostale usluge	1.210.488	4.328.395	5.538.883
Ostale usluge - sudjelujući interes	9.905	-	9.905
Ukupno	13.644.239	248.492.008	262.136.247

4. OSTALI PRIHODI

	u kunama	
	2015	2016
Prihodi od prodaje materijala	3.620.462	3.052.914
Prihodi od prodaje materijala - sudjelujući interes	-	976
Prihodi od najma	964.437	814.800
Prihodi od najma - sudjelujući interes	792	1.034
Prihod od ukidanja dugoročnih rezerviranja	171.225	3.046.831
Prihodi od naplaćenih šteta	862.083	47.017
Prihodi od naplaćenih sumljivih i spornih potraživanja	-	792.834
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-	19.601
Prihodi od otpisanih obveza	3.078	204.624
Naknadno utvrđeni prihodi proteklih godina	144.114	485.671
Ostali prihodi	567.086	3.900.460
Ostali prihodi - sudjelujući interes	56.282	-
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	8.440.311	28.754.188
Ukupno	14.829.870	41.120.950

Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja iskazani u tekućem razdoblju odnose se na ukidanje rezerviranja za nakade neiskorištenih godišnjih odmora radnika i Matice i ovisnog društva za 2015. godinu i rezerviranja za otklanjanje troškova garantnih radova koje je Matica imala za preinaku broda Cable Enterprise, koje su rezervacije bile iskazane na dan 31.12.2015. godine.

Godišnji odmori koji su preostali na dan 31.12.2015. godine, kako u Matici tako i u ovisnom društvu iskorišteni su i troškovno su teretili prvo polugodište 2016. godine. Spomenuti garantni radovi dovršeni su do konca rujna 2016. godine i troškovno su teretili tekuće razdoblje, a za manji iznos troškova koji se još očekuju Matica je zadržala iznos rezervacije na dan 31.12.2016.

Ostali prihodi iskazani za 2016. godinu u najvećem dijelu odnose se na vrijednosno usklađenje zaliha materijala u Matici, tj. usklađenje analitičke evidencije zaliha prema pomoćnim knjigama sa sintetičkom evidencijom iskazanom u Glavnoj knjizi.

5. MATERIJALNI TROŠKOVI I TROŠKOVI PRODANE ROBE

	u kunama	
	2015	2016
Troškovi sirovina i materijala		
Utrošene sirovine i materijal	91.709.484	36.482.890
Utrošena energija	16.862.760	11.729.423
Trošak sitnog inventara i rezervnih dijelova	512.277	617.210
Ukupno sirovine i materijal	109.085.021	48.829.523
Ostali vanjski troškovi		
Prijevozne usluge, tr.telefona, poštarine i slično	621.006	647.102
Usluge na izradi proizvoda	131.858.728	79.700.691
Usluge subliferacije	94.290.518	34.659.951
Usluge održavanja	21.600.538	13.719.209
Troškovi zakupnina	4.375.832	1.884.379
Intelektualne usluge	1.858.346	1.398.370
Ostale usluge	3.425.373	2.235.058
Ukupno ostali vanjski troškovi	258.030.341	134.244.760
Sveukupno materijalni troškovi	367.115.362	183.074.283

Usluge na izradi proizvoda predstavljaju troškove podugovarača u proizvodnim aktivnostima Grupe. Usluge subliferacije predstavljaju usluge trećih koje se u pravilu odvijaju izvan lokacije Grupe ili se obavljaju sredstvima pružatelja usluga. U 2016. godini troškovi usluge poreznog savjetovanja Matice iznosili su 49.816 kuna, dok su troškovi revizije financijskih izvještaja Matice iznosili 104.000 kuna. Revizija financijskih izvještaja ovisno društva iznosila je 12.000 kuna.

6. TROŠKOVI OSOBLJA

	<i>u kunama</i>	
	2015	2016
Neto plaće i nadnice	41.104.972	38.317.597
Porezi i doprinosi iz plaća	17.570.496	16.114.243
Doprinosi na plaće	10.955.223	10.113.796
Otpremnine	120.000	176.000
Naknade zaposlenicima (putni troškovi, dnevnice, prig.nagrade)	5.244.340	5.293.829
Ukupno	74.995.031	70.015.465

7. AMORTIZACIJA

	<i>u kunama</i>	
	2015	2016
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	23.590.563	21.993.340
Ukupno	23.590.563	21.993.340

Stopa otpisanosti imovine u upotrebi na koncu 2016.godine iznosi 66%.

8. VRIJEDNOSNO USKLAĐIVANJE

Matica je u 2016. godini izvršilo vrijednosno usklađenje potraživanja u iznosu 318.248 kuna, od kojih se najveći iznos od 205.736 kuna odnosi na otpis potraživanja s osnova nenaplaćenog remonta broda od inozemnog klijenta nad kojim je otvoren stečajni postupak. Preostali otpisi odnose se na više manjih iznosa za čiju bi prisilnu naplatu troškovi postupaka bili značajnije veći od samih iznosa potraživanja. U prethodnoj godini vrijednosno usklađenje bilo je značajnije veće, također u najvećoj mjeri uzrokovano otvaranjem postupka insolventnosti nad talijanskim klijentom (25 milijuna kuna). Tražbina Matice u postupku koji je još uvijek u tijeku je u cijelosti priznata, a visina mogućeg namirenja vjerovnika još nije utvrđena.

Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca ovisnog društva u 2016. godini iznosi svega 1.400 kuna.

9. REZERVIRANJA

Grupa je za 2016. godinu izvršila rezerviranja za troškove neiskorištenih godišnjih odmora (995.030 kuna) i rezerviranja za sudske sporove započete u 2016. godini (5.756 kuna) koji se sporovi u cijelosti odnose na Maticu.

10. OSTALI TROŠKOVI I OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<i>u kunama</i>	
	2015	2016
Reprezentacija i darovanja	1.467.641	1.401.067
Premija osiguranja	5.555.785	5.135.015
Bankarske usluge	1.940.413	681.173
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	2.715.207	2.206.426
Ostali troškovi	2.259.701	2.420.943
Ukupno	13.938.747	11.844.624

Dio ostalih troškova u iznos u od 5.469.829 kuna iskazan je u troškovima osoblja Grupe, a odnosi se na otpremnine, te putne troškove, dnevnice i prigodne nagrade zaposlenicima Grupe (Bilješka br.6).

Ostali poslovni rashodi iznose u 2016. godini 578.108 kuna, od kojih se najveći iznos odnosi na sudske troškove i nagodbe po tužbama u cijelosti kod Matice, a na ovisno društvo odnosi se svega 3.730 kuna ostalih poslovnih rashoda.

11. FINANCIJSKI TROŠKOVI I PRIHODI

	<i>u kunama</i>	
	2015	2016
Financijski prihodi		
Kamate	336.557	277.450
Prihodi od prodaje vrijednosnih papira i dividendi	2.046	77.911
Neto dobiti od tečajnih razlika	-	-
Ukupno financijski prihodi	338.603	355.361
Financijski rashodi		
Kamate	4.287.939	3.128.384
Neto gubici od tečajnih razlika	187.583	1.866.565
Ukupno financijski rashodi	4.475.522	4.994.949
Neto financijski (troškovi)/prihodi	(4.136.919)	(4.639.588)

12. POREZ NA DOBIT

Grupa je za razdoblje od 01.01. - 31.12.2016. godine ostvarila dobitak kao razliku prihoda i rashoda u visini od 2.114.703 kune. Porez na dobit iznosi 641.880 kuna, a dobit nakon oporezivanja iznosi 1.472.823 kune.

13. ZARADA PO DIONICI

	u kunama	
	2015	2016
Dobit razdoblja	26.142.608	1.472.823
Dionice isključujući vlastite dionice	15.988.060	15.988.060
Zarada/(gubitak) po dionici	1,64	0,09

14. DUGOTRAJNA MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

OPIS	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna imovina	Materijalna imovina u pripremi	Predujmovi za materijalnu imovinu	Ukupno materijalna imovina	Nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	UKUPNO
NABAVNA VRIJEDNOST										
Saldo 01.01.2016.	12.504.214	69.019.648	579.839.785	73.138.163	7.972.633	-	742.474.443	10.854.647	-	753.329.090
Aktiviranje MI u pripremi i predujmova	-	1.231.868	34.605.926	1.985.262	(37.823.056)	-	-	3.095.416	(3.095.416)	-
Nabavke tijekom godine	-	-	-	-	37.197.951	1.471.486	38.669.437	-	3.174.880	41.844.317
Prodaja i rashodovanje tijekom godine	-	-	(1.646.839)	(957.688)	-	-	(2.604.527)	(91.323)	-	(2.695.850)
Višak MI	-	-	1.950	-	-	-	1.950	-	-	1.950
STANJE 31.12.2016. ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	12.504.214	70.251.516	612.800.822	74.165.737	7.347.528	1.471.486	778.541.303	13.858.740	79.464	792.479.507
Stanje 01.01.2016. Amortizacije tijekom godine	6.958.527	65.376.281	350.469.490	66.874.707	-	-	489.679.005	5.712.021	-	495.391.026
Prodaja i rashodovanje tijekom godine	-	119.429	18.865.363	2.111.152	-	-	21.095.944	897.397	-	21.993.341
	-	-	(1.616.743)	(910.623)	-	-	(2.527.366)	(91.323)	-	(2.618.689)
STANJE 31.12.2016. SADAŠNJA VRIJEDNOST 01.01.2016.	6.958.527	65.495.710	367.718.110	68.075.236	-	-	508.247.583	6.518.095	-	514.765.678
SADAŠNJA VRIJEDNOST 01.01.2016.	5.545.687	3.643.367	229.370.295	6.263.456	7.972.633	-	252.795.438	5.142.626	-	257.938.064
SADAŠNJA VRIJEDNOST 31.12.2016.	5.545.687	4.755.806	245.082.712	6.090.501	7.347.528	1.471.486	270.293.720	7.340.645	79.464	277.713.829

15. ULAGANJA PRIDRUŽENA DRUŠTVA I VRIJEDNOSNE PAPIRE

Matica posjeduje 5.000 dionica Uljanika d.d. koje su u poslovnim knjigama Matice evidentirane po nominalnoj vrijednosti u iznosu od 450.000 kuna. Na dan 31.12.2016. godine Matica je izvršila vrijednosno usklađenje navedenih dionica u skladu sa obavijesti Središnjeg klirinškog depozitnog društva d.d. Zagreb, tako da iskazana vrijednost navedenih dionica iznosi 254.450 kuna.

Matica posjeduje i 6.153 dionica društva Tankerska next generation d.d. koje su u poslovnim knjigama Matice evidentirane po nominalnoj vrijednosti od 399.945 kuna. Na dan 31.12.2016. godine Matica je izvršila vrijednosno usklađenje navedenih dionica u skladu sa obavijesti Središnjeg klirinškog depozitnog društva d.d. Zagreb, tako da iskazana vrijednost navedenih dionica iznosi 461.475 kuna.

Ovisno društvo posjeduje dionice 3.720 dionica Valamar Riviera d.d. Poreč, koje su u poslovnim knjigama evidentirane po nominalnoj vrijednosti u iznosu od 37.200 kuna na dan 31.12.2016. Na dan 31.12.2016. godine ovisno društvo je izvršilo vrijednosno usklađenje navedenih dionica u skladu sa obavijesti Središnjeg klirinškog depozitnog društva d.d. Zagreb, tako da iskazana vrijednost navedenih dionica iznosi 129.680 kuna.

16. FINANCIJSKA IMOVINA

Dugotrajna financijska imovina u iznosu od 8.535.847 kuna odnosi se na novčani depozit po dugoročnom kreditu za financiranje razvoja (8.313.565 kuna) te na jamčevinu u iznosu od 222.282 kune, a sve se odnosi na Maticu.

Kratkotrajna financijska imovina Grupe iznosi 198.086 kuna, od kojih se 158.086 kuna odnosi na date pozajmice Matice, a 40.000 kuna na date pozajmice ovisnog društva.

17. ZALIHE

	u kunama	
	31.12.2015.	31.12.2016.
Materijal	13.520.493	21.286.837
Materijal na putu	-	-
Proizvodnja u tijeku	14.094.792	6.418.140
Sitni inventar	7.837.668	8.101.768
Ispravak vrijednosti sitnog inventara	(7.837.668)	(8.101.768)
Ukupno	27.615.285	27.704.977

Od ukupnog iznosa zaliha Grupe svega 57.768 kuna odnosi se na zalihe ovisnog društva.

Zalihe materijala Matice za 2015. godinu bile su iskazane prema nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti zaliha. Vrijednosno usklađenje zaliha formirano je po otvaranju stečajnog postupka 2003. godine kada je Matica procijenila vrijednost imovine, uključujući skupnu procjenu mogućeg unovčenja zaliha čime se formirala stavka u poslovnim knjigama pod nazivom ispravak vrijednosti zaliha po procjeni. Nastavkom poslovanja, zalihe su se nastavile trošiti u redovnoj proizvodnoj aktivnosti, a za veći dio izvršeno je i usklađenje analitičke evidencije zaliha materijala sa skupnim ispravkom vrijednosti. Popisom zaliha materijala na dan 31.12.2016. godine i kvalitativnim pregledom zaliha na stanju, utvrđeno je da su zalihe na koje se odnosilo usklađenje vrijednosti gotovo u cijelosti utrošene u proizvodnom procesu. Stoga je Matica preostali iznos usklađenja vrijednosti zaliha koje je stajalo u Bilanci na dan 31.12.2015. godine ispravila u korist prihoda.

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

u kunama

	31.12.2015.	31.12.2016.
Potraživanje od kupaca - neto	48.603.447	44.687.773
Potraživanje od kupaca – sudjelujući interes	274.538	1.780.321
Potraživanje od zaposlenika	4.586	37.799
Potraživanje od države	12.763.668	13.140.282
Unaprijed plaćeni troškovi	389.955	16.588.713
Dani predujmovi	663.778	21.375.149
Ostala potraživanja	24.064	16.764
Ukupno	62.724.036	97.626.801

Starosna struktura dospjelih potraživanja od kupaca:

u kunama

	31.12.2015.	31.12.2016.
1-90 dana	48.172.873	45.008.466
91-180 dana	105.175	850.231
181-365 dana	135.797	151.573
Preko 365 dana	464.140	457.824
Ukupno	48.877.985	46.468.094

u kunama

	31.12.2015.	31.12.2016.
HRK	1.635.039	3.251.157
EUR	19.055.007	30.054.852
USD	28.187.939	13.162.085
Ukupno	48.877.985	46.468.094

19. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

u kunama

	31.12.2015.	31.12.2016.
Novac u banci	36.673.659	6.844.575
Novac u blagajni	7.876	13.969
Depoziti	3.927.341	3.943.437
Ukupno	40.608.876	10.801.981

20. GLAVNICA I REZERVE

- (i) Na dan 31. prosinca 2016. godine odobren, izdan i uplaćen dionički kapital Matice obuhvaćao je 16.813.247 redovnih dionica. Sve dionice imaju nominalnu vrijednost od 10 kuna, te dionički kapital iznosi 168.132.470 kuna.

Vlasnici redovnih dionica imaju pravo na dividendu, te na jedan glas po dionici na Skupštini Matice. Matica je u 2016. godini isplatila dividendu za dobit ostvarenu za 2015. godinu u visini 0,75 kuna po dionici. U ranijim godinama nije bilo isplate dividende.

Na dan 31. prosinca 2016. godine, Matica je imala u vlasništvu 825.187 vlastitih dionica (31. prosinca 2015.: 825.187). Vlastite dionice predstavljaju 4,91% dioničkog kapitala.

Na dan 31. prosinca 2016. godine zakonske rezerve Matice iznose 8.406.624 kune (2014.: 7.170.741 kuna). Zakonska rezerva je nastala u skladu sa hrvatskim zakonima koji zahtijevaju da se 5% dobiti za godinu prenese u ovu rezervu sve dok ona ne dosegne 5% izdanog dioničkog kapitala.

Odlukom skupštine Matice dobit ostvarena u 2015. godini u iznosu od 25.924.166 kuna raspoređena je u zakonske rezerve u iznosu od 1.235.882 kuna i ostale rezerve u iznosu od 12.697.238 kuna. Time je iznos zakonskih rezervi na dan 31.12.2016. godine dostigao zahtijevanih 5% temeljnog kapitala Matice.

Odlukom Matice koja predstavlja Skupštinu ovisnog društva, dobit ovisnog društva koju je ono ostvarilo za 2015. godinu u iznosu od 218.443 kune raspoređena je na način da se iz ostvarene dobiti povećan temeljni kapital za 218.400 kuna, a preostalih 43 kune raspoređeno je u zadržanu dobit.

Zakonske rezerve i rezerve za vlastite dionice Matice u iznosu od 20.946.624 kune (2015.: 19.710.741 kuna) ne mogu se koristiti za raspodjelu dioničarima. Ovisno društvo nema zakonske rezerve.

21. ZADUŽENJA NA KOJA SE OBRAČUNAVAJU KAMATE

Zaduženja na koja se obračunavaju kamate u cijelosti se odnose na zaduženja Matice, a njihov pregled prema dinamici otplate na dan 31. prosinca 2016. godine jest kako slijedi:

31.12.2016.	u kunama				
	Ukupno	1 godina ili manje	2-5 godina	Više od 5 godina	Ukupno dugoročni dio
Financijski najam	2.964.486	805.690	2.158.796	-	2.158.796
Dugoročni kredit za financiranje razvoja	59.011.224	8.742.402	43.712.013	6.556.801	50.268.814
Kredit za obrtna sredstva	36.989.292	36.989.292	-	-	-
Ukupno	98.965.002	46.537.384	45.870.809	6.556.801	52.427.610

Financijski najam odnosi se na nabavku opreme Matice za proizvodnju i osobnih automobila.

Kredit za obrtna sredstva u iznosu od 36.989.292 kune odnose se na kratkoročne kredite primljene od poslovnih banaka za financiranje pripreme projekta USS Mount Whitney (31.539.992 kune), kredit iz okvirne linije za likvidnost (4.491.667 kuna) i overdraft po žiro računu (957.633 kune), a u cijelosti se odnose na obveze Matice.

22. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	u kunama	
	31.12.2015.	31.12.2016.
Obveze prema dobavljačima	57.277.038	69.632.004
Obveze prema dobavljačima - sudjelujući interes	815.629	142.601
Obveze prema zaposlenicima	4.911.506	3.866.045
Doprinosi i porezi	5.311.002	2.755.809
Primljeni predujmovi	5.345.023	6.478.269
Ostale obveze	2.134.780	3.923.960
Obračunati troškovi i prihodi budućeg razdoblja	4.651.750	4.371.260
Ukupno	80.461.390	91.169.948

Oveze za porez na dobit iznose svega 29.657 kuna, s obzirom da su i Matica i ovisno Društvo tijekom 2016. godine već uplatili putem predujmova iznos akontacija u visini 660.782 kuna. U 2015. godini obveza poreza na dobit iznosila je 1.320.955 kuna, od čega se najveći iznos 1.306.604 kune odnosio na obvezu Matice.

U ostalim obvezama uključena su tekuća dospijeca za obveze prema HEP-ESCO d.o.o. za robni kredit Matice, a vezan uz projekte energetske učinkovitosti u iznosu od 3.021.817.

Obračunati troškovi u visini 4.359.260 kuna odnose se na ukalkulirane troškove Matice za premiju osiguranja koja se odnosi na 2016. godinu, te na ukalkulirane agencijske provizije Matice i ostale troškove za koje računi nisu stigli, ali postoji ugovorna obveza. Iznos od 12.000 kuna odnosi se na ukalkulirane troškove ovisnog društva za troškove za koji računi nisu stigli.

Struktura obveza prema dobavljačima prema valuti:

	u kunama	
	31.12.2015.	31.12.2016.
HRK	54.280.055	66.249.647
EUR	3.652.953	3.487.574
USD	-	37.384
NOK	7.301	-
Ostale valute	152.358	-
Ukupno	58.092.667	69.774.605

23. ODNOSI S POVEZANIM STRANKAMA

	u kunama	
Ovisna društva i ključni dioničari	2015	2016
Prodaja povezanim društvima		
Prodaja ključnim dioničarima	367.390	2.577.485
Kupnja od povezanih društava		
Kupnja od ključnih dioničara	6.532.034	729.759
Potraživanja od povezanih društava		
Potraživanja od ključnih dioničara	274.538	1.780.321
Obveze prema povezanim društvima		
Obveze prema ključnim dioničarima	815.629	142.601

Transakcije između povezanih društava obavljaju se po uobičajenim tržišnim uvjetima.

Od ukupnog iznosa prodaje ključnim dioničarima iskazanom za 2015. godinu, 285 tisuća kuna odnosi se na prihode od prodaje, a razlika od 82 tisuće kuna odnosi se na prihode s osnova refundacije troškova koji su plaćeni u ime tih društava te im potom prefakturirani.

Ključni menadžment

Upravu Matice čine predsjednik Uprave i jedan član. Funkciju predsjednika Uprave do 30.04.2016. godine obnašao je Robert Škifić, a od 01.05.2016. godine sadašnji predsjednik Uprave Aljoša Pavelin. Funkciju člana Uprave je u cijeloj 2016. godini obnašala Sandra Uzelac.

Ukupan bruto trošak naknada Upravi Grupe za 2016. godinu iznosi 4.524.951 kunu.

Tijekom godine članovi Nadzornog i Revizorskog odbora ostvarili su naknade u ukupnom bruto iznosu 572.189 kuna.

Matica nije odobrila kredite članovima Nadzornog odbora, niti članovima Uprave Matice.

24. REZERVIRANJA

Dugoročna rezerviranja u iznosu 754.774 kuna i odnose se na rezerviranja Matice za započete sudske sporove. Kratkoročna rezerviranja u iznosu od 1.061.799 kuna odnose se na otklanjanje nedostataka u jamstvenim rokovima Matice i na rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore radnika za 2016. godinu.

25. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

Ostale obveze na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 19.328.954 kuna odnose se na obveze Matice prema HEP-ESCO d.o.o. za projekte energetske učinkovitosti u iznosu od 15.155.174 kune i na potencijalne obveze Matice za osporene tražbine stečajnih vjerovnika i pripadajuće parnične troškove u iznosu od 4.173.780 kuna, za koje tražbine parnice još nisu okončane.

26. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Grupa je slijedom svojih aktivnosti izloženo određenim financijskim rizicima: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Politika upravljanja rizicima povezana s upravljanjem financijskim sredstvima, može se ukratko prikazati kako slijedi:

Faktori financijskog rizika

Aktivnosti kojima se Grupa bavi, izlažu ga raznim financijskim rizicima, uključujući učinke promjene tržišnih cijena, promjene deviznog tečaja, te kamatnih stopa. Grupa ne koristi derivacijske financijske instrumente kao aktivnu zaštitu od izloženosti financijskom riziku.

Valutni rizik

Najveći dio prihoda od prodaje usluga Matica ostvaruje na inozemnom tržištu i to uglavnom u EUR, pa kretanja u tečajevima između EUR i HRK mogu imati utjecaj na rezultate poslovanja. Ipak, zbog relativno brzog obrta

potraživanja, valutni rizik nije materijalno značajan, pa Matica ne provodi aktivnu zaštitu od rizika poslovanja u stranim valutama. S druge strane, obveze koje Matica ima nisu izložene značajnom valutnom riziku, budući je većina tih obveza izražena u domaćoj valuti. Realizacija opsežnijeg posla na zapovjednom brodu USS Mount Whitney ugovorenog u valuti USD, a slijedom kretanja tečaja USD prema EUR i HRK ne bi trebala imati značajniji negativan učinak zbog trenutnih odnosa između USD i EUR, kao i zbog brzog obrtaja. Pritom je moguće eventualno manje „prelivanje“ prihoda između poslovnih prihoda od prodaje i tečajnih razlika. Obzirom na očekivane oscilacije, i ovisno o procjeni budućeg kretanja odnosa USD i EUR, Viktor Lenac će prema potrebi koristiti instrumente zaštite.

Kreditni rizik

Potencijalni kreditni rizik Grupe uključuje potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca iskazana su umanjena za sumnjiva i sporna potraživanja. Cilj Grupe je poslovati sa stalnim klijentima, čiji se kredibilitet može sigurnije procijeniti obzirom na dugogodišnju suradnju. Kod većeg rizika naplate potraživanja za izvršene radove, s klijentima se nastoji ugovoriti plaćanje u cijelosti prije primopredaje posla. Jedan od stranih klijenata Grupe pokrenuo je postupak insolventnosti, a Grupa je u svojim knjigama već izvršilo ispravak vrijednosti potraživanja od tog kupca. Druge značajnije koncentracije kreditnog rizika Grupa nema.

Rizik kamatnih stopa

Grupa nema niti značajne imovine, niti značajnih obveza koje donose kamatu i ne provodi aktivnu zaštitu od izloženosti riziku kamatnih stopa.

Rizik likvidnost

Rizik likvidnosti i rizik novčanog tijeka povezani su s rizikom tržišta, odnosno oscilacijama u zaposlenosti kapaciteta Matice. Matica upravlja rizikom likvidnosti neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova. Za veće projekte koji mogu imati značajniji utjecaj na odljeve, posebno u pripremnoj fazi projekata kada izostaju priljevi klijenata, Matica poseže za projektним financiranjem putem kratkoročnih kredita. Tijekom 2016. godine zbog ulaganja u dugotrajnu imovinu koja se financirala iz vlastitih sredstava, došlo je do smanjenja obrtnog kapitala čime je likvidnost oslabljena, ali bez većih rizika za nemogućnost urednog ispunjenja obveza. Očekivana zaposlenost i rast poslovnih rezultata koji se očekuju u 2017. godini trebali bi povoljno utjecati na likvidnost i novčani tijek Grupe.

Fer vrijednost

Grupa vrši procjene fer vrijednosti financijske imovine i obveza, te utvrđuje da fer vrijednost ne odstupa od knjigovodstvenih vrijednosti.

Fer vrijednost financijske imovine i obveza temelji se na kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance, ukoliko je ista raspoloživa. Gdje tržišna cijena nije raspoloživa, Društvo procjenjuje fer vrijednost na osnovi javno raspoloživih informacija iz vanjskih izvora ili na osnovi metode diskontiranih novčanih tokova gdje je primjenjivo.

Za potraživanja/obveze koje imaju preostali vijek do dospijeca kraći od jedne godine smatra se da vrijednost odgovara fer vrijednosti.

Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržalo ili prilagodilo strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2016. godine i 31. prosinca 2015. godine.

27. POTENCIJALNE OBVEZE

Na dan 31. prosinca 2016. godine, Matica je bilo uključeno u nekoliko sporova vezanih uz poslovanje, te radnih sporova. Matica je izvršila rezervacije novčanih sredstava za rizik od gubitka parnica.

28. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

U procesu primjene računovodstvenih politika Grupe, Uprava Grupe je napravila sljedeće prosudbe, odvojeno od onih koje uključuju procjene, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose prikazane u financijskim izvještajima:

Priznavanje prihoda

Prihod se priznaje u trenutku kada su dobra otpremljena odnosno izvršena usluga, te kada je značajni dio rizika i koristi vlasništva nad dobrima prenesen na kupca. Procjena očekivanih reklamacija za izvršene usluge umanjuju prihod od prodaje i evidentiraju se kao ukalkulirane obveze ili rezerviranja. Procjene ostalih popusta umanjuju prihod od prodaje.

Takve procjene rađene su na bazi analize postojećih ugovornih ili zakonskih obveza, povijesnog kretanja i iskustva Društva.

Porez na dobit

Kalkulacija poreza na dobit je rađena na osnovi interpretacije Grupe trenutno važećih pravila i zakona.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Procjena nenadoknadivog iznosa od prodaje roba i usluga radi se na dan bilance (i mjesečno) prema procijenjenoj vjerojatnosti naplate sumnjivih potraživanja. Svaki klijent procjenjuje se zasebno obzirom na svoj status (npr. klijent je blokiran, pravni postupak je započet, konkurentna pozicija klijenata), potraživanja koja su dospjela na naplatu, fazu u kojoj je pravni spor, te obzirom na osiguranja plaćanja (npr. zadužnica).

Rezerviranja za potencijalne obveze

Društvo priznaje rezerviranja kao rezultat sudskih sporova pokrenutih protiv Društva za koje je izvjesno da će dovesti do odljeva sredstava kako bi se namirila potraživanja od Društva i ako se iznosi mogu pouzdano procijeniti. Prilikom procjene rezerviranja, Društvo uzima u obzir profesionalni pravni savjet.

29. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Nije bilo značajnijih događaja nakon datuma bilance. Sve značajnije događaje društvo redovito objavljuje javnosti putem stranica Zagrebačke burze.

30. INFORMACIJE O KLJUČNIM PRETPOSTAVKAMA ZA NASTAVAK POSLOVANJA

Nema značajnijih informacija o mogućim rizicima niti neizvjesnosti koje bi mogle imati veći utjecaj na buduće poslovanje Društva.

31. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. prosinca 2016. godine Matica je kao tuženik vodilo 24 spora u vrijednosti oko 3.606.414 kuna, a kao tužitelj 8 sporova u vrijednosti glavnice oko 2.194.799 kuna, sve u Republici Hrvatskoj.

U Panami se vodi spor, nastavno na parnicu za naplatu preko 2,1 milijun USD nenaplaćenog potraživanja za obnovu jahte Christina O, što ju je Matica vodilo protiv svog dužnika, a koja je okončana u korist dužnika zbog prigovora zastare. Nakon okončanja tog spora, dužnik je protiv Društva pokrenuo parnicu za naknadu štete navodno pretrpljene zbog vođenja prethodnog postupka i to u visini 9.341.617 EUR-a i to pozivajući se na navodnu namjeru Matice da zaustavljanjem broda dužniku nanese materijalnu štetu. U prvoj (izgubljenoj) parnici, Matica nije negirano njegovo potraživanje, već je parnica izgubljena zbog prevage mišljenja dvaju od trojice sudaca sudbenog vijeća panamskog suda da je potraživanje ipak obuhvaćeno zastarom. Stoga Matica smatra da je rizik gubitka parnice u kojoj se Matica sada našlo kao tuženik vrlo mali, budući je navodna namjera Matice da protivnoj stranci nanese štetu vrlo teško ili nikako dokaziva.

32. HIPOTEKE

Matica je u korist banke Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb upisalo zaloge na dugotrajnoj materijalnoj imovini sa svrhom osiguranja povrata kredita za financiranje investicijskog programa razvoja, te zaduženja po osnovi dvije okvirne linije za kratkoročno financiranje poslovanja i izdavanje jamstava. Upisani tereti odnose se na hipoteke na plovnim objektima Dok 5, Dok 11 i Dok RI38, m/b Kostrena i m/b Pećine, poslovnom prostoru u Rijeci, zemljištu koje u naravi čini parkiralište i šumu u k.o. Kostrena Lucija, te na zaloge na dijelu pokretne imovine. Stanje obveza po kreditima osiguranom navedenim teretima na dan 31.12.2016. iznosi 81.843.434 kuna, od čega se na investicijski kredit odnosi 59.011.224 kune, a najveći dio preostalog iznosa odnosi se na kredit za pripremu projekta USS Mount Whitney.

33. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU

Izveštaj o novčanom tijeku za 2016. godinu izrađen je na temelju tzv. indirektno metode.

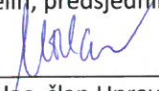
34. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 25. travnja 2017. godine.

BRODOGRADILIŠTE
VIKTOR LENAC d.d.
Rijeka, Martinšćica bb

Aljoša Pavelin, predsjednik Uprave

Sandra Uzelac, član Uprave

GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2016

BRODOGRADILIŠTE

VIKTOR LENAC

Delivering Top Quality, In a Safe Way, On Time

Travanj 2017

SADRŽAJ

OBRAČANJE PREDSEDNIKA UPRAVE	4
KLJUČNI FINANIJSKI POKAZATELJI	6
POSLOVNO OKRUŽENJE	7
POSLOVNE AKTIVNOSTI	9
PRODAJA	9
PROIZVODNJA	13
TEHNOLOŠKI RAZVOJ I ULAGANJA	20
ORGANIZACIJA, SUSTAVI UPRAVLJANJA KVALITETOM I INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKI SUSTAV	21
SIGURNOST, ZAŠTITA NA RADU I ZAŠTITA OD POŽARA	23
ZAŠTITA OKOLIŠA	26
LJUDSKI RESURSI	27
FINANIJSKI REZULTATI POSLOVANJA	31
GLAVNI RIZICI I NESIGURNOSTI KOJIMA JE DRUŠTVO IZLOŽENO	35
VLASNIČKA STRUKTURA	38
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	39
NADZORNI ODBOR I UPRAVA DRUŠTVA	40
NADZORNI ODBOR	40
UPRAVA	41
INFORMACIJE	43

PRILOG

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Uvod

Uprava Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. predstavlja svojim dioničarima, klijentima, radnicima, poslovnim partnerima i cjelokupnoj javnosti Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu.

Izvješće obuhvaća pregled poslovanja, financijskih rezultata i stanja Društva. Izvješću su priložena i pravila korporativnog upravljanja koje Društvo primjenjuje.

Jezik Godišnjeg izvješća i njegova objava

Godišnje izvješće Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. sa svim priložima izdaje se na hrvatskom jeziku, a stranim osobama dostupan je i engleski prijevod. Godišnje izvješće se podnosi dioničarima Društva na Glavnoj skupštini te se objavljuje na stranicama Društva.

Pravni oblik

Ovim dokumentom Glavnoj skupštini se podnose godišnji financijski izvještaji i izvješće posloводства o stanju Društva, sukladno odredbi članka 250.a i 250.b Zakona o trgovačkim društvima, dok se izvješće Nadzornog odbora Glavnoj skupštini podnosi kao zaseban dokument.

Financijski izvještaji i konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja te su revidirani u skladu s međunarodnim revizijskim standardima.

Godišnje izvješće s izvješćem posloводства o stanju Društva sastavljeno je sukladno odredbama članka 21. Zakona o računovodstvu i članaka 250. a i 250. b Zakona o trgovačkim društvima te obuhvaća objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Društva, kao i druge obavijesti i informacije od značaja za poslovanje Društva.

Ovisno društvo i konsolidacija

Brodogradilište Viktor Lenac d.d. ima jedno ovisno društvo – Viktor Servisi d.o.o. Rijeka koje je u 100%-tnom vlasništvu Brodogradilišta.

Sastavni dio ovog Izvješća čine konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji. Razlika između konsolidiranih i nekonsolidiranih izvještaja nije od većeg materijalnog značaja, obzirom da prihodi ovisnog društva Viktor Servisi d.o.o., kao i njegova imovina čine manje od 1% prihoda i imovine Grupe. Stoga je u opisu stanja i poslovnih rezultata u ovom Godišnjem izvješću naglasak stavljen na matično društvo Brodogradilište Viktor Lenac d.d.

Skraćenice

U ovom Godišnjem izvješću Brodogradilište Viktor Lenac d.d. naziva se "Brodogradilište" ili "Viktor Lenac" ili „Društvo“, a zajedno s ovisnim društvom koristi se naziv „Grupa“.

Devizni tečajevi

Kod preračunavanja iznosa stanja imovine, obveza i kapitala u stranu valutu (EUR) korišten je srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca referentne godine. Kod preračunavanja iznosa iz pozicija računa dobiti i gubitka korišten je prosjek srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke zadnjih dana u mjesecu za referentne godine.

Za godinu	Tečaj na dan 31.12.	Prosječni tečaj
2016	7,5578	7,5271
2015	7,6350	7,6173
2014	7,6615	7,6344
2013	7,6376	7,5755
2012	7,5456	7,5265

OBRAĆANJE PREDSEDNIKA UPRAVE

Poštovani dioničari, klijenti, radnici, poslovni partneri i svi koji čitate ovo izvješće,

poslovna 2016. godina je potvrdila najave da će biti vrlo izazovna. Nastavak recesije broderskog tržišta je dodatno zaoštrio konkurenciju među remontnim brodogradilištima na širem području Sredozemlja, uzrokujući snižavanje cijena usluga te posljedično pad prihoda i profitabilnosti. Unatoč takvom izazovnom okruženju i ostvarenom značajnom gubitku u prvoj polovici godine, uspjeli smo izvući pozitivan rezultat na kraju godine i time je naš cilj ostvaren. Zadržali smo kontinuitet pozitivnih rezultata što je ključno za budućnost Brodogradilišta.

Osnovna djelatnost remonta je generirala preko 80% prihoda, dok je ostatak prihoda realiziran kroz ostale poslove, uključujući i manju preinaku islandske ribarice Navigator te početak radova na zapovjednom brodu 6. flote Američke ratne mornarice „USS Mount Whitney“. Ukupno je realizirano 84 projekta, što pokazuje da je volumen posla održan na istoj razini kao i prethodne godine. Od značajnijih projekata vrijedi istaknuti 3 tankera

ruskog klijenta SCF Group na kojima smo, uz standardne remontne poslove, ugradili i sustave za pročišćavanje balastnih voda (BWTS). Uspješnim dovršenjem tih projekata smo osigurali potpisivanje Fleet Agreement-a s klijentom za razdoblje 2017-2018 i čvrsto se pozicionirali na globalnoj mapi remontnih brodogradilišta koja su sposobna kvalitetno odraditi BWTS projekte.

U rujnu nam je Američka ratna mornarica po 4. put povjerala projekt modernizacije zapovjednog broda 6. flote „USS Mount Whitney“, što je jasni pokazatelj da Viktor Lenac spada u sam vrh svjetskih remontnih brodogradilišta. S obzirom da je realizacija projekta započela koncem godine, značajniji financijski utjecaj će se osjetiti u 2017. godini. Očekuje se ukupni prihod u visini od 30 mil. USD, od čega je oko 2,5 mil. USD realizirano u 2016.

Kriza u offshore industriji još uvijek traje, pa smo se zbog izostanka tih prihoda okrenuli drugim projektima kojima aktiviramo naše offshore područje. Projekt sklapanja „Ship-to-Shore“ kontejnerskih dizalica s talijanskom kompanijom TMI Group te projekt izrade i testiranja specijalnih sidara za renomiranu kompaniju Saipem su nam donijeli dodatni prihod te namjeravamo nastaviti s takvom praksom do oporavka offshore tržišta ili odabira neke druge strateške opcije.

U drugoj polovici godine su izvršene značajnije kadrovske i organizacijske promjene koje će se nastaviti i u 2017. godini. Cilj je stvoriti novu kulturu Brodogradilišta koja će se temeljiti na otvorenoj komunikaciji, poštivanju rada i rezultata, proaktivnom pristupu radnim zadacima i preuzimanju odgovornosti na svim razinama. Krajnji rezultat takve transformacije će biti povećana učinkovitost procesa i produktivnost rada, što smatram temeljnim preduvjetom za osiguravanje financijske stabilnosti i održivog rasta Brodogradilišta. Kako bi se taj proces ubrzao, pokrenut je niz edukacija rukovodećeg kadra te načinjen plan ključnih investicija u sredstva rada i nove tehnologije koje bi se trebale realizirati u 2017. godini.

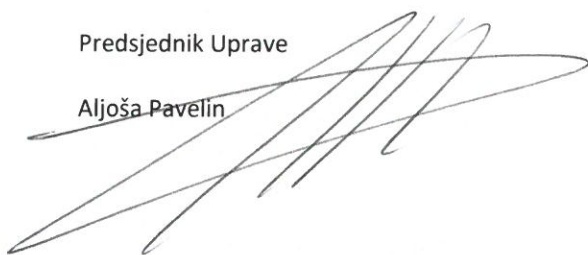

Izazov s kojim ćemo se nastaviti susretati i u sljedećim godinama je kronični nedostatak kvalitetnih radnika u bazičnim brodograđevnim zanimanjima. Odljev kvalitetnih i mlađih radnika u inozemstvo se osjeća i kod naših kooperanata zbog čega im pada kvaliteta. S obzirom da taj pad kvalitete ne prati i pad cijena njihovih usluga to postaje dvostruki teret za Brodogradilište. Iz tog smo razloga bili primorani posegnuti za radnicima iz Ukrajine, koji su se pokazali kao kvalitetni i vrijedni radnici, pa s tom praksom namjeravamo nastaviti i u 2017. godini.

Premda se u 2017. ne očekuje vidljiviji oporavak brodarskog tržišta niti popuštanje pritiska konkurencije, dobivanjem projekta modernizacije američkog ratnog broda, nekoliko instalacija sustava za pročišćavanje balastnih voda te standardnu godišnju razinu projekata remonta otvara se prostor za vrlo dobar poslovni rezultat u smislu značajnijeg povećanja prihoda i dobiti. Stoga u 2017. godinu gledamo s velikim optimizmom, a namjeravamo je i maksimalno iskoristiti za pripremu Brodogradilišta za 2018. godinu.

Predsjednik Uprave

Aljoša Pavelin

KLJUČNI FINANCIJSKI POKAZATELJI

Konsolidirani financijski pokazatelji

	u tisućama HRK			u tisućama EUR *		
	2016	2015	Index	2016	2015	Index
Ukupan prihod	303.613	536.543	0,57	40.336	70.437	0,57
Ukupni rashodi	301.498	509.065	0,59	40.055	66.830	0,60
Poslovni prihodi	303.257	536.205	0,57	40.289	70.393	0,57
Poslovni rashodi	296.503	504.589	0,59	39.391	66.243	0,59
Dobit (gubitak) iz poslovanja	6.754	31.615	0,21	897	4.150	0,22
Dobit (gubitak) prije oporezivanja	2.115	27.478	0,08	281	3.607	0,08
Neto dobit (gubitak)	1.473	26.143	0,06	196	3.432	0,06
Ukupna imovina	423.466	398.581	1,06	56.030	52.204	1,07
Kapital i rezerve	212.124	222.507	0,95	28.067	29.143	0,96

Nekonsolidirani financijski pokazatelji

	u tisućama HRK			u tisućama EUR *		
	2016	2015	Index	2016	2015	Index
Ukupan prihod	302.991	535.938	0,57	40.253	70.358	0,57
Ukupni rashodi	300.908	508.707	0,59	39.977	67.177	0,60
Poslovni prihodi	302.648	535.619	0,57	40.208	70.316	0,57
Poslovni rashodi	295.924	504.238	0,59	39.315	66.196	0,59
Dobit (gubitak) iz poslovanja	6.724	31.380	0,21	893	4.120	0,22
Dobit (gubitak) prije oporezivanja	2.083	27.231	0,08	277	3.575	0,08
Neto dobit (gubitak)	1.453	25.924	0,06	193	3.403	0,06
Ukupna imovina	421.558	396.609	1,06	55.778	51.946	1,07
Kapital i rezerve	208.955	219.389	0,95	27.648	28.735	0,96

* Kunki iznosi stavki računa dobiti i gubitka preračunati su u EUR prema prosječnom srednjem tečaju Hrvatske narodne banke za 2016. odnosno 2015. godinu. Iznosi imovine, kapitala i rezervi preračunati su u EUR prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na posljednji dan 2016. odnosno 2015. godine. Korišteni tečajevi navedeni su na str. 3. ovog izvještaja.

U konsolidaciju računa dobiti i gubitka i financijskog rezultata uključeno je ovisno društvo Viktor Servisi d.o.o. Rijeka, koje je u 100%-tnom vlasništvu Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. Ovisno društvo je tijekom 2016. godine obavljalo svoju redovnu poslovnu aktivnost prodajom specijaliziranih servisnih usluga u brodogradnji.

U 2016. godini Viktor Lenac i Viktor Servisi ostvarili su, nakon eliminiranja međusobnih transakcija, ukupan prihod u iznosu od 303,6 milijuna kuna te ukupne rashode od 301,5 milijuna kuna (uz saldiranje pozitivnih i negativnih tečajnih razlika).

Uspoređujući nekonsolidirana i konsolidirana financijska izvješća, utjecaj ovisnog društva u rezultatu Grupe nije materijalno značajan. Za napomenuti je da je ovisno društvo ostvarilo dobit nakon oporezivanja u visini od 20 tisuća kuna. Prihodi i rashodi matičnog društva čine preko 99% prihoda odnosno rashoda Grupe. Isto tako, u odnosu na ukupnu imovinu Grupe, imovina matičnog društva čini preko 99% imovine Grupe.

Stoga se u nastavku ovog Izvješća, naglasak stavlja na financijske rezultate te stanje imovine, kapitala i obveza matičnog društva.

POSLOVNO OKRUŽENJE

Nastavak recesije brodarskog tržišta koja traje već više godina očekuje se i u 2017. godini, s obzirom da na tržištu i dalje postoji veća ponuda od potražnje brodskog prostora, uz dodatno očekivano povećanje globalne flote brodova od oko 4%, prema podacima Lloyd's List-a. S druge strane, nije najavljeno značajnije rezanje brodovlja, što znači da potražnja za brodskim prostorom neće nadmašiti trenutnu ponudu. Iz tog će razloga brodari i dalje snažno rezati troškove održavanja flota i odrađivati samo nužne remonte kako bi zadovoljili zahtjeve klasifikacijskih društava. Očekivani val projekata instalacija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (Ballast Water Treatment System) se neće dogoditi ni u 2017. godini jer brodari koriste prostor u regulativi kako bi odgodili tu obavezu za pet godina, pa se značajniji broj takvih instalacija očekuje tek od 2019. godine. Do tada će BWTS projekti biti sporadični. Time će uvjeti na brodogradiljnom tržištu ostati slični onima koji su obilježili i poslovanje 2016. godine.

To znači da će se globalna konkurencija među remontnim brodogradilištima još pojačati, pa bi kroz daljnji pritisak na cijene usluga remonta mogla negativno utjecati na prihod i dobit. Situacija na Sredozemlju neće biti drugačija te se očekuje još veći pritisak konkurencije iz istočnog Sredozemlja i Crnog mora. Sva turska, ali i neka sredozemna i crnomorska brodogradilišta su već u 2016. spustila cijene svojih usluga kroz visoke popuste. Kako bi zadržao konkurentnost na takvom tržištu, Viktor Lenac će također morati nuditi popuste na cijene svojih usluga, zbog čega će doći do smanjenja prosječnog prihoda po projektu uz jaki pritisak na profitnu maržu. No, to smanjenje prosječnog prihoda po projektu se namjerava nadoknaditi većim brojem projekata što će, uz visoki prihod od projekata modernizacije američkog ratnog broda ipak rezultirati značajno većim prihodom i dobiti u 2017. godini u odnosu na 2016. Povećanjem učinkovitosti procesa i produktivnosti rada, na čemu Viktor Lenac intenzivno radi od polovice 2016. godine, očekuje se zadržavanje zdrave profitne marže.

U segmentu preinaka, Viktor Lenac ima nepovoljni geografski položaj jer se veći dio takvih projekata trenutno događa oko offshore vjetroelektrana u sjevernoj Europi. Ipak, očekuje se da bi pojačana aktivnost direktne prodaje kroz bolje kontakte s klijentima mogla rezultirati barem jednim projektom preinake u 2017. godini. Osim toga, očekuju se dva do tri projekta instalacije sustava za pročišćavanje balastnih voda.

Brodogradilište nastavlja dobru suradnju s Američkom ratnom mornaricom te postoji realna mogućnost da će se,

osim projekta na zapovjednom brodu 6. flote „USS Mount Whitney“ koji će generirati značajni prihod, u četvrtom kvartalu 2017. godine odraditi još jedan manji projekt.

Veliki izazov predstavlja kronični nedostatak kvalitetnih radnika u bazičnim brodograđevnim zanimanjima – zavarivači, cjevvari, brodomonteri i to se neće promijeniti bez strukturnih promjena u društvu. Isti problem imaju i domaći podizvođači, pa je primjetan pad kvalitete i produktivnosti jer im kvalitetni radnici odlaze u

razvijenije zemlje zapadne Europe gdje su bolje plaćeni. S druge strane njihovi zahtjevi na cijenu sata rastu. To je dvostruko nepovoljna situacija za Viktor Lenac koja se nastoji riješiti uvozom kvalitetnih radnika iz Ukrajine. Takav pristup ima svojih nedostataka zbog manje fleksibilnosti kod upravljanja troškovima, ali su prednosti koje donosi visoka produktivnost i kvaliteta rada te odgovorniji pristup radnim zadacima ipak veće.

Izjesno je da se offshore industrija neće oporaviti u 2017. godini, stoga se ne očekuju nikakvi prihodi od tog segmenta djelatnosti. Intenzivno se traže projekti kojima bi Viktor Lenac aktivirao svoje resurse predviđene za offshore aktivnosti. Primjeri su projekt sklapanja „Ship-to-Shore“ kontejnerskih dizalica te projekt izrade i testiranja specijalnih sidara za naftne platforme koji će Viktoru Lencu donijeti dodatni prihod i dobit, pa je namjera nastaviti s tom praksom do oporavka offshore tržišta ili odabira neke druge strateške opcije.

Unatoč svim navedenim izazovima, Viktor Lenac očekuje jednu dobru i uspješnu godinu.

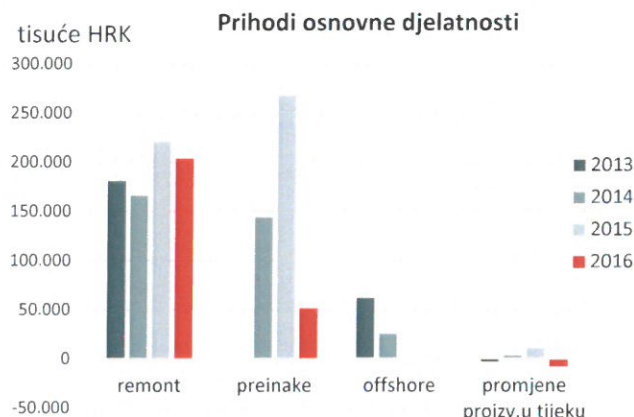
POSLOVNE AKTIVNOSTI

PRODAJA

Ostvareni prihodi po djelatnostima

Tijekom 2016. godini Viktor Lenac je realizirao 34,2 milijuna EUR-a prihoda iz svojih osnovnih djelatnosti, od kojih se oko milijun EUR-a odnosi na vrijednost odrađenih radova koji su koncem prethodne godine bili u tijeku. U odnosu na prethodnu godinu prihodi ostvareni osnovnom djelatnošću značajno su manji i to prvenstveno zbog nedostatka većeg projekta preinake ili opsežnijeg remonta poput projekata koji su realizirani tijekom 2015. godine. U odnosu na 35,0 milijuna EUR-a prihoda ostvarenih u prethodnoj godini, zahvaljujući opsežnoj modifikaciji zapovjednog broda američke 6. flote „USS Mount Whitney“, tijekom 2016. godine prihod od preinaka brodova iznosi svega 6,8 milijuna EUR-a. Očekuje se da će poslovna godina 2017. ponovo imati visoku razinu prihoda, prvenstveno zbog opsežnog projekta na istom američkom brodu, koji je započeo u prosincu 2016. godine i trajat će do srpnja 2017. godine.

Vrijednost obračunatog dijela radova za pripremu projekta i radove odrađene u prosincu 2016. godine, a koji čine dio iskazanih prihoda preinaka iznosi 2,3 milijuna EUR-a. Preostalih 4,5 milijuna EUR-a prihoda od preinaka odnosi se na manju preinaku ribarskog broda „Navigator“ i na poslove ugradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (tzv. Ballast Water Treatment Systems) na brodovima „NS Power“ i „NS Stream“ za ruskog klijenta SCF Group.

Prihod ostvaren remontnim aktivnostima tijekom 2016. godine ostvaren je u visini od

27,3 milijuna EUR-a i to poslovima na 76 različitih brodova te na dva broda od kojih je ostvaren prihod samo s osnova njihovog veza. Koncem godine u proizvodnji u tijeku nalazilo se još pet remontnih poslova, od kojih se jedan odnosio i na treći brod na kojem se ugrađivao uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Prosječna vrijednost remontnih radova po pojedinom brodu u 2016. godini iznosila je oko 355 tisuća EUR-a, što je nešto malo više od prosječne vrijednosti remonata realiziranih u godini prije.

Tijekom 2016. godine ugovoreno je i realizirano nekoliko većih poslova remonata s pojedinačnim vrijednostima izvršenih radova od preko milijun EUR-a, kao što su bili remont brodova „Johann Jacob“ i „Sloman Themis“ u prvom dijelu godine te „Nautical Tide“ i „Sloman Thetis“ u drugom dijelu godine.

Između dva opsežna posla na brodu „USS Mount Whitney“ – onoga iz 2015. godine i novog započetog u prosincu 2016. godine, tijekom ožujka i travnja na istom brodu su se obavljali zasebno ugovoreni remontni poslovi vrijednosti blizu 1,3 milijuna EUR-a. Svi radovi dio su projekta obnove ovog zapovjednog broda, koji je započeo još u 2011. godini u Viktoru Lencu, a radovi koji su trenutno u tijeku dio su četvrtog po redu ugovora za Viktor Lenac.

	iznosi u HRK			iznosi u EUR		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
remont	165.820.853	221.012.950	203.644.939	21.817.778	28.870.299	27.250.311
preinake/rekonstrukcije	143.793.961	267.504.399	51.168.459	18.810.720	35.029.536	6.796.883
offshore	25.334.411	334.404	1.094.173	3.318.440	43.727	145.365
Ostvareni prihodi	334.949.226	488.851.753	255.907.571	43.946.938	63.943.561	34.192.558
promjene proizvodnje u tijeku	3.376.577	10.235.775	-7.676.652	440.722	1.340.630	-1.015.727
Realizirani opseg radova	338.325.802	499.087.528	248.230.919	44.387.660	65.284.191	33.176.831

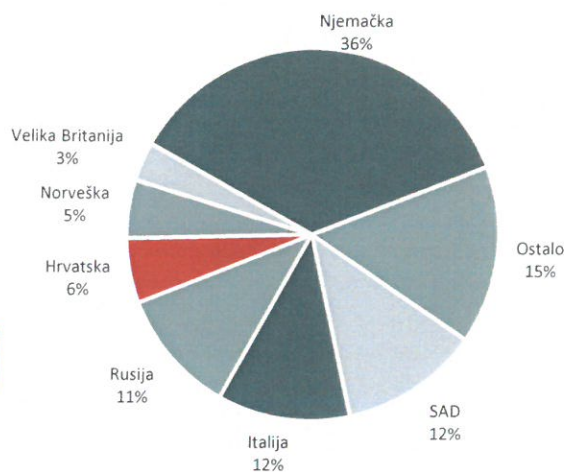
U djelatnosti offshore projekata tijekom 2016. godine ostvaren je zanemariv prihod od svega nekoliko tisuća EUR-a s osnova manjih servisnih radova na platformama za eksploataciju plina na Sjevernom Jadranu na njihovoj offshore lokaciji rada, a veći dio iskazanog prihoda odnosi se na asistenciju za testiranje uređaja za zatvaranje naftnih bušotina za renomiranog talijanskog klijenta koje se odvijalo u akvatoriju Viktora Lenca.

Prihodi po tržištima

Tijekom 2016. godine prihodi osnovnih djelatnosti disperzirani na klijente iz 22 zemlje, a čak 94% prihoda svojih osnovnih djelatnosti Viktor Lenac je ostvario na inozemnim tržištima. Od svih tržišta prednjači Njemačko tržište s udjelom od 36%. Za njemačke klijente izvršen je čak 21 različiti remontni posao, prosječnih vrijednosti od preko pola milijuna EUR-a.

Tržište	Realizirani prihod u EUR	Broj projekata
Njemačka	12.184.796	22
Italija	4.139.403	10
SAD	4.112.671	4
Rusija	3.740.148	4
Hrvatska	1.908.481	21
Norveška	1.742.258	3
Velika Britanija	1.126.860	3
Ostalo	5.237.941	17
Ukupno	34.192.558	84

Prihod osnovne djelatnosti po tržištima, 2016

Visoku zastupljenost bilježi i talijansko tržište s deset odrađenih projekata i učešćem od 12%, kao i američko tržište zahvaljujući radovima na dva različita ugovora za brod „USS Mount Whitney“. Za ruske naručitelje odrađena su dva standardna remontna posla te dva druga projekta na kojima su i ugrađeni uređaji za pročišćavanje balastnih voda, dok se treći takav posao koncem godine nalazio u proizvodnji u tijeku.

Na domaćem tržištu ostvareno je više manjih projekata dokovanja novogradnji za domaća brodogradilišta i drugih brodova za domaće brodare, od čega je ostvareno tek nešto manje od dva milijuna EUR-a prihoda što čini svega 6% udjela u strukturi tržišta.

Prodajna aktivnost

Tijekom 2016. godine Viktor Lenac je zaprimio oko 350 upita brodara za različite remontne radove, od kojih na oko 40 upita nije dogovorio ponudama zbog zauzetosti dokova u traženim razdobljima ili nedostatka drugih remontnih kapaciteta. Od 310 poslanih ponuda za remontne poslove, njih 85 rezultiralo je zaključenjem ugovora. Veliki broj primljenih upita rezultat je intenzivne tržišne utakmice i okretanja brodara novim brodogradilištima u svrhu traženja jeftinijih remontnih usluga. To zorno prikazuje i jačanje konkurencije među brodogradilištima u okruženju u borbi za svaki posao.

Politika Viktora Lenca u nuđenju poslova selektivnim pristupom ima za cilj da se funkcija prodaje koncentrira na izvjesnije poslove uz istovremeno povećanje kvalitete obrađenih upita klijenata, što iz godine u godinu treba rezultirati rastom stope ugovaranja i ostvarenjem potrebne razine prihoda uz relativno manji broj projekata. Nažalost, recesija brodogradarskog tržišta i posljedično globalno smanjenje volumena remontnih radova, uz snižavanje prodajnih cijena radi ostvarivanja potrebnog prihoda, još onemogućuje značajniji rast stope ugovaranja odnosno ugovaranje manjeg broja projekata za istu razinu prihoda.

Prema povratnim informacijama od klijenata, razlozi neprihvatanja ponude Viktora Lenca su se u oko 60% odnosili na devijaciju, odnosno udaljenost Viktora Lenca u odnosu na pomorske puteve brodova za koje se remont nudio, dok je u oko 25% slučajeva razlog bila cjenovna nekonkurentnost u odnosu na uglavnom turske ili crnomorske konkurente. Ne treba zaboraviti da devijacija izravno znači povećanje troška za brodare i, što je još važnije, dodatni gubitak vremena. Ostali razlozi neugovaranja su razni, od zauzetosti ili nedostatnosti vlastitih kapaciteta u određenim terminima, do promjena u planovima od strane samih brodara.

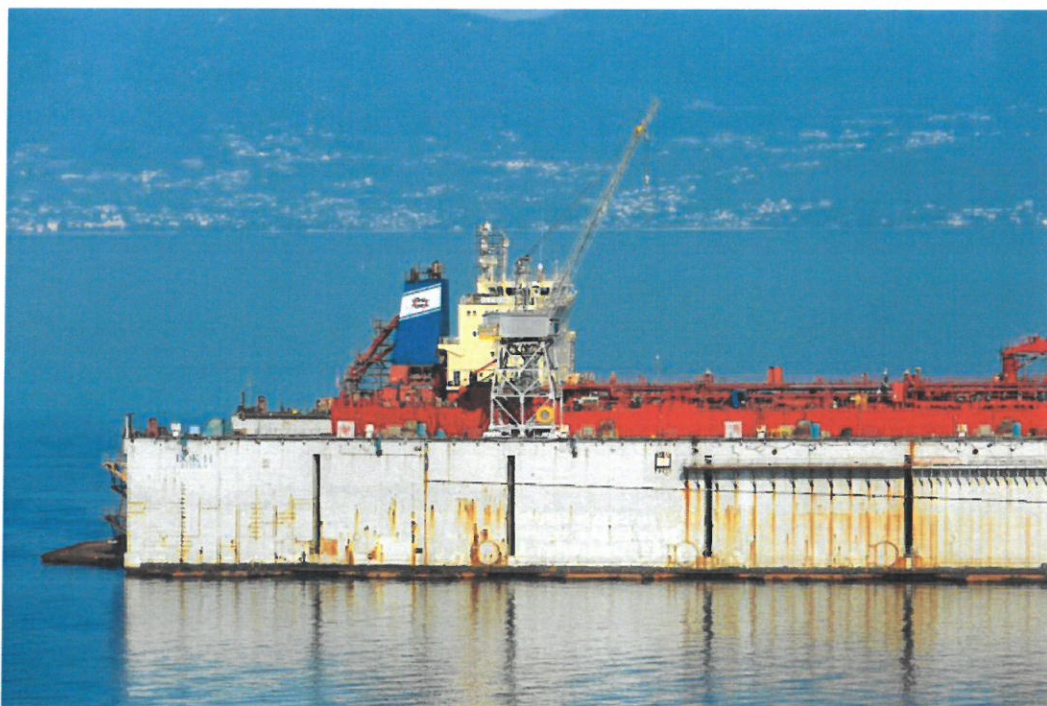
Odnos ponuda i ugovora

	2012	2013	2014	2015	2016
Broj upita	330	312	347	401	350
Broj ponuda	308	295	317	317	310
Broj ugovora	58	62	77	86	85
% ugovaranja	19%	21%	24%	27%	27%

Ugovaranje poslova na tržištu remonta brodova uglavnom se odvija putem agenata koji zastupaju Viktor Lenac na pojedinim tržištima, ali sve više i direktnim kontaktima s brodarima na tržištima na kojima Viktor Lenac ne koristi usluge agenata. Od ukupno ostvarenog prihoda osnovnih djelatnosti u 2016. godini oko 40% poslova ugovoreno je u direktnom kontaktu s brodarima dok kod standardnih remontnih radova taj udio iznosi 30%.

Niža razina potražnje za remontnim poslovima u 2016. godini, posebno u odnosu na prethodnu godinu te nedostatak većih projekata preinaka brodova, nametnula je nužno snižavanje cijena nekih usluga i odobravanje dodatnih popusta u cilju održavanja konkurentnosti i neutraliziranja utjecaja nepovoljnog geografskog položaja.

U 2016. godini Viktor Lenac je nastavio i ojačao suradnju s nekoliko klijenata za koje je tijekom godine ugovorio i realizirao serije brodova, kao što su bile serije od šest, odnosno četiri broda za dva njemačka klijenta, serija od

četiri broda za grčkog brodara te nastavak suradnje s tradicionalnim talijanskim klijentima. Značajan iskorak učinjen je i na ruskom tržištu gdje je nakon dužeg niza godina obnovljena suradnja s klijentom SCF Group za kojeg su izvršeni poslovi vezani uz ugradnju uređaja za pročišćavanje balastnih voda na 2 tankera.

Najznačajniji prodajni uspjeh ostvaren u 2016. godini jest ponovno ugovaranje opsežnog projekta modernizacije zapovjednog broda 6. flote Američke ratne mornarice „USS Mount Whitney“, kojeg je Viktor Lenac izabrao u konkurenciji većeg broja europskih brodogradilišta. Ugovor za ovaj projekt u vrijednosti od 20,9 milijuna USD zaključen je početkom rujna 2016. godine, a radovi na samom brodu započeli su u prosincu kada je brod stigao u Viktor Lenac. Radovi koji će se obaviti u okviru ovog projekta dio su ukupnog programa obnove broda koji ima za cilj produljenje njegovog životnog vijeka do 2039. godine. Ugovoreno trajanje radova iznosi 6 mjeseci, a ugovor predviđa i opciju izvođenja određenih dodatnih radova koji će u značajnijoj mjeri povećati preliminarno ugovorene vrijednosti a time i ukupne prihode za 2017. godinu. Time će se dijelom nadoknaditi smanjeni prihodi u remontnoj aktivnosti zbog snižavanja cijene nekih radova na koje je Viktor Lenac bio prisiljen zbog održavanja konkurentnosti na tržištu.

PROIZVODNJA

Proizvodna aktivnost

Tijekom 2016. godine radovi su se odvijali na 84 različita objekta koji su bili dovršeni do konca godine te na još pet projekata koji su koncem godine bili u tijeku. Promatrano po vrstama brodova, odrađeni su projekti na:

- 22 tankera različitih namjena, od tankera za prijevoz nafte do tankera za prijevoz ukapljenog plina
- 11 kontejnerskih brodova
- 11 putničkih i RO-RO brodova
- 8 brodova za prijevoz generalnog tereta
- 6 brodova za prijevoz rasutog tereta
- drugim vrstama plovnih objekata kao što su barže, remorkeri, platforme, brodovi za opskrbu i vojni brodovi.

Od ukupnog broja brodova bilo je pet dokovanja novogradnji za potrebe domaćih brodogradilišta.

Od tehnički zahtjevnijih projekata treba napomenuti tri projekta ugradnje uređaja za pročišćavanje balastnih voda (tzv. Ballast Water Treatment System), od kojih su dva realizirana, a treći je koncem godine bio u tijeku. Svaki od projekata realiziran je u roku od oko 5 tjedana uz dodatno vrijeme od oko mjesec dana za pripremu čeličnih cijevi i palubnih kućica. Ovisno o projektu, osim ugradnje posebne BWTS opreme, na svakom od projekata ugrađivano je oko 50 tona čelika te oko 10 kilometara kabela s pripadajućim razvodnim i upravljačkim pločama za upravljanje sustavom s tri različite pozicije. Posebnosti ovih projekata odnosile su se na ugradnju tzv. GRE (Glass Reinforced Epoxy) cijevi, a za rad s ovim specifičnim cijevima Viktor Lenac je dodatno osposobio svoje radnike u svrhu dobivanja certifikata za montažu i spajanje cijevi. Prema povratnim informacijama primljenim od klijenta, sustavi instalirani u Viktoru Lencu nisu imali nikakvih problema u radu. Na dodatni zahtjev klijenta, za dva projekta su na GRE cijevima ugrađeni i grijači zbog potrebe plovidbe tih brodova u hladnijim područjima. Projekti ugradnje ovih sustava relativno su novi na brodograđevnom tržištu, pa se projektni tim suočio s nizom izazova (nepotpuna tehnička dokumentacija, opsežni dodatni radovi, improvizacija rješenja na licu mjesta), no unatoč tome, radovi su izvršeni kvalitetno, na vrijeme i na siguran način. Viktor Lenac se ovim projektima čvrsto pozicionirao u segmentu ugradnje BWTS sustava i zbog toga očekuje dodatne poslove i u budućnosti. Značajniji val ovih projekata se očekuje u razdoblju od 2019. do 2021. godine.

Nedostatak većih projekata preinaka, rezultirao je manjim opsegom proizvodnih aktivnosti i značajnijim oscilacijama u zaposlenosti kapaciteta. Stoga su periodi slabije zaposlenosti tijekom 2016. godine iskorišteni za opsežnije radove izmjene čelične strukture na vlastitim plovnim objektima, Dokovima 5 i 11, čime se povećala njihova vrijednost i produžio vijek uporabe te zadovoljili zahtjevi Hrvatskog registra brodova.

Proizvodni radovi obavljani na drugim projektima bili su pretežito standardnog tipa, s uobičajenom strukturom radova u kojoj prednjače izmjena čelika i antikorozivna zaštita. Dodajući tome radove u čeliku na vlastitim dokovima, ove dvije vrste radova predstavljale su polovinu svih proizvodnih radova tijekom 2016. godine.

U okviru remontnih poslova tijekom godine ukupno je izmijenjeno oko 690 tona čelika, što je gotovo jednako kao i godinu ranije. Pojedinačno najveći radovi u čelik bili su na brodovima Johann Jacob (177 tona) i Sloman Thetis (123 tone). Ipak, najopsežniji radovi u čeliku odnose se na vlastite dokove, kod kojih je na Doku 11 izmijenjeno 311, a na Doku 5 204 tone čelika.

Poslovi antikorozivne zaštite odnose se na različite tehnike pripreme brodskih površina za bojanje, od visokotlačnog pranja, odmaščivanja, četkanja do pjeskarenja. U posljednjih godina tehniku pjeskarenja za skidanje stare boje i korozije, Viktor Lenac na Doku 11 postupno mijenja suvremenom tehnologijom visokotlačnog pranja vodom i to u svim situacijama gdje je to tehnički izvedivo. Tako je tijekom 2016. godine ovom tehnologijom obrađeno gotovo 20.000 m² površina na vanjskim oplatom brodova. Radovi bojanja u punom premazu odrađeni su u količini od preko 770 tisuća m² te dodatno preko 170 tisuća m² u djelomičnom premazu.

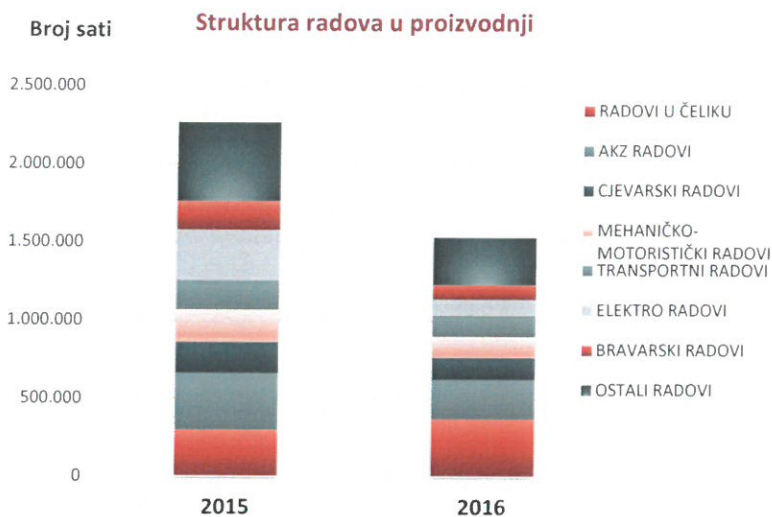
Radni kapacitet, struktura i troškovi proizvodnog rada

Godišnji kapacitet proizvodnje Viktora Lenca mjeri se u broju raspoloživih i utrošenih proizvodnih sati na radnim nalogima osnovne djelatnosti, na poslovima održavanja te investicijskim aktivnostima koje Viktor Lenac izvodi u vlastitoj režiji, a u cilju produženja vijeka trajanja vlastite imovine i zadovoljavanja zahtjeva Hrvatskog registra brodova.

Ukupno promatrano, ostvareni radni kapacitet, mjereno brojem proizvodnih sati na projektima osnovne djelatnosti je u 2016. godini iznosio 1,53 milijuna sati, što je za 32,4% manje nego prethodne godine, kao izravna posljedica manje razine zaposlenosti i izostanka većih projekata preinaka brodova u odnosu na prethodnu godinu, koja je zbog opsežnih projekata „Cable Enterprise“ i „USS Mount Whitney“ bila iznimno i iznadprosječno zaposlena. Radovi na vlastitim plovnom objektima utjecali su na to da su radovi u čeliku prema svom opsegu bili i veći nego prethodne godine, dok su svi ostali radovi slijedili pad sukladno ukupnom padu zaposlenosti. Najveće smanjenje u opsegu radova bilježe elektro radovi, koji su inače jače zastupljeni kod projekata preinaka brodova.

	2015	2016	udio 2015	udio 2016	2016/2015
Radovi u čeliku	299.367	370.012	13,2%	24,2%	123,6%
Akz radovi	361.095	252.704	16,0%	16,5%	70,0%
Cjevarski radovi	196.693	137.909	8,7%	9,0%	70,1%
Transportni radovi	210.671	136.789	9,3%	8,9%	64,9%
Mehaničko-motoristički radovi	186.824	135.829	8,3%	8,9%	72,7%
Elektro radovi	324.399	104.574	14,3%	6,8%	32,2%
Bravarski radovi	182.977	92.380	8,1%	6,0%	50,5%
Ostali radovi	501.754	300.556	22,2%	19,6%	59,9%
	2.263.780	1.530.753	100,0%	100,0%	67,6%

U svim proizvodnim aktivnostima, osim vlastitih proizvodnih radnika, sudjeluju i radnici podugovarača, što je ustaljena brodograđevna praksa domaćih i svjetskih brodogradilišta. Podugovarači se angažiraju ugovorima uglavnom po pogodbi, prema normativima rada po modelu „ključ u ruke“. U manjem opsegu i na poslovima gdje je teže utvrditi normativ rada po modelu „ključ u ruke“ njihov se angažman ugovara i plaća po satu rada. Niža zaposlenost i potreba za kapacitetima tijekom 2016. godine

u odnosu na prethodnu godinu utjecala je na smanjenu potrebu za određenim zanatima u brodograđevnoj djelatnosti. Ipak, u drugom dijelu godine, zbog intenziviranja remontnih aktivnosti i nastavka radova na vlastitim investicijskim projektima Viktor Lenac je imao povećanu potrebu za radnicima u čeliku, prvenstveno brodomonterima i zavarivačima. Oscilacije u zaposlenosti u remontnoj djelatnosti rezultiraju različitim potrebama u određenim periodima, pa se Viktor Lenac često susreće s manjkom odnosno viškom kapaciteta pojedinih zanata.

Povećana potreba za radnicima u brodograđevnoj djelatnosti za sva brodogradilišta u bližem okruženju te fluktuacija i olakšana mobilnost kvalitetnih radnika u druge zemlje Europske Unije, stavila je i pred Viktor Lenac dodatni zahtjev za iznalaženjem potrebne radne snage u širem okruženju. Tako je u okviru odobrenih kvota za uvoz radne snage u Viktoru Lencu već angažirano oko 50 ukrajinskih radnika.

Vlastiti proizvodni radnici predstavljaju uglavnom fiksni raspoloživi proizvodni kapacitet kojim se osigurava u prosjeku oko 420 tisuća proizvodnih sati. U 2016 godini radnici Viktora Lenca ostvarili su 402 tisuće proizvodnih sati, što je činilo svega 26% od ukupno ostvarenih 1,53 milijuna proizvodnih sati ostvarenih u direktnoj proizvodnji na radnim nalogima osnovnih djelatnosti i investicija u vlastitu imovinu. U odnosu na prethodnu godinu učešće vlastitog proizvodnog kapaciteta povećalo se za 6,7 postotnih poena. Preostale sate ostvarili su podugovarači, uglavnom oni koje Viktor Lenac redovito angažira, ali i neki novi obzirom na potrebu za angažmanom dodatne radne snage.

Promatrano u novcu, ukupan trošak direktnog rada ugrađenog na proizvodne izravne radne naloge (osnovne djelatnosti i vlastite investicije) u 2016. godini iznosio je 101,5 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu to predstavlja smanjenje za gotovo 50 milijuna kuna, a koje se u cijelosti odnosi na smanjenje troška rada podugovarača, budući da vlastiti radnici predstavljaju fiksni proizvodni kapacitet.

Osim izravnog proizvodnog rada, Viktor Lenac koristi i vanjske usluge tzv. usluge subliferacije koje se odnose na izradu proizvoda i obavljanje usluga za projekte iz osnovne djelatnosti, ali se izvršavaju uglavnom izvan lokacije samog brodogradilišta i/ili upotrebom sredstava rada podizvođača. Primjer takvih usluga su razne izrade po narudžbi, dorade, obrade, tegljenje i lučke usluge te odvoz i zbrinjavanje različitih vrsta otpada.

Zauzetost dokova i vezova

Viktor Lenac raspolaže s tri plutajuća doka - Dokom 5, Dokom 11 i Dokom RI 38, različitih dimenzija, kojima osigurava fleksibilnost u smislu mogućnosti prihvata plovila različitih veličina.

S obzirom na oscilacije i nižu razinu prihoda ostvarenu u 2016. godini, dokovi su, ukupno gledano, imali relativno dobru zaposlenost, no ipak osjetno nižu nego u prethodnoj godini. Posebno je to bilo izraženo za Dok 5 koji je u 2015. godini imao popunjenost od preko 90%. Razdoblje vrlo niske zaposlenosti za sva tri doka bila je od svibnja do srpnja, kada je na Doku 5 ukupno „izgubljeno“ 73 dana moguće zaposlenosti, na Doku 11 32 dana te na Doku RI 38 55 dana. Od srpnja nadalje intenziviraju se remontni radovi te je u drugom polugodištu zabilježena visoka popunjenost, čak i nemogućnost prihvata nekih poslova za koje su klijenti tražili ponudu. U razdobljima veće zauzetosti na Doku 5 su zabilježena dva, a na Doku 11 čak četiri slučaja dvostrukog dokovanja, u kojima su dokovana po dva broda istovremeno.

Dok	Zauzetost dokova		Broj udokovanih objekata
	u danima	u % vremena	
Dok 5	291	79,7%	20
Dok 11	321	87,9%	31
Dok RI 38	285	78,1%	26

Glavni operativni vezovi koje Viktor Lenac koristi su vezovi broj 1, 2 i 3 koji su smješteni neposredno uz radionice, pogone i skladišta. Vezovi 8 i 9 koriste se za posebne namjene i kada kapacitet glavnih vezova nije dovoljan. Na vezovima 4, 5 i 6 uglavnom su se u prethodnim godinama nalazili brodovi koji su u Viktoru Lencu bili samo privezani, no s povećanjem broja objekata u remontu tijekom posljednjih godina i potrebe za usporedno odvijanje proizvodnih aktivnosti na većem broju brodova i ti vezovi se sve više koriste za osnovnu djelatnost.

Zauzetost vezova, kao i dokova, ukazuje na stupanj zaposlenosti remontnih kapaciteta. Prosječna zauzetost glavnih operativnih vezova (1, 2, 3, 8 i 9) u 2016. godini iznosila je 62% vremena, što je za značajnih 15 postotnih poena manje nego u prethodnoj 2015. godini.

Utrošeni materijali i energenti

Ukupan utrošak materijala i energenata u djelatnosti Viktora Lenca u pravilu se kreće od 20% do 30% u odnosu na ostvarene poslovne prihode, ovisno o strukturi poslova kod projekata osnovne djelatnosti. U pravilu, projekti preinaka i offshore djelatnosti imaju veće učešće materijala i ugrađene opreme od standardnih remontnih poslova. Primjerice, udio vrijednosti utrošenog materijala i ugrađene opreme u 2014. godini u odnosu na vrijednost realiziranih projekata iznosio je relativno visokih oko 30%, uzrokovano visokim učešćem materijala i opreme u realizaciji projekta preinake „Cable Enterprise“. U 2016. godini taj udio iznosi svega oko 18%, budući je bila riječ o standardnim remontnim poslovima s visokim učešćem rada.

Viktor Lenac je u 2016. godini iz skladišnih zaliha utrošio raznog materijala i ugradio raznovrsnu opremu na proizvodne radne naloge u vrijednosti od 36,2 milijuna kuna, uz dodatnih 2,3 milijuna kuna energenata, što je u odnosu na prethodnu godinu više nego dvostruko manje. S obzirom na investicije obnove čelika na vlastitim plutajućim dokovima, samo je utrošak limova u 2016. godini imalo povećanje u odnosu na prethodnu godinu, dok je kod svih ostalih vrsta materijala zabilježen značajni pad. Najveći pad u utrošcima bilježi se kod namjenskih materijala i opreme te kabela i elektromaterijala, inače karakterističnih za veće projekte preinaka kojih tijekom 2016. godine nije bilo. Početak opsežnih radova na projektu „USS Mount Whitney“ u prosincu 2016. godine nije imao značajniji utjecaj na utroške materijala budući je nabava materijala i opreme za taj projekt bila tek u tijeku.

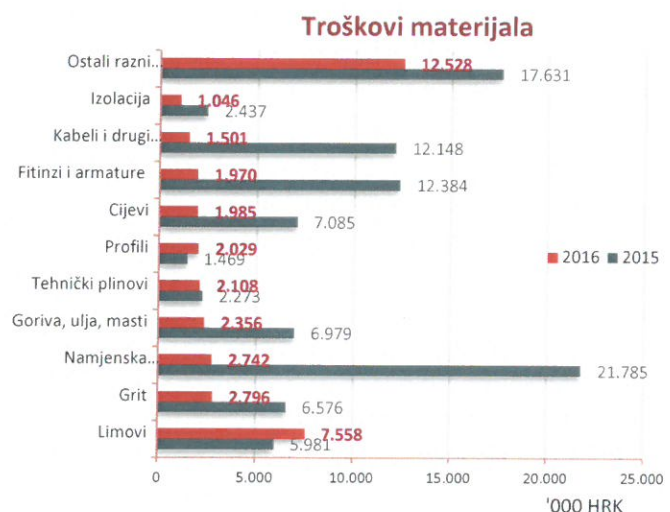
Struktura utrošaka materijala ovisi o strukturi radova koje Viktor Lenac obavlja za naručitelje posla, a najznačajnije skupine materijala koji se redovito ugrađuju na objekte u radu ili se koriste u tehnološkom procesu su materijali crne metalurgije (limovi, profili i cijevi), grit ili pijesak za pjeskarenje u radovima antikorozivne zaštite, tehnički plinovi i goriva.

Promatrano u količinama utrošenog materijala, tijekom 2016. godine je za radove u čeliku, bravarske i cjevarske radove na radnim nalogima osnovne djelatnosti, investicija i održavanja utrošeno oko 1.500 tona limova, 316 tone profila i 145 tona cijevi. U radovima antikorozivne zaštite za radove pjeskarenja utrošeno je oko 4.240 tona grita što je za oko 5000 tona manje nego u prethodnoj godini.

U proizvodnom procesu Viktor Lenac troši i značajnu količinu električne energije, vode, tehnološke vode i tehničkih plinova.

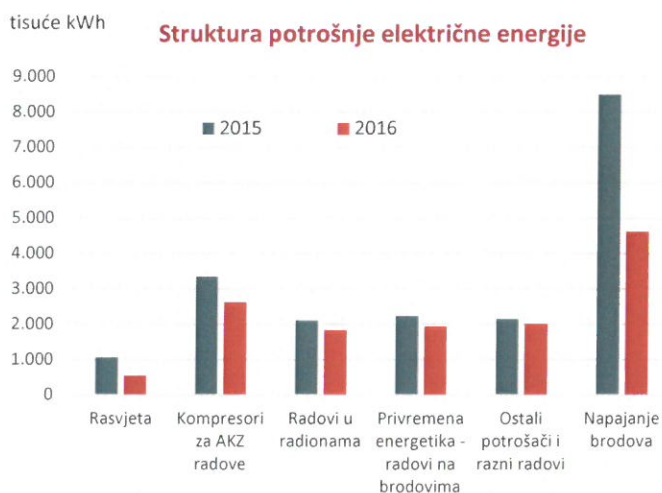
Dio električne energije i vode predstavlja fiksni trošak, a dio varijabilni trošak proizvodnje koji ovisi o opsegu proizvodne aktivnosti. Tehnološka voda koja nije za piće i tehnički plinovi (tekući kisik i acetilen) su varijabilni troškovi isključivo ovisni o opsegu proizvodne aktivnosti.

Voda se u tehnološkom procesu koristi za poslove pranja i visokotlačnog čišćenja dijelova broda te u procesu pripreme čelika i čeličnih sekcija. Tekući kisik i acetilen su plinovi koji se koriste u procesu rezanja i obrade čelika.

Kod svih energenata u 2016. godini bilježi se pad u odnosu na prethodne godine, prvenstveno uzrokovan smanjenjem proizvodnih aktivnosti, ali i nastavkom kontinuiranog trenda smanjenja troškova poduzetim mjerama u gospodarenju energentima.

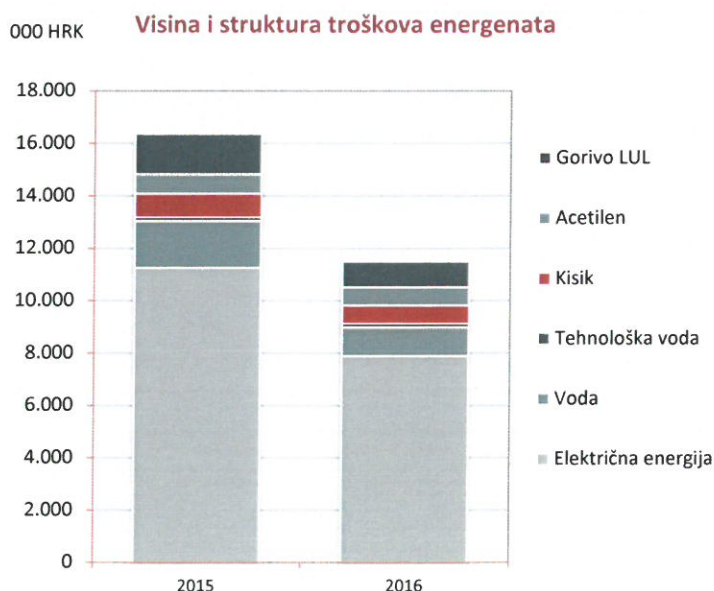
Energent	Jmj	2012	2013	2014	2015	2016	2016/2015
Električna energija	tisuće kWh	13.907	10.868	11.806	19.339	13.560	70,1%
Voda	tisuće m ³	80	61	65	93	63	67,3%
Tehnološka voda	tisuće m ³	178	185	199	265	262	98,8%
Kisik i acetilen	t	565	602	590	672	558	82,9%
Gorivo LUS	t	545	523	450	485	331	68,3%

Osim za proizvodne aktivnosti, veća količina električne energije troši se i za potrebe napajanja brodova, što je bilo posebno izraženo u 2015. godini zbog dugotrajnog napajanja specifičnog broda „USS Mt Whitney“. Smanjenje remontnih i drugih radova u 2016. godini dovodi do pada utroška električne energije za oko 30%, no i dalje stoji značajan utrošak u napajanju brodova zbog velikog broja remontiranih jedinica.

Utrošak električne energije za potrebe vanjske i unutarnje rasvjete u odnosu na 2015. godinu smanjen je za 40%, što je izravna posljedica projekta zamjene rasvjete novim, energetski učinkovitijim fluorescentnim i LED izvorima, kojeg je Viktor Lenac je u suradnji s HEP ESCO d.o.o. realizirao u 2015. godini. Uštede u električnoj energiji postižu se nadalje mjerama planiranja i mjesečnog ugovaranja potrebne snage uz pomoć sustava nadzora energenata kojim se planira i kontrolira vršna snaga i opterećenje, ali i praćenjem tržišta električne energije.

Uštede električne energije za potrebe vanjske i unutarnje rasvjete u odnosu na 2015. godinu smanjen je za 40%, što je izravna posljedica projekta zamjene rasvjete novim, energetski učinkovitijim fluorescentnim i LED izvorima, kojeg je Viktor Lenac je u suradnji s HEP ESCO d.o.o. realizirao u 2015. godini.

Značajnije uštede ostvarene su i u potrošnji LUS/Ekstra lakog goriva, kao uglavnom fiksnog troška koje se koristi za zagrijavanje prostora, garderoba i tople vode, a koje u odnosu na prethodnu godinu bilježi smanjenje za gotovo jednu trećinu. Tako značajna ušteda postignuta je također u suradnji s HEP ESCO d.o.o. i to projektom toplovodnog grijanja iskorištenjem otpadne topline kompresora.

Ukupno promatrano, troškovi energenata u 2016. godini manji su za blizu 5 milijuna kuna ili za 30% u odnosu na prethodnu 2015. godinu. Od ukupnih 11,5 milijuna kuna troškova energenata, gotovo 70% odnosi se na električnu energiju.

S ciljem ispravnog gospodarenja vodnim resursima sustavno se vodi briga o pravovremenom otklanjanju propuštanja i ugrađenim mjerilima za kontrolu potrošnje. Postojeći razvod tehnološke vode Viktoru Lencu omogućuje korištenje tehnološke vode umjesto znatno skuplje vode iz javnog vodovoda, a dodatno smanjenje utroška vode iz javnog vodovoda postiže se daljnjim razvodom cjevovoda tehnološke vode i njenim opsežnijim korištenjem.

U odnosu na prethodnu godinu smanjena je i ukupna potrošnja tehničkih plinova – kisika i acetilena iako je došlo do povećanja radova u čeliku za koje se ti plinovi koriste.

TEHNOLOŠKI RAZVOJ I ULAGANJA

Tijekom 2016. godine Viktor Lenac je intenzivirao investicijsku aktivnost i uložio 41,8 milijuna kuna u postojeću i novu dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu.

Najznačajniji dio u visini 24,4 milijuna kuna odnosi se na nastavak obnove čelika na plovnim objektima Doku 11 i Doku 5, kojima se povećava postojeća vrijednost i produljuje vijek uporabe. Značajnije ulaganje u postojeće kapacitete odnosilo se i na povećanje kapaciteta za privez brodova i produbljavanje podmorja radi sigurnosti uplovljavanja u brodogradilišnu luku brodova s dubljim gazom, a koja su ulaganja ukupno dosegla vrijednost od 3,1 milijun kuna. U proširenje cjevovoda za razvod plina CO₂ koji se koristi za radove u čeliku uloženo je oko 1,2 milijuna kuna, čime je povećana učinkovitost u radu i smanjeni troškovi tog plina u odnosu na ranije korištenje plinskih boca. Procjenjuje se da će godišnje uštede zbog povećanja učinkovitosti i smanjenja troškova vezanih uz upotrebu i manipulaciju plinskim bocama iznositi oko pola milijuna kuna.

U prvom tromjesečju 2016. godine završen je projekt energetske učinkovitosti u dijelu vanjske rasvjete, započet 2015. godine u suradnji s tvrtkom HEP ESCO d.o.o. u čiji je dovršetak uloženo oko 2,1 milijun kuna. Po istom ESCO principu u 2016. godini realiziran je novi projekt energetske učinkovitosti, kojemu je cilj smanjenje potrošnje goriva i troškova za grijanje prostora i pripremu tople vode. Projektom je uspostavljen toplovodni sustav pripreme i distribucije toplinske energije umjesto parnog sustava, omogućeno iskorištenje otpadne topline kompresora, uspostavljen centralni nadzorni upravljački sustav, uz istovremenu zamjenu dotrajalih postojećih instalacija modernijim termotehničkim sustavom. Vrijednost ulaganja iznosila je 5,4 milijuna kuna. Samo s osnova manjeg utroška energenata Viktor Lenac očekuje godišnje uštede od blizu 700 tisuća kuna, a dodatne koristi donosi i automatizacija rada koja dijelom zamjenjuje rad radnika, uz povećanje sigurnosti na radu i smanjenje imisija štetnih plinova u okoliš.

Tijekom godine izvršena su i brojna druga ulaganja u proizvodnu, mjernu, transportnu i drugu opremu, računala i telekomunikacijsku opremu. Za naglasiti je i narudžbu novog frekventnog pretvarača za spajanje brodova na sustav električne energije, koji je u odnosu na Diesel agregate prihvatljiviji za okoliš i s aspekta zaštite zraka i zaštite od buke, vrijednosti blizu 3 milijuna kuna, od kojih je u 2016. godini predujmom osigurano nešto više od milijun kuna.

ORGANIZACIJA, SUSTAVI UPRAVLJANJA KVALITETOM I INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKI SUSTAV

Organizacija poslovnih procesa Viktora Lenca kontinuirano se analizira i preispituje s ciljem povećanja učinkovitosti rada i smanjenja broja aktivnosti koje ne nose dodanu vrijednost. Kompleksna organizacija ogleda se u povezivanju funkcionalne i projektne organizacije u matičnu organizaciju — kojom se resursi alociraju na više projekata remonta, preinaka i offshore djelatnosti koji se odvijaju istovremeno.

Preispitivanje i usavršavanje organizacijskih veza, otklanjanje nerazumijevanja i sukoba interesa između linijskog i projektno-proizvodnog menadžmenta, jasno definiranje i podjela ovlasti i odgovornosti, svijest za postizanje rezultata i nadležnost za njihovo ostvarenje te razvoj upravljačkih znanja na svim razinama rukovođenja, proces je koji se neprestano dorađuje i razvija.

Putem kontinuiranog nadzora performansi poslovnih procesa kroz redovitu provedbu internih prosudbi, neprekidno se unaprjeđuje dokumentirani sustav upravljanja kvalitetom — izmjenom i dopunom procedura i radnih uputa te izmjenom uloga radnih mjesta u cjelokupnoj organizaciji — sve sa ciljem ubrzanja i optimiziranja radnih aktivnosti.

U težnji da se Brodogradilište što uspješnije nosi sa izazovima na tržištu od rukovodnog kadra Viktora Lenca traži se veći stupanj angažiranosti u preispitivanju procesa i njihovom optimiziranju kako bi troškovi rada bili niži, a uspjeh projekata i zadovoljstvo kupaca viši.

Stoga je tijekom 2016. proveden cjelovit reinženjering poslovnih procesa obrade upita, pripreme ponuda osnovnih i dodatnih radova te upravljanja kapacitetima i realizacijom proizvodnje. Izmjene tijeka poslovnih procesa, uzrokovale su i promjene u organizacijskoj strukturi dviju najvažnijih organizacijskih jedinica Brodogradilišta, „Marketinga i prodaje“ te „Tehnike i proizvodnje“.

S razvojem organizacije neposredno je povezan i razvoj informacijskog sustava, kao prateći alat za automatizaciju poslovnih aktivnosti i procesa.

Tijekom 2016. godine u razvoju informacijske podrške poslovnim aktivnostima Viktor Lenac je naglasak stavio na razvoj sustava upravljanja prodajnim prilikama i odnosima s klijentima (CRM), kako bi se omogućilo sustavno praćenje i objedinjavanje svih informacija o potrebama klijenata, tržišnim kretanjima, bitnoj korespondenciji vezanoj uz projekt, financijskim pokazateljima uspješnosti realizacije projekta i povratnim informacijama o zadovoljstvu klijenta (uključujući eventualne reklamacije) u jedinstvenoj bazi podataka. Ključni učinak implementiranog sustava će biti značajno bolje upravljanje prodajom u smislu planiranja i realizacije.

Paralelno s time realiziran je projekt migracije sustava elektronske pošte i aplikacija za uredsko poslovanje na Office365 platformu kao preteče strategije budućeg razvoja informatičke infrastrukture u „Oblaku“ i naglasku na mobilna aplikativna rješenja i tehnologije. Uz veće mogućnosti integracije s ostalim aplikacijama u sklopu poslovnog informacijskog sustava Brodogradilišta, pojačanu sigurnost i dostupnost servisa elektronske pošte, oslobađa se značajan dio podatkovnog prostora na diskovnom podsustavu te se ostvaruju značajne uštede u najmu licenci i održavanju sustava.

U suradnji s našim poslovnim partnerima razvijena su mobilna rješenja za evidenciju rada djelatnika podugovarača te odobravanje trebovanja materijala, radne snage i usluga. Osim brže izmjene podataka i povećanog nadzora procesa, razvoj B2B portala omogućit će odobrenim podugovaračima pristup informacijama bitnih za njihovo poslovanje kao npr. ocjene vezane uz izvođenje radova, rješavanje nesukladnih proizvoda, dohvat evidencijskih radnih listova i dr.

U rujnu 2016. godine od strane certifikacijskog društva Bureau Veritas provedena je nadzorna prosudba sustava upravljanja kvalitetom prema standardu ISO 9001:2008, prema kojem je Viktor Lenac certificiran u 2011. godini.

Osim nadzorne prosudbe, tijekom 2016. godine proveden je veći broj prosudbi Sustava upravljanja kvalitetom od strane poslovnih partnera Brodogradilišta (prosudbe druge strane), a sukladno planu internih prosudbi za 2016. godinu provjerom su obuhvaćeni svi poslovni procesi i organizacijske jedinice.

Preporuke i opažanja uočene prilikom provođenja prosudbi Sustava upravljanja kvalitetom ugrađene su u dokumentirani sustav te će prilikom budućih prosudbi posebna pažnja obratiti na slijedeća ključna područja:

- Definiranje ključnih pokazatelja uspješnosti procesa;
- Upravljanje rizicima;
- Širenje svijesti o važnosti sustava upravljanja kvalitetom za Brodogradilište

U odnosu na 2015. godinu broj internih prosuditelja smanjio se zbog fluktuacije radnika i to najviše u proizvodnim organizacijskim jedinicama. Upravo je smanjenje broja prosuditelja utvrđeno kao slabija točka Sustava kvalitete u dijelu nadzora nad proizvodnim procesom i nesukladnim proizvodima. Stoga Viktor Lenac za naredno razdoblje planira dodatne edukacije i povećanje broja internih prosuditelja. Tijekom 2017. godine u planu je certifikacija Sustava prema normi ISO 9001:2015 te uvođenje sustava upravljanja energetskom učinkovitošću prema normi ISO 50001:2015. Sukladno tome tijekom ove godine će se provesti edukacija većeg broja internih prosuditelja kako bi se iste uspješno implementirale.

SIGURNOST, ZAŠTITA NA RADU I ZAŠTITA OD POŽARA

Sustav zaštite na radu određen je zakonskom regulativom, sastavni je dio organizacije rada i izvođenja procesa rada, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, ugovorenih kao i priznatih pravila zaštite na radu te pravila donesenih od strane Viktora Lenca uključenih u cjeloviti sustava upravljanja kvalitetom.

Viktor Lenac je tijekom 2016. godine radio na izradi temeljnog dokumenta iz područja zaštite na radu, Procjeni rizika s obzirom na novi Pravilnik o izradi Procjene rizika. Temeljem izrađene Procjene rizika za svako radno mjesto, Planom mjera za smanjivanje razine rizika utvrđena je primjena pravila i mjera zaštite na radu koje se moraju poduzeti u određenim rokovima sa svrhom da se opasnosti i štetnosti otklone ili smanje na prihvatljivu razinu.

U 2016. godini Služba zaštite na radu je kadrovski pojačana, a polovinom godine zaključen je ugovor za implementaciju novog programa WebZNR za upravljanje aktivnostima zaštite na radu, pa su do kraja godine aktivnosti bile usmjerene i na upoznavanje i unos podataka u program radi unapređenja evidencije iz područja zaštite na radu.

Tijekom 2016. godine Viktor Lenac je izvodio brojne standardne aktivnosti u provođenju sustava sigurnosti i zaštite na radu, kao što su osposobljavanje radnika za rad na siguran način, ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima uz nadzor primjene propisa zaštite na radu, pregledi mjesta rada i aktivnosti na osiguranju rada u specifičnim opasnijim uvjetima, izdavanje s dozvola za ulazak i rad u zatvorenim i ograničenim prostorima i slično.

Distribucija osobnih zaštitnih sredstava odvijala se redovito prema stvarnim potrebama, uz redoviti nadzor nad korištenjem osobnih zaštitnih sredstava, i to ne samo radnika Viktora Lenca, već i radnika podugovarača.

Putem ovlaštene i ugovorne zdravstvene ustanove za medicinu rada redovito se vrši provjera radne sposobnosti radnika koji obavljaju poslove radnog mjesta s posebnim uvjetima, a tijekom 2016. godine takvu provjeru prošlo je 270 radnika Viktora Lenca. Devetu godinu zaredom nastavljena je dobra praksa obavljanja preventivnih sistematskih pregleda za sve radnike, u cilju podizanja standarda zdravstvene zaštite, ranog otkrivanja oboljenja i podizanja motivacije radnika za brigu o vlastitom zdravlju.

Uložena sredstva u zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sistematski kontrolni liječnički pregledi	719.280	907.091	376.875	618.546	655.688	675.861
Osobna zaštitna sredstva	820.559	665.333	653.745	783.165	680.286	654.411
	1.539.839	1.572.424	1.030.620	1.401.711	1.335.974	1.330.271

Provođenje mjera zaštite na radu u posljednjih nekoliko godina dovele su do smanjenja broja ozljeda, promatrano i u apsolutnom broju ozljeda i relativno u odnosu na broj radnika. Promatrajući indeks težine ozljeda, u pravilu je riječ o lakšim ozljedama, a prema prirodi ozljeda najčešće se radi o kontuzijama, ranama i uganućima.

U 2016. godini u Brodogradilištu zabilježeno je ukupno 18 ozljeda na radu uz ukupan broj od 416 izgubljenih radnih dana radnika Viktora Lenca. Iako je broj ozljeda na razini zadnje dvije godine podjednak, broj izgubljenih radnih dana je povećan, što ukazuje na rast indeksa težine ozljede. Također povećan je i indeks frekvencije s obzirom na manji broj efektivnih radnih sati u 2016. godini u odnosu na prethodne godine. Povećanje indeksa težine ozljeda rezultat je dvije ozljede – frakture prsta, na koje otpada više od polovine ukupnih dana bolovanja, iako u pravilu ozljede takve vrste uglavnom rezultiraju puno kraćim trajanjem bolovanja.

Od ukupnih 18 ozljeda na radu zadobivenih tijekom 2016. godine, pet ih je okarakterizirano težim ozljedama i kod svih je riječ o frakturama prsta. Ostale ozljede su uglavnom uganuća i površinske ozljede. Smrtnih slučajeva kao posljedica nezgoda na radu nije bilo.

Pokazatelji ozljeda na radu:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Efektivni sati rada	1.090.191	1.019.687	925.669	957.147	937.020	864.292
Broj ozljeda	29	23	23	18	17	18
Ukupno izgubljeni dani rada zbog bolovanja	636	557	738	556	354	416
Indeks frekvencije Broj ozljeda u odnosu na sate rada	26,60	22,56	24,85	18,81	18,14	20,83
Indeks težine Izgubljeni dani rada zbog bolovanja u odnosu na ukupno efektivno vrijeme rada	58,34	54,62	79,73	58,10	37,78	48,13
Broj ozljeda u odnosu na broj radnika	5,00	4,03	4,44	3,58	3,45	3,64

Smanjenje broja, učestalosti i težine ozljeda na radu ostaje cilj Viktora Lenca i u narednim razdobljima te će se i nadalje razvijati i poduzimati mjere unapređenja sigurnosti na radu. Glavni cilj u 2017. godini biti će podizanje svijesti svih radnika o važnosti rada na siguran način radi zaštite zdravlja i smanjenja broja i težine ozljeda na radu.

Aktivnosti na području zaštite od požara usmjerene su na preventivno djelovanje putem redovitih pregleda objekata u remontu, požarno preventivno osiguranje na mjestima odvijanja toplih radova, osposobljavanje novoprimljenih radnika, nabavku i održavanje vatrogasne opreme te na preventivno ispitivanje instalacija i opreme.

Kod svih „toplih“ radova, kao što su zavarivanje, rezanje, brušenje i drugi radovi koji se izvode s otvorenim plamenom, obveza je prethodnih preventivnih pregleda mjesta rada i izdavanja dozvola za izvođenje toplih radova. U 2016. godini izdano je 10770 takvih dozvola, što je gotovo u razini s prethodnom godinom. Pored dozvola za izvođenje toplih radova, za radove u tankovima tankera izdaju se i tzv. „gas free“ certifikati kojih je u 2016. godini bilo preko 300.

Za potrebe vatrogasne postrojbe Viktora Lenca tijekom godine redovito se ulagalo u vatrogasnu opremu, od vatrogasnih cijevi i armatura, do veće količine vatrogasnih aparata za početno gašenje. Nabavljeno je i 25 novih prijenosnih radio stanica „Motorola“ radi bolje i učinkovitije komunikacije. Izvršen je generalni servis tri prijenosne vatrogasne pumpe, a kao priprema za projekt obnove broda „USS Mount Whitney“ i njegovog priveza na Vežu 8, izrađen je novi cjevovod morske vode sa svim potrebnim

priključcima i ventilima za spajanje broda, čime je vodovodna mreža za potrebe zaštite od požara proširena. Radi povećane raspoloživosti opreme i operativne efikasnosti interne vatrogasne postrojbe, vatrogasna oprema je razmještena na različitim lokacijama unutar Viktora Lenca. Vatrogasne vježbe su se tijekom 2016. godine provodile redovito sukladno internom Planu, a provode se i posebno na zahtjev brodaru ukoliko on to želi.

Početakom 2016. godine izrađena je nova Procjena ugroženosti od požara, usklađena sa zakonskim obvezama, a temeljem Procjene izrađen je i novi Plan zaštite od požara. Za oba dokumenta Viktor Lenac je dobio suglasnost inspekcije zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova i Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

Tijekom 2016. godine zabilježeno je 8 početnih požara i 5 tehničkih intervencija. Ukupna materijalna šteta ovih incidenata procjenjuje se na oko 7.200 kuna, što se, u odnosu na potencijalne opasnosti i ugroženost od požara, a s obzirom na visoku složenost radova, količinu zapaljivih tvari na mjestima rada i kompleksnost sustava samih objekata na kojima se radovi odvijaju, može smatrati iznimno malom štetom.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Jedan od važnih segmenata u održivom poslovanju Viktora Lenca predstavlja i sustav upravljanja zaštitom okoliša koji je uvršten je u Sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2008. Sustav upravljanja okolišem temelji se na načelima društvene odgovornosti sa svrhom osiguranja kvalitetnog suživota s lokalnom zajednicom, integriranjem osnovnog tehnološkog procesa, tehnoloških dostignuća, pravila struke i pozitivne zakonske regulative.

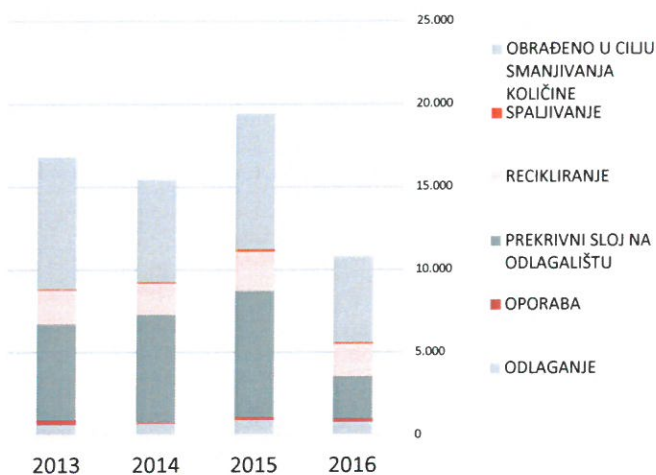
U cilju utvrđivanja utjecaja na okoliš, vlastitom mjernom opremom Viktor Lenac kontinuirano prati kakvoću sastavnica okoliša i to poglavito vode, mora i zraka. Interpretaciju podataka provode za to ovlašteni laboratoriji, a sukladno dobivenim rezultatima Viktor Lenac provodi odgovarajuće mjere koje za cilj imaju smanjivanje emisija.

Uz kontinuiranu brigu za okoliš Viktor Lenac se u srpnju 2015. godine suočio s naglim i nepredviđenim promjenama u mogućnostima zbrinjavanja otpada, budući su odlagališta u blizini u potpunosti zatvorila svoja vrata za proizvodni otpad, što predstavlja prekretnicu u sustavu gospodarenja otpadom. Prilagođavanje tim promjenama predstavlja veliki izazov za kompleksne industrijske cjeline kao što je Viktor Lenac i u čijim aktivnostima postoji čitav niz tehnoloških procesa koji generiraju najrazličitije vrste otpada.

Sustav gospodarenja otpadom u Viktoru Lencu uvažava primjenu osnovnih načela dobrog gospodarenja otpadom "4R - reduce, reuse, recycle & replace" te kontinuirano pokušava iznaći nove prihvatljive načine korištenja otpada, posebno nakon što su u srpnju 2015. godine odlagališta u blizini zatvorila vrata za proizvodni otpad. Problem zbrinjavanja otpadnog grita koji se koristi za pjeskarenje brodskih površina u antikorozivnim radovima, Viktor Lenac postupno nastoji riješiti implementacijom čistih tehnologija, zamjenjujući proces u kojem nastaje otpadni abrazivni pijesak tehnološkim procesom u kojem se kao sirovina koristi voda. Viktor Lenac posjeduje opremu za obradu metalnih površina vodom pod visokim tlakom za radove na Doku 11, a u 2017. godini planira se kupovina novog seta takve opreme za radove na Doku 5.

Tijekom 2016. godine u proizvodnom procesu Viktora Lenca nastalo je nešto manje od 11 tisuća tona otpada, što je gotovo dvostruko manje nego prethodne godine. Od ukupne količine otpada nastalog u 2016. godini, 48% se odnosi otpad koji sadrži ulja i koji se nakon kemijsko fizikalne obrade daje na uporabu radi dobivanja energije u cementarama, 24% ukupnog otpada je bio otpadni abrazivni pijesak koji se uglavnom koristi kao međusloj za prekrivanje otpada na odlagalištima, oko 18% otpada odnosilo se na otpadne metale, plastiku i gumu koji se recikliraju, a tek se 8% otpada koji nije zbrinut na druge načine trajno odlagao ili spaljivao. Za dobivanje energije iskorišteno je 2% otpada nastalog u 2016. godini.

Načini zbrinjavanja otpada

LJUDSKI RESURSI

Broj i struktura radnika

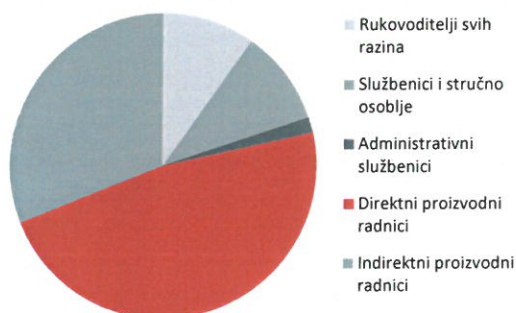

Na dan 31. prosinca 2016. godine Viktor Lenac broji 488 radnika, što je za 5 radnika manje nego koncem 2015. godine. Prosječan broj zaposlenih tijekom 2016. godine iznosio je 481 radnika ili 16 radnika manje od prosjeka u 2015. godini. Tijekom godine otišlo je 52 radnika, od kojih je 22 radnika otišlo u mirovinu, dvojici je prestao radni odnos na određeno vrijeme, a u jednom slučaju je riječ o mirovanju prava iz radnog odnosa. Preostalih 27 radnika napustilo je Viktor Lenac sporazumno, što predstavlja disfunkcionalnu fluktuaciju, koja je uglavnom uzrokovana većom

potražnjom za radnom snagom brodograđevne djelatnosti, i to ne samo u Hrvatskoj već i u ostalim zemljama Europske unije.

Od ukupnog broja radnika koncem 2016. godine njih 86,5% ima ugovore o radu na neodređeno vrijeme.

Struktura radnika prema vrsti poslova

Politika zapošljavanja ima za cilj zadržavanje broja zaposlenika na postojećoj razini. U svojim proizvodnim aktivnostima Viktor Lenac se oslanja u velikom dijelu na rad podugovarača, pa se novi radnici zapošljavaju u slučaju potrebe za povećanjem broja radnika za pravovremenim izvršenjem poslova u onim aktivnostima u kojima nije moguće ili nije učinkovito zapošljavati vanjsku radnu snagu. Politika upravljanja ljudskim potencijalima u ovoj je godini bila usmjerena na zapošljavanje i zadržavanje neophodnih stručnih radnika sa specifičnim tehničkim i komercijalnim znanjima, osobito važnim za Viktor Lenac kao što su prodajni inženjeri, voditelji projekata, tehnolozi i slični kadrovi, a poseban naglasak stavljen je na zapošljavanje rukovoditelja viših razina i to onih s više iskustva u međunarodnom okruženju.

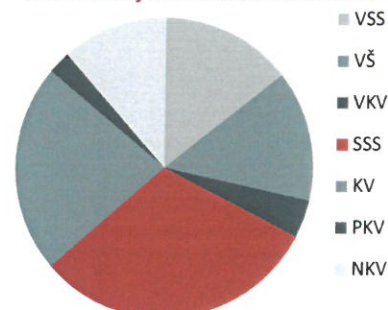
Ovisno društvo Viktor Servisi d.o.o., na dan 31.12.2016. godine zapošljava ukupno 18 radnika, od kojih je 15 servisera. U odnosu na prethodnu godinu u ovisnom društvu povećan je broj zaposlenih za dva radnika.

Prema vrsti poslova koje obavljaju, od ukupnog broja radnika 222 je direktnih radnika, a dodatnih 150 radnika proizvodnih zanimanja su indirektni radnici (radnici sigurnosti i zaštite okoliša, održavanja, kontrole, poslovođe i drugi radnici proizvodne režijske). Preostali broj radnika čine radnici na tehničko-komercijalnim i drugim visokostručnim poslovima (57 radnika), administrativni službenici (9 radnika) te voditelji projekata, voditelji stručnih službi i rukovoditelji organizacijskih jedinica svih razina (ukupno 50 radnika).

Viktor Lenac ima zadovoljavajuću kvalifikacijsku i profesionalnu strukturu kadrova. Mali broj radnika je bez kvalifikacije ili dodatnog osposobljavanja, a to su uglavnom radnici na poslovima čišćenja i jednostavnijim proizvodnim poslovima za koje je dovoljno interno osposobljavanje. Prosječna dob zaposlenika iznosi 45,3 godina, pa Viktoru Lencu u narednim godinama i dalje ostaje cilj pomlađivanja dobne strukture radnika.

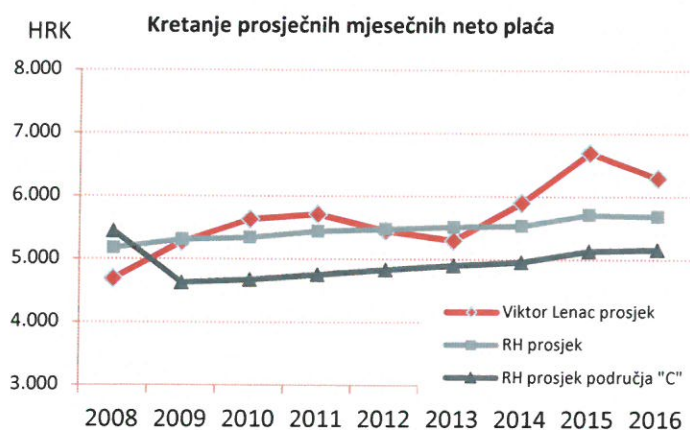
Kvalifikacijska struktura radnika

Struktura ostvarenih sati i plaće

U 2016. godini radnici Viktora Lenca ostvarili su ukupno 1.004.368 sati u redovnom radnom vremenu, od čega se na efektivni rad odnosi nešto manje od 79% vremena ili 793 tisuće sati, što je zbog niže zaposlenosti za 2,3 postotna poena manje nego u prethodnoj godini. Neefektivni sati odnose se na sate godišnjih odmora (11,2%), bolovanja (5,8%), državnih praznika (3,3%) te ostale plaćene ili neplaćene neefektivne sate (0,8%).

Tijekom 2016. godine radnici Viktora Lenca ostvarili su i 67 tisuća prekovremenih sati, što je za 15 tisuća sati ili za gotovo jednu petinu manje nego u prethodnoj godini. Smanjenje prekovremenog rada posljedica je niže razine zaposlenosti, no ovakav rad je i dalje potreban zbog oscilacija u zaposlenosti. Oscilacije u zaposlenosti kapaciteta djelomično se rješavaju sustavom preraspodjele radnog vremena, dogovorene sa sindikalnim organizacijama, primarno s ciljem boljeg iskorištenja radnog vremena i smanjenja prekovremenog rada.

Viktor Lenca je u 2016. godini iznosila 6.296 kn. To je za 10% više od prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj te za 22% više od prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj za područje „C“ prerađivačke industrije u kojem se nalazi i Viktor Lenac. Plaće radnika Viktora Lenca sastoje se od tzv. zagarantiranog dijela i stimulativnog dijela, koji omogućava povećanje odnosno smanjenje primanja radnika ovisno o rezultatima poslovanja i zaposlenosti kapaciteta. Stoga i prosječne plaće radnika Viktora Lenca variraju u odnosu na republičke prosjeke, posebno kada se gleda niz više godina.

Viktor Lenac je za plaće i ostala materijalna prava radnika u 2016. godini utrošio 66,9 milijuna kuna od čega se na plaće odnosi 62,3 milijuna kuna, a na ostala materijalna prava temeljem Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu odnosi se 4,6 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu ukupno isplaćena sredstva za plaće i materijalna prava manja su za 6,8% slijedom smanjenja prosječnog broja radnika i smanjenja udjela prekovremenog rada.

Prosječna mjesečna neto plaća radnika

Pored redovne isplate plaća sa svim pripadajućim porezima i doprinosima, razina ostalih materijalnih prava radnika, koja im pripada temeljem Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu ostaje na visokoj razini u čitavom nizu godina.

Obrazovanje radnika

Viktor Lenac tijekom 2016. godine nastavlja permanentno obrazovanje zaposlenih na svim razinama poslovnih aktivnosti, uz intenziviranje obrazovnih aktivnosti u drugoj polovini godine. Svim radnicima osigurani su uvjeti za stručno osposobljavanje i kontinuirano dodatno obrazovanje i usavršavanje, vodeći računa o potrebama poslovnih i proizvodnih aktivnosti Viktora Lenca, a u fokusu obrazovnih potreba i dalje je poticanje radnika za stjecanje dodatnih znanja i vještina za omogućavanje tzv. „multiskill“ rada kako bi se olakšalo nesmetano obavljanje aktivnosti i osigurala fleksibilnost izvršitelja prema potrebama.

Suradnja s obrazovnim ustanovama tijekom godine je bila kontinuirana, a radnici su prisustvovali raznim tečajevima i seminarima potrebnim za obnavljanje certifikata kao što su tečajevi ultrazvučne kontrole, tečajevi za pomorska zvanja, unapređenje drugih stručnih znanja za kvalitetno obavljanje radnih zadataka iz područja nabave, financija i drugih funkcija. Radnici su bili uključeni i u školovanja za specifična područja rada u segmentu zavarivanja, zaštite na radu, zaštite okoliša i zaštite od požara, osposobljavanje za upravljanje sredstvima horizontalnog i vertikalnog transporta, specijalističke vještine u području termografije, energetike i drugo.

Za unapređenje rukovodnih i marketinških vještina održano je više tečajeva kao što su primjerice tečaj za stjecanje certifikata za upravljanje projektima (PMP) ili vještina pregovaranja u prodaji i marketingu i slično.

Tijekom 2016. godine ukupno je provedeno 267 obrazovnih aktivnosti u kojima su bila uključena 103 radnika.

Izravni troškovi obrazovnih aktivnosti su u 2016. godini iznosili oko 392 tisuće kuna što je gotovo dvostruko više nego u prethodnoj godini, a tom iznosu treba pridodati i troškove putovanja i druge materijalne troškove koji su bili nužni za realizaciju obrazovnih aktivnosti.

Socijalno partnerstvo

U suradnji i uvažavajući međusobno mišljenja svih socijalnih partnera, socijalni dijalog se u Viktoru Lencu odvija na relaciji Uprave i Radničkog vijeća te Uprave i dviju sindikalnih organizacija koje djeluju u Viktoru Lencu.

Suradnja Radničkog vijeća i Uprave Društva odvija se putem sjednica Radničkog vijeća, kojemu se redovito dostavljaju informacije značajne za položaj radnika Viktora Lenca te njihov gospodarsko-socijalni status. Uprava Društva prema potrebi informira Radničko vijeće o stanju i perspektivama poslovanja Viktora Lenca. Radničko vijeće sudjeluje u donošenju odluka Uprave Društva postupkom savjetovanja i suodlučivanja, a sve sukladno odredbama Zakona o radu. Tijekom 2016. godine Radničko vijeće održalo je deset sjednica, o kojima su svi radnici informirani putem svojih predstavnika i zapisnika sa održanih sjednica.

Tijekom 2016. godine održana su tri skupa radnika, na kojima su se radnicima obratili predsjednici Uprave i Radničkog vijeća i neposredno informirali radnike o poslovanju, smjernicama razvoja Viktora Lenca i drugim pitanjima bitnim za položaj radnika..

Uprava i sindikalne organizacije u Viktoru Lencu zaključili su još u prosincu 2008. godine Kolektivni ugovor, kojim su regulirana sva prava radnika po pitanju radnog vremena, odmora, najniže plaće i ostalih elemenata plaće, kao

i pitanje drugih materijalnih prava radnika, sigurnosti i zaštite na radu i drugo. Sve odredbe Kolektivnog ugovora i tijekom 2016. godine ispoštovane su kako od strane Uprave, tako i od strane sindikalnih partnera.

Dijalog i informiranje radnika od strane Uprave, osim putem suradnje s Radničkim vijećem i sindikalnim organizacijama odvija se i putem Intranet stranice i oglasnih ploča, na kojima radnici mogu naći sve važnije obavijesti o stanju Viktora Lenca, novim poslovima i drugim aktualnim temama.

Nadzorni odbor Društva u svojem sastavu ima i predstavnika radnika, koji se bira za trogodišnji mandat.

Pod sloganom „Viktor Lenac - 120 godina jači od mora“ u listopadu 2016. godine Viktor Lenac je obilježio 120 godina svog postojanja. U pripremi vizualno i zvučno atraktivnog programa svečanosti sudjelovao je veliki broj radnika Viktora Lenca, a svi su radnici prisustvovali svečanosti uz nazočnost najviših državnih i stranih dužnosnika, inozemnih i domaćih klijenata, glavnih dioničara, poslovnih partnera, kao i bivših zaposlenika.

FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA

Ostvareni prihodi i rashodi

Viktor Lenac je u 2016. godini ostvario poslovne prihode u visini 302,6 milijuna kuna, dok su poslovni prihodi Grupe za 0,7 milijuna kuna veći i iznose 303,3 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu bilježi se smanjenje poslovnih prihoda za blizu 44% i to prvenstveno zbog izostanka većih poslova kakvi su bili u prethodnoj godini (preinake i modifikacije brodova USS Mount Whitney i Cable Enterprise) i koji su prethodnu 2015. godinu učinili rekordnom po iznosu ostvarenog prihoda. Prihodi osnovne djelatnosti (prihodi od prodaje) čine preko 86% ukupnih poslovnih prihoda, kako u strukturi prihoda Viktora Lenca, tako i u strukturi prihoda Grupe. Viktor Lenac je razdoblja slabije zaposlenosti kapaciteta u 2016. godini iskoristio za ulaganja u obnovu vlastitih plovniha objekata – dokova 5 i 11, pa se stoga u 2016. godini bilježi veći udio investicija, odnosno prihoda od upotrebe vlastitih proizvoda u ukupnim poslovnim приходima. Prihodi od osiguranja čine stavku koja ne predstavlja materijalni značaj u 2016. godini, a više od polovine prihoda osiguranja koje je u 2016. ostvarila Grupa odnosi se na prihode ovisnog društva. U odnosu na 2015. godinu bilježi se povećanje ostalih poslovnih prihoda, koji se gotovo u cijelosti odnose na prihode Viktora Lenca s vrlo malim utjecajem ovisnog društva. Na višu razinu ostalih poslovnih prihoda u odnosu na uobičajene utjecali su prihodi od ukidanja rezerviranja (2,9 milijuna kuna) i prihodi od ispravka vrijednosti zaliha materijala (3,0 milijuna kuna). Ostali poslovni prihodi odnose se na viškove, otpise obveza, naplate sumnjivih i spornih potraživanja, prihode od zakupnina i druge prihode izvan osnovne djelatnosti.

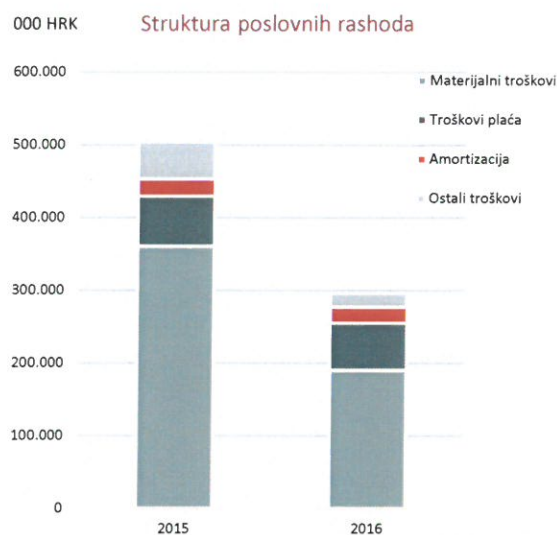
tisuće HRK

	Matica			Grupa			utjecaj ovisnog društva na rezultate Grupe u 2016
	2015	2016	2016/2015	2015	2016	2016/2015	
Prihodi od prodaje	520.569	261.560	50,30%	521.375	262.136	50,30%	0,20%
Prihodi od upotrebe vlastitih proizvoda	8.440	28.754	340,70%	8.440	28.754	340,70%	0,00%
Prodaja materijala i otpada	3.615	2.989	82,70%	3.620	3.054	84,40%	2,20%
Prihodi od osiguranja	856	21	2,50%	862	47	5,50%	55,30%
Ostali poslovni prihodi	2.138	9.324	433,30%	1.907	9.266	485,90%	0,00%
Ukupno poslovni prihodi	535.619	302.648	56,50%	536.204	303.257	56,60%	0,20%
Financijski prihodi	319	343	107,20%	339	356	104,70%	3,70%
Ukupni prihodi	535.938	302.991	56,50%	536.543	303.613	56,60%	0,20%
Materijalni troškovi*	363.923	192.511	52,90%	360.801	190.292	52,70%	1,20%
Troškovi plaća*	66.251	62.752	94,70%	68.665	65.005	94,70%	3,50%
Amortizacija	23.399	21.832	93,30%	23.590	21.993	93,20%	0,70%
Ostali troškovi	50.665	18.829	37,20%	51.532	19.213	37,30%	2,00%
Ukupno poslovni rashodi	504.238	295.924	58,70%	504.588	296.503	58,80%	0,20%
Financijski rashodi	4.469	4.984	111,50%	4.476	4.995	111,60%	0,20%
Ukupni rashodi	508.707	300.908	59,20%	509.064	301.498	59,20%	0,20%
Dobit prije oporezivanja	27.231	2.083	7,70%	27.479	2.115	7,70%	1,50%
Porez na dobit	1.307	630	48,20%	1.336	642	48,10%	1,90%
Neto dobit	25.924	1.453	5,60%	26.143	1.473	5,60%	1,30%

* korigirano za iznose koji se odnose na povećanje (u 2015.) ili smanjenje (u 2016.) proizvodnje u tijeku

Slijedom niže zaposlenosti u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu, pad poslovnih prihoda prati i pad poslovnih rashoda, kako Viktora Lenca tako i Grupe u cjelini. Zbog određene razine fiksnih troškova u ukupnim troškovima, pad poslovnih rashoda manji je za 2,2 postotna poena u odnosu na smanjenje prihoda. Ukupni poslovni rashodi Viktora Lenca ostvareni u 2016. godini iznose 295,9 milijuna kuna, dok su poslovni rashodi Grupe za 0,6 milijuna kuna veći i ukupno iznose 296,5 milijuna kuna.

U strukturi poslovnih rashoda, standardno su najzastupljeniji materijalni troškovi, od kojih se u 2016. godini oko 26% odnosi na troškove materijala i opreme (30% u 2015.), a oko 74% odnosi se na vanjske materijalne usluge, u najvećem dijelu usluge angažmana podugovarača u proizvodnoj aktivnosti Viktora Lenca. Troškovi plaća predstavljaju relativno fiksne troškove približno jednakog apsolutnog iznosa, no različitog relativnog odnosa ovisno o zaposlenosti

kapaciteta, jer se nedovoljni vlastiti kapaciteti kod veće zaposlenosti nadomještaju većim angažmanom vanjske radne snage podugovarača. Tako troškovi plaća u 2016. godini bilježe udio od oko 22% u ukupnim poslovnim rashodima, dok je u prethodnoj godini to učešće iznosilo oko 13%. Ostali troškovi odnose se na razne troškove poslovanja, uglavnom administrativne troškove koji su relativno neovisni o volumenu poslovnih prihoda, poput raznih neoporezivih naknada zaposlenima, premija osiguranja, bankarskih i komunalnih naknada. U iskazanom grafičkom prikazu ostalim troškovima pridodani su rashodi rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore, sudske sporove, ispravci vrijednosti potraživanja i ostali poslovni rashodi.

Viktor Lenac svoje troškove promatra u ovisnosti o njihovom alociranju na izravne radne naloge koji su nositelji ostvarenja prihoda ili stvaranja nove imovine. Od ukupnih poslovnih rashoda (ne računajući amortizaciju), oko 30% odnosi se na režijske troškove, koji su u najvećoj mjeri fiksnog karaktera. Njihov udio u ukupnim troškovima stoga varira pa je u razdobljima veće zaposlenosti njihov udio niži, a u razdobljima slabije ili oscilativne zaposlenosti kapaciteta udio takvih troškova u ukupnim troškovima je viši. S obzirom na kretanje prihoda u promatranim godinama, u 2016. godini režijski troškovi imaju udio od 35% u ukupnim troškovima, dok je taj udio u 2015. godini iznosio tek oko 26%. Najznačajnije režijske troškove čine troškovi režijskih plaća (plaće režijskih radnika i izravnih proizvodnih radnika za neefektivni rad i rad koji nije izravno povezan s ostvarenjem prihoda ili nove imovine), zatim troškovi energenata, troškovi održavanja imovine, režijski materijal pogona i organizacijskih jedinica, neoporezive naknade radnicima i zaštitna oprema, kao i troškovi premija osiguranja, komunalnih i bankarskih naknada.

Stalnom kontrolom i racionalizacijom svih troškova koji ne nose dodanu vrijednost, režijski troškovi u Viktoru Lencu i ovisnom društvu imaju trend smanjenja, posebno promatrajući njihov apsolutni iznos. Smanjenje visine svih neproizvodnih troškova ostaje stalna zadaća i za buduća razdoblja, s obzirom da njihovo visoko učešće predstavlja veliko opterećenje posebno kod oscilacija u zaposlenosti kapaciteta.

Unatoč slabijoj zaposlenosti kapaciteta Viktora Lenca u 2016. godini, ostvareni poslovni prihodi i rashodi u 2016. godini rezultirali su dobitkom iz poslovanja prije amortizacije u visini 28,5 milijuna kuna (Grupe 28,7 milijuna kuna) što predstavlja stopu od gotovo 9,5% u odnosu na ostvarne poslovne prihode.

Troškovi amortizacije su u 2016. godini iznosili 21,8 milijuna kuna (Grupe 22 milijuna kuna), što je zbog otpisanosti imovine za oko 1,6 milijuna kuna manje nego u prethodnoj godini.

Nakon uračunavanja troškova amortizacije i neto financijskih rashoda, Viktor Lenac je ostvario dobit prije oporezivanja za 2016. godinu u visini 2,08 milijuna kuna, a konsolidirana dobit prije oporezivanja iznosi 2,11 milijuna kuna.

Na strani financijskih prihoda i rashoda, najznačajniju stavku predstavljaju rashodi kamata po kreditima banaka u ukupnom iznosu od 3,1 milijuna kuna, koji se u cijelosti odnose na matično društvo Viktor Lenac. Najznačajniji iznos rashoda kamata odnosi se na investicijski kredit za financiranje ulaganja u dugotrajnu imovinu, a manji dio se odnosi na rashode kamata po kratkoročnim zaduženjima kod banaka i financijskom leasingu. U 2016. godini Viktor Lenac ostvario je 267 tisuća kuna, a ovisno društvo 10 tisuća kuna prihoda kamata. Pored toga, na strani financijskih prihoda zabilježeni su i manji iznosi prihoda dividendi i prihoda od prinosa novčanog fonda u kojeg je matično društvo uložilo višak likvidnih sredstava. Pozitivne i negativne tečajne razlike u 2016. godini rezultirale su u konačnici negativnim saldom od 1,85 milijuna kuna u Viktoru Lencu i dodatnih 10 tisuća kuna u ovisnom društvu. Visoka razina negativnih tečajnih razlika rezultat je pada tečaja USD u prvom dijelu 2016. godine, u odnosu na konac 2015. godine, kada je Viktor Lenac bilježio značajniji iznos potraživanja za projekt USS Mount Whitney. Kasnija kretanja tečajeva USD i EUR prema domaćoj valuti djelomično su ublažili negativne tečajne razlike nastale u prvom tromjesečju 2016. godine. Kako su tečajne razlike u odnosu na prihode koji se ostvaruju u pravilu bez većeg materijalnog značaja, Viktor Lenac još uvijek ne koristi instrumente zaštite.

Obveza poreza na dobit za 2016. godinu iznosi 630 tisuća kuna za matično društvo te dodatnih 12 tisuća kuna za ovisno društvo, nakon čijeg uračunavanja preostaje neto dobit u visini 1,45 milijuna kuna, odnosno konsolidirana neto dobit u visini 1,47 milijuna kuna.

Stanje imovine i obveza

stanja na dan 31.12.

	Matica			Grupa			utjecaj ovisnog društva na Bilancu Grupe (2016.)
	2015	2016	2016 /2015	2015	2016	2016 /2015	
Dugotrajna imovina	266.784	286.752	107,5%	267.255	287.134	107,6%	0,1%
Kratkotrajna imovina	129.825	134.806	103,8%	131.326	136.332	105,0%	1,1%
Dugoročne obveze	77.338	72.524	93,9%	77.350	72.543	93,0%	1,0%
Kratkoročne obveze	99.882	140.079	140,2%	98.724	138.799	140,0%	0,1%
Kapital i rezerve	219.389	208.955	95,2%	222.507	212.124	96,7%	1,5%
<i>Ukupno imovina/izvori</i>	<i>396.609</i>	<i>421.558</i>	<i>106,3%</i>	<i>398.581</i>	<i>423.466</i>	<i>106,8%</i>	<i>0,5%</i>

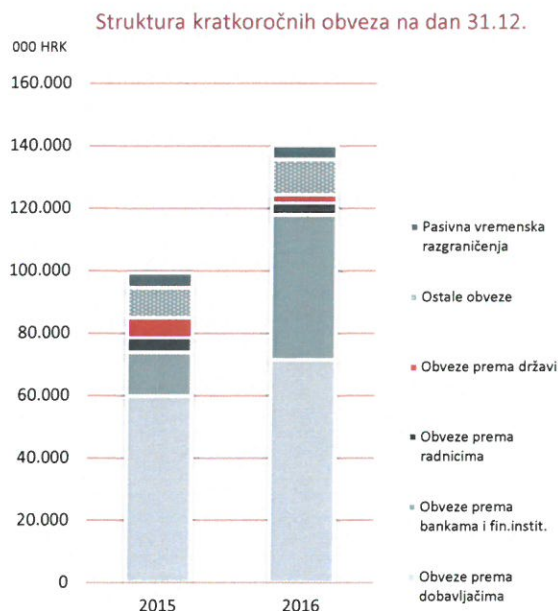
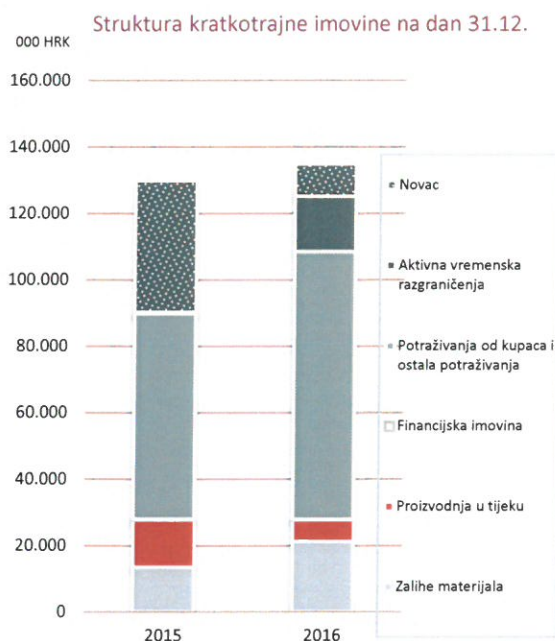
Imovina Viktora Lenca na dan 31.12.2016. godine iznosi 422 milijuna kuna, od kojih se 286,7 milijuna kuna ili oko 68% odnosi na dugotrajnu imovinu. Dugotrajna imovina ovisnog društva iznosi svega oko 400 tisuća kuna. Tijekom 2016. godine dugotrajna imovina je povećana novim ulaganjima u postojeću imovinu i nabavkom nove imovine, a ukupna visina ulaganja nadmašila je visinu amortizacije za oko 20 milijuna kuna, koliko ukupno iznosi njezina knjigovodstvena vrijednost u odnosu na konac prethodne godine.

Kratkotrajna imovina je povećana prvenstveno kao rezultat datih predujmova dobavljačima slijedom pripreme novog velikog projekta USS Mount Whitney za 2017. godinu te razinom obračunatih prihoda koncem godine za koje još nisu bili stečeni uvjeti njihovog fakturiranja. Rast kratkotrajne imovine slijedi i rast kratkoročnih obveza, koje su značajnije povećane i to zbog pripreme spomenutog projekta što je utjecalo na rast bankarskih kratkoročnih pozajmica, ali i zbog prelijevanja obrtnog kapitala u dugotrajnu imovinu kao posljedica vlastitih ulaganja u obnovu vlastite dugotrajne imovine – plovnih objekata. No, pored toga, kratkoročne obveze povećale su se i tekućim dospijećima dugoročnih kredita, slijedom čega dolazi do smanjenja samih dugoročnih obveza.

Materijalna imovina čini 94% ukupne dugotrajne imovine, u kojoj najznačajniju vrijednost čine plovni objekti – dokovi. Vrijednost zemljišta i građevinskih objekata nije od većeg materijalnog značaja, budući se proizvodne i poslovne aktivnosti odvijaju na pomorskom dobru, temeljem ugovora o koncesiji.

Od ukupne vrijednosti kratkotrajne imovine koncem 2016. godine, novac i druga brzo unovčiva imovina, uključivo vrijednost proizvodnje u tijeku, čine gotovo

85%. Zalihe materijala iznose 21,3 milijuna kuna, a u odnosu na konac 2015. godine povećane su za 7,7 milijuna kuna zbog pripreme projekta USS Mount Whitney.

Konsolidirane kratkoročne obveze su u odnosu na konac 2015. godine povećane za 39,9 milijuna kuna, dok su kratkoročne obveze samog Viktora Lenca veće u odnosu na konac 2015. godine za dodatnih milijun kuna, koji se odnosi na obveze prema ovisnom društvu. Najveći rast kratkoročnih obveza bilježi se kod obveza prema bankama zbog kratkoročnih kredita za financiranje proizvodnje (32,6 milijuna kuna) i kod obveza prema dobavljačima (11,5 milijuna kuna). Obveze prema dobavljačima koncem 2016. godine ukupno iznose 69,6 milijuna kuna.

Intenzivnija ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu tijekom 2016. godine, uz skromniji rezultat poslovanja narušili su odnose u bilanci i smanjili visinu obrtnog kapitala kojim je Viktor Lenac raspolagao u prethodnoj godini. Ipak, sve obveze prema dobavljačima, zaposlenicima i bankama podmiruju se redovito, a očekuje se da će u narednoj, 2017. godini s rastom zaposlenosti, prvenstveno slijedom novog većeg projekta obnove broda USS Mount Whitney likvidnost biti dodatno poboljšana.

Ukupan kapital Viktora Lenca na dan 31.12.2016. godine iznosi 208,9 milijuna kuna, pri čemu je od svih obveza manji za svega 3,6 milijuna kuna. Smanjenje kapitala u odnosu na stanje koncem prethodne godine rezultat je isplate dividende slijedom odluke o rasporedu dobiti ostvarene u 2015. godini. Ukupni konsolidirani kapital iznosi 212,1 milijun kuna i za 0,8 milijuna kuna je veći od ukupnih konsolidiranih obveza.

GLAVNI RIZICI I NESIGURNOSTI KOJIMA JE DRUŠTVO IZLOŽENO

Na poslovanje Viktora Lenca, obzirom na njegovu djelatnost i izveznu orijentaciju, ponajprije utječu kretanja na svjetskom pomorskom tržištu. Kada je riječ o internoj efikasnosti i troškovima proizvodnje, veći utjecaj na rad Viktora Lenca može predstavljati liberalizacija tržišta rada i fluktuacija radne snage između zemalja Europske unije, u povezanosti s kretanjima na pomorskom tržištu. Slijedom toga, Viktor Lenac je najviše suočen s cjenovnim rizikom troškova radne snage, dok je izloženost financijskim rizicima manja i manjeg značaja. No, liberalizacija tržišta rada do sada nije rezultirala materijalno značajnijim negativnim utjecajem na troškove rada Viktora Lenca jer relativno ravnomjerno djeluje i na konkurenciju, s izuzetkom turskih konkurenata. Status Republike Hrvatske kao članice Europske unije nije niti na strani tržišne pozicije značajno utjecao na prihode Viktora Lenca, obzirom da on već čitav niz godina preko 80% svojih prihoda ostvaruje na stranom tržištu, na kojem su i prije bile najzastupljeniji klijenti iz zemalja Europske unije.

Rizik tržišta i konkurencije

Značajke tržišta remonta i preinaka brodova jest da ono slijedi cikličke promjene tržišta broskog prostora, odnosno visina vozarina. Značajniji oporavak svjetskog gospodarstva, a time i svjetskog pomorskog tržišta je nepredvidljiv, no dosadašnja iskustva u uvjetima gospodarske krize ukazuju da bi i dugoročno ipak trebao ostati dovoljan broj brodova u području dohvata koji će trebati usluge remonta. Pitanja tržišta i konkurencije za pojedine glavne aktivnosti Viktora Lenca utječu prvenstveno na promjenu cijena njegovih usluga na tržištu, ali i na oscilacije u zaposlenosti kapaciteta. Utjecaji globalnog karaktera, poput oscilirajuće cijene nafte na svjetskom tržištu u posljednjih nekoliko godina također utječu i na Viktor Lenac, no bez značajnijeg utjecaja na konkurentnost Viktora Lenca iz razloga što djeluju relativno ravnomjerno i na konkurenciju.

Cjenovni rizik

Republika Hrvatska je postala članicom Europske unije 01. srpnja 2013. godine, a u ranijem procesu pripreme za pristupanje članstvu provedeno je usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije. Primarno je riječ o ekologiji, zaštiti na radu, zaštiti od požara, sustavu sigurnosti Viktora Lenca, što je već dovelo do porasta broja nekih režijskih radnih mjesta kao i režijskih troškova vezanih uz ispunjenje uvjeta koje nameću domaći propisi usklađeni s propisima Europske unije.

Rizik rasta troškova prisutan je i dalje u određenoj mjeri, što će rezultirati potrebom za daljnjim povećanjem učinkovitosti rada i traženjem unutarnjih resursa. Naime, povećane troškove neće biti moguće kompenzirati rastom prodajnih cijena, obzirom da je na tržištu očit sve veći pritisak na smanjenje cijena kojima se brodogradilišta moraju prilagoditi radi održavanja konkurentnosti na tržištu.

Rizici vezani uz promjenu cijene sirovina i materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji, kao što je primjerice promjena cijena čelika, karakterističnog za brodogradnju, za Viktor Lenac nemaju značajniji utjecaj. Ugovaranje poslova i sam proizvodni proces, posebno u djelatnosti remonta je kraćih ciklusa, tako da ne postoji rizik gubitka zbog unaprijed fiksno ugovorenih izlaznih cijena. Pored toga, treba napomenuti da trošak materijala u prihodu u pravilu ima učešće od oko 20%, a isto tako ravnomjerno djeluje i na konkurenciju.

Kadrovski rizik i rizik cijene radne snage

Članstvo u Europskoj uniji nosi rizik povećanja cijene radne snage, mada je ona u Hrvatskoj već sada iznad nekih zemalja Europske unije. Rizik predstavljaju i veće migracije kvalitetne radne snage u zapadno europske zemlje, a slijedom toga pritisak na povećanje cijene radne snage kako bi se kvalitetniji radnici pridobili i zadržali.

Nedostatak kvalificirane radne snage prisutan je u brodograđevnoj industriji već duže vrijeme. U posljednjih nekoliko godina općenito vlada manje zanimanje učenika i studenata za školovanje za brodograđevna zanimanja. Da bi izbjegao rizike migracije radne snage te ublažio posljedice fluktuacije i osigurao kvalificiranu radnu snagu, Viktor Lenac ulaže u razne vidove internog obrazovanja i obrazovanja koja provodi putem obrazovnih ustanova i internim obrazovnim aktivnostima. Povećanje cijene rada nastoji se kompenzirati uvođenjem novih tehnologija u funkciji racionalizacije proizvodnje te povećanjem učinkovitosti u obavljanju proizvodnih i ostalih poslovnih aktivnosti.

Valutni rizik

Najveći dio prihoda od prodaje usluga Viktor Lenac ostvaruje na inozemnom tržištu i to uglavnom u EUR, pa kretanja u tečajevima između EUR i HRK mogu imati utjecaj na rezultate poslovanja. Ipak, zbog relativno brzog obrtaja potraživanja, valutni rizik nije materijalno značajan, pa Viktor Lenac ne provodi aktivnu zaštitu od rizika poslovanja u stranim valutama. S druge strane, obveze koje Viktor Lenac ima nisu izložene značajnom valutnom riziku, budući je većina tih obveza izražena u domaćoj valuti. Realizacija opsežnijeg posla na zapovjednom brodu USS Mount Whitney ugovorenog u valuti USD, a slijedom kretanja tečaja USD prema EUR i HRK ne bi trebala imati značajniji negativan učinak zbog trenutnih odnosa između USD i EUR, kao i zbog brzog obrtaja. Pritom je moguće eventualno manje „prelijevanje“ prihoda između poslovnih prihoda od prodaje i tečajnih razlika. Obzirom na očekivane oscilacije, i ovisno o procjeni budućeg kretanja odnosa USD i EUR, Viktor Lenac će prema potrebi koristiti instrumente zaštite.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji bi mogli proizvesti financijski gubitak. Kod ugovaranja poslova Viktor Lenac primjenjuje različite uvjete plaćanja ovisno o procjeni financijske sposobnosti klijenata. Garancije i drugi instrumenti osiguranja plaćanja nisu uobičajeni u remontnom poslovanju, no Viktoru Lencu za naplatu potraživanja stoji na raspolaganju zaustavljanje broda u bilo kojoj luci sukladno pomorskoj regulativi. Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca, pa je time i rizik nenaplate disperziran. Osim u slučaju stečaja jednog inozemnog klijenta, visina nenaplaćenih potraživanja čini manje od 1% ukupnih potraživanja.

Rizik likvidnosti i rizik novčanog tijeka

Rizik likvidnosti i rizik novčanog tijeka povezani su s rizikom tržišta, odnosno oscilacijama u zaposlenosti kapaciteta Viktora Lenca. Viktor Lenac upravlja rizikom likvidnosti neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova. Za veće projekte koji mogu imati značajniji utjecaj na odljeve, posebno u pripreмноj fazi

projekata kada izostaju priljevi klijenata, Viktor Lenac poseže za projektним financiranjem putem kratkoročnih kredita.

Ostali rizici

Ostali rizici kojima poslovanje Viktora Lenca može biti podložno iskazani su i opisani u Nekonsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima i Konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.

VLASNIČKA STRUKTURA

Ukupan temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 168.132.470 kuna te je podijeljen na 16.813.247 redovnih dionica na ime, oznake VLEN-R-B, nominalne vrijednosti 10,00 kuna svaka, koje su upisane u depozitoriju Središnjeg klirinško depozitarnog društva. Sve dionice uvrštene su na redovitom tržištu Zagrebačke burze. Tijekom 2016. godine na Zagrebačkoj burzi ostvareno je 767 transakcija u trgovanju dionicama Viktora Lenca te je ostvaren promet od 717.312 dionica u ukupnoj vrijednosti 4.598.455,85 kuna, slijedom čega proizlazi da je prosječna cijena trgovanja iznosila 6,41 kunu po dionici.

Na dan 31. prosinca 2016. godine, na najvećih 10 dioničara Viktora Lenca odnosilo se preko 90% udjela u temeljnom kapitalu, i to kako slijedi:

	Vlasnik/nositelj računa	Udjeli u temeljnom kapitalu	%
1	Tankerska plovidba d.d. Zadar	62.127.380	36,95
2	Uljanik d.d. Pula	58.297.850	34,67
3	Privredna banka d.d. Zagreb/skrbnički račun	13.672.680	8,13
4	Brodogradilište Viktor Lenac d.d. Rijeka	8.251.870	4,91
5	Jadroagent d.d. Rijeka	3.247.660	1,93
6	CERP/Republika Hrvatska	3.110.100	1,85
7	Erste & Steiermarkische Bank d.d. Rijeka/skrbnički račun	1.408.000	0,84
8	R.L.E., t.p., Drniš	1.052.110	0,63
9	Weiss Branka Maria	773.080	0,46
10	List Gmbh Austria	459.920	0,27
	Ostali	15.731.820	9,36
	Ukupno	168.132.470	100,00

Vlastite dionice Viktora Lenca stjecane su do 2011. godine temeljem odluka Glavne skupštine Društva. Ukupan broj od 825.187 vlastitih dionica Društva predstavlja 4,91% učešća u ukupnom kapitalu Društva.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Korporativno upravljanje predstavlja okvir za vođenje poslova i nadzor u Društvu. U skladu s temeljnom svrhom svoga poslovanja, koja se odnosi na osiguravanje rasta i uspješnog poslovanja te rasta vrijednosti za dioničare, Uprava i Nadzorni odbor Viktora Lenca kroz svoje djelovanje poštuju i načela korporativnog upravljanja.

Poštivanjem načela korporativnog upravljanja osigurava se zaštita prava i jednak tretman dioničara, transparentnost poslovanja i odgovornost prema svim interesnim skupinama.

Viktor Lenac je nakon okončanja stečajnog postupka u travnju 2008. godine stekao status javnog dioničkog društva. Dionice Viktora Lenca su dana 12. rujna 2008. godine u kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze. Uvrštenju dionica prethodila je izrada Skraćenog prospekta, kojeg je odobrila Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA). Od trenutka uvrštenja dionica u kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze,

Viktor Lenac dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja kojega su zajednički izradile HANFA i Zagrebačka burza d.d. Zagreb.

Preporuke utvrđene Kodeksom Viktor Lenac u bitnome primjenjuje, objavljujući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima i koje su informacije u interesu dioničara Viktora Lenca. Sve informacije koje propisuje Zakon o tržištu kapitala kao obvezne za objavu objavljuju se HANFA-i, putem stranica Zagrebačke burze, kao i na vlastitim Internet stranicama (www.lenac.hr). Pored toga, obavijest da je neka informacija objavljena daje se i putem HINA-inog OTS servisa.

U studenom 2016. godine Viktor Lenac je donio i usvojio Kodeks poslovnog ponašanja s ciljem promicanja korporativne kulture i primjene načela društveno odgovornog ponašanja. Između ostalog, Kodeksom su obuhvaćena pravila poslovne etike, transparentnosti, nediskriminacije i jednakih mogućnosti, poštivanja zaposlenika, rada i rezultata, odnosa sa zajednicom i humanitarnog djelovanja, zaštite okoliša i održivosti te antikorupcijska pravila.

U 2016. godini Nadzorni odbor Viktora Lenca održao je četiri sjednice, na kojima se raspravljalo o financijskim rezultatima poslovanja, poziciji koju Viktor Lenac ima na tržištu na kojem pruža svoje usluge, poslovnim i razvojnim planovima, ključnim projektima i o drugim pitanjima važnijim za poslovanje i razvoj Viktora Lenca. Članovi Nadzornog odbora redovito dobivaju detaljne informacije o upravljanju i radu Društva kako bi mogli učinkovito nadzirati Upravu Viktora Lenca u vođenju poslovanja, a tijekom 2016. godine aktivno je djelovao i Revizorski odbor, koji je održao četiri sjednice.

Dioničari Društva ostvaruju svoja prava na Glavnoj skupštini. Glavna skupština dioničara odlučuje o raspodjeli dobiti, dopunama Statuta, izboru i opozivu članova Nadzornog odbora. Nadalje, Glavna skupština odlučuje i o radu Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju neovisnog revizora godišnjih financijskih izvješća te o drugim pitanjima određenim Zakonom i Statutom Društva. Redovna Glavna skupština Društva održana je koncem lipnja 2016. godine. U rujnu 2016. godine održana je i Izvanredna Glavna skupština Društva na kojoj je zbog drugih poslovnih obveza opozvan član Nadzornog odbora Mate Valčić i imenovan novi član Luka Kolanović te je donesen novi pročišćeni Statut Društva usklađen s odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Implementiranjem i provođenjem načela Kodeksa korporativnog upravljanja, Viktor Lenac želi stvoriti kvalitetan i dugoročan odnos s cjelokupnom investitorskom zajednicom.

NADZORNI ODBOR I UPRAVA DRUŠTVA

NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor Brodogradilišta "Viktor Lenac" d.d. Rijeka sastavljen je od pet članova, od kojih su po dva člana predstavnici najvećih pojedinačnih dioničara, a peti član je predstavnik radnika.

Nadzorni odbor, osim predstavnika radnika, imenuje se Odlukom Glavne skupštine Društva, a mandatno razdoblje članovima Nadzornog odbora traje četiri godine. Nadzorni odbor Viktora Lenca čine: John Karavanić, predsjednik, Elvis Pahljina, zamjenik predsjednika te članovi Hrvoje Markulinčić i Luka Kolanović koji je u rujnu 2016. godine zamijenio dotadašnjeg člana Matu Valčića.

Predstavnik radnika kao člana Nadzornog odbora imenuje Radničko vijeće Brodogradilišta „Viktor Lenac“ za mandatno razdoblje od tri godine. Od travnja 2014. godine s novim sazivom Radničkog vijeća za novi trogodišnji mandat, na funkciju predstavnika radnika u Nadzornom odboru Društva imenovan je Božo Balen.

Od prosinca 2014. godine počinje aktivno djelovati i Revizorski odbor imenovan od strane Nadzornog odbora, a čine ga Elvis Pahljina, Genarij Sutlović i Ines Mirković.

Životopisi članova Nadzornog odbora

Gospodin **John Karavanić** rođen je u New York-u 1967. godine. Osnovnu školu St Thomas the Apostole pohađa u Queens-u gdje odrasta. Povratkom iz dijaspore srednju školu - gimnaziju upisuje u Zadru, koju završava 1986. godine, nakon čega nastavlja obrazovanje na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te 1992. godine stječe zvanje magistra ekonomije. Iste godine zapošljava se kao pripravnik u sektoru Marketinga Tankerske plovidbe d.d. Od 1993. godine postaje stalni zaposlenik u komercijali kao referent u Službi za prijevoz naftnih derivata i kemikalija. Od 1997. godine do sredine 1999. godine obnaša funkciju zamjenika rukovoditelja službe. U 1999. godini prihvaća četverogodišnji mandat u uredu Tankerske plovidbe d.d. u Londonu, gdje radi kao broker sve do 2004. godine. Po povratku iz londonskog Alan Shipping-a nastavlja rad u komercijali na mjestu „chartering“ menadžera u Odjelu tankera za prijevoz sirove nafte. Dvije godine nakon toga postaje rukovoditelj tankera u komercijali te zamjenik komercijalnog direktora. Od kolovoza 2014. godine, osnivanjem broderske tvrtke Tankerska next generation d.d. imenovan je predsjednikom Uprave te tvrtke, koju funkciju obnaša i danas.

Gospodin **Elvis Pahljina** rođen je u Puli 1971. godine gdje završava srednjoškolsko obrazovanje. Nakon stjecanja diplome iz područja ekonomije i poslovanja 1996. godine započinje raditi kao pripravnik u Uljanik Zajedničkim poslovima d.o.o. Svoju karijeru gradi i razvija u području financija te već 1998. godine obnaša funkciju rukovoditelja deviznih kredita. Od 2001. do 2013. godine obnaša funkcije pomoćnika financijskog direktora, pomoćnika direktora Društva za devizno poslovanje i pomoćnika direktora Društva. Od lipnja 2013. godine imenovan je direktorom društva Financije d.o.o. odnosno financijskog direktora Uljanik Grupe. Stručna znanja neprestano nadograđuje sudjelovanjem na raznim seminarima i edukacijama prateći moderne trendove financijskog poslovanja, pa je tako 2013. godine sudjelovao u Project Finance akademiji i stekao certifikat Savjetnika za projektno financiranje. U svojoj karijeri razvija i ostale vještine i znanja poput vođenja timova i projekata.

Gospodin **Hrvoje Markulinčić** rođen je 1975. godine u Puli. Nakon završetka srednje škole koju pohađa u Puli, 1994. godine upisuje Pravni fakultet u Rijeci na kojem stječe zvanje diplomiranog pravnika. Nakon niza raznovrsnih poslova, 2001. godine zapošljava se u Uljaniku d.d. kao Voditelj odnosa s javnošću koji posao obavlja

šest godina, radeći na svim važnijim komunikacijskim projektima, prateći razvojnu strategiju promoviranja Uljanika kao moderne grupacije orijentirane na izgradnju sofisticiranih brodova. U 2007. godini postaje rukovoditelj Općih poslova, pa direktor Uljanik Zajedničkih poslova d.o.o., koje po reorganizaciji Uljanika d.d. postaje društvo Uljanik Poslovno informacijski sustavi d.o.o. unutar Uljanik Grupe objedinjavajući sve potporne funkcije za obavljanje djelatnosti grupacije. Funkciju direktora društva Uljanik Poslovno informacijski sustavi d.o.o. gosp. Markulinčić obavlja i danas.

Gospodin **Luka Kolanović** diplomirao je 1997. godine na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, a 2015. godine je diplomirao poslovno upravljanje (MBA) u školi IEDC Bled. Zapošljava se u Tehničkom sektoru Tankerske plovidbe d.d. 1998. godine kao pripravnik, nakon čega je u 1999. godine kratko bio zaposlen u društvu Tehnotrade d.o.o. kao sistemski administrator, a potom u razdoblju od 1999. do 2001. godine na Sveučilištu u Zadru kao CARNet-ov sistemski inženjer. Vratio se u Tankersku plovidbu 2001. na položaj sistemski administrator u Službi AOP (Služba automatske obrade podataka), napredujući 2008. godine na mjesto šefa Službe AOP u Tankerskoj plovidbi. Od 2014. godine je na položaju voditelja Odjela općih poslova u Tankerskoj Plovidbi. Od 2011. godine je član Nadzornog odbora Tankerske plovidbe, a od 2013. je predsjednik Nadzornog odbora Tankerske plovidbe. Također, od 2013. je član Nadzornog odbora KK Zadra.

Gospodin **Božo Balen**, rođen je 1958. godine u Gospiću gdje pohađa osnovnu školu. Po završetku osnovne škole, kao stipendist Brodogradilišta Viktor Lenac nastavlja srednjoškolsko obrazovanje u Brodograđevnoj i industrijskoj školi u Rijeci, koju završava 1979. godine te se zapošljava u Brodogradilištu Viktor Lenac u kojem provodi čitav radni vijek. Uz rad stječe peti stupanj kvalifikacije kao specijalist rada, a od 1993. godine radi kao poslovođa brodogradnje.

Primanja i vlasnički interes članova Nadzornog odbora

Trošak naknada članovima Nadzornog i Revizorskog odbora za 2016. godinu iznosio je ukupno 572.188,64 kuna, uključivo sve pripadajuće poreze i doprinose.

Član Nadzornog odbora gosp. Božo Balen posjeduje 848 dionica Društva, koje je kao bivši stečajni vjerovnik stečajnog dužnika stekao namirenjem svojih tražbina unosom prava – potraživanja u novcu u temeljni kapital Društva.

UPRAVA

Upravu Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. čine Aljoša Pavelin, predsjednik Uprave i Sandra Uzelac, član Uprave. Predsjednik Uprave imenovan je Odlukom Nadzornog odbora u travnju 2016. godine za mandatno razdoblje od pet godina, počevši od 01. svibnja 2016. godine kada je zamijenio dotadašnjeg predsjednika Uprave Roberta Škifića, koji je sporazumom s Nadzornim odborom prestao obnašati funkciju predsjednika Uprave. Član Uprave imenovan je na tu funkciju u travnju 2013. godine na mandatno razdoblje pet godina.

Životopisi članova Uprave Društva

Gospodin Aljoša Pavelin rođen je 1970. godine u Splitu. Na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu stekao je zvanje diplomiranog inženjera elektrotehnike. Karijeru započinje u sektoru telekomunikacija i ICT-a gdje deset godina radi na tehničkim i rukovodećim pozicijama tehničkih sektora Hrvatskog Telekomu i Metronet telekomunikacija. Od 2009. do 2013. godine obnaša pozicije izvršnog direktora za marketing i prodaju u renomiranim hrvatskim ICT tvrtkama – Verso i Recro-net Grupa, tijekom kojeg razdoblja je bio zadužen za razvoj poslovanja s ključnim klijentima na tržištima Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Kosova, Albanije, Turske i Ujedinjenih Arapskih Emirata. 2013. godine vraća se u Hrvatski Telekom na poziciju operativnog direktora Sektora za ICT usluge i preuzima odgovornost za upravljanje ICT segmentom poslovanja, koji u naredne dvije godine bilježi značajan rast prihoda. U svibnju 2016. preuzima funkciju predsjednika Uprave i glavnog izvršnog direktora

Viktora Lenca sa zadatkom povećanja vrijednosti Društva. Završio je EMBA studij na IEDC Poslovnoj školi Bled te pohađao brojne treninge i edukacije na temu strategije, strateškog upravljanja i leadershipa u okviru management edukacijskog programa Deutsche Telekom. Vjeruje da su znanje, rad i osobni integritet jedina garancija uspjeha.

Gospođa **Sandra Uzelac** rođena je 1969. godine u Rijeci. Osnovnu i srednju ekonomsku školu završila u Rijeci. Diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Rijeci 1994. godine, smjer Organizacija i upravljanje te stekla zvanje diplomiranog ekonomiste. Od 1994. godine zaposlena u Društvu i to: od 1994-1997 radi na poslovima plaća i ekonomike rada, od 1997-2001 u financijskom sektoru na poslovima financijskog referenta i pomoćnika šefa računovodstva te od 2001-2004. na poziciji šefa Odjela plana i analize. Od 2004.-2008. na poziciji rukovoditelja financijskog sektora. Okončanjem stečajnog postupka imenovana je članom Uprave Društva, uz obavljanje i funkcije rukovoditelja financija.

Od 1997. do 2006. godine pohađa više specijalističkih seminara i usavršavanja. 2013. godine završava poslijediplomski specijalistički studij na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, smjer Kontroling i stječe zvanje sveučilišne specijalistice kontrolinga. Od stranih jezika aktivno se služi engleskim jezikom.

Primanja i vlasnički interesi članova Uprave

Primanja članova Uprave odobrava Nadzorni odbor Brodogradilišta i regulira ugovorima o radu s pojedinim članovima.

Trošak plaća, otpremnine i bonusa Uprave za 2016. godinu iznosio je ukupno 4.245.071,49 kuna, uključivo sve pripadajuće poreze i doprinose.

Član Uprave Sandra Uzelac vlasnik je 1.038 dionica Društva, koje je kao bivši stečajni vjerovnik stečajnog dužnika stekla namirenjem svojih tražbina unosom prava – potraživanja u novcu u temeljni kapital Društva.

Predsjednik Uprave Aljoša Pavelin nema vlasnički interes u Društvu.

INFORMACIJE

Uže posloводство

Branko Mataija, direktor Sektora Marketinga i prodaje

Zlatko Marović, direktor Sektora Tehnike i proizvodnje

Dražen Bevanda, rukovoditelj sigurnosti i zaštite okoliša

Aleksandra Masar, rukovoditelj kontrole kvalitete

Dolores Kuzmić, rukovoditelj nabave i kooperacije

Alen Karnjuš, rukovoditelj informatike i komunikacija, rukovoditelj kvalitete

Aleksandar Jurčević, rukovoditelj ljudskih potencijala

Revizor

INŽENJERSKI BIRO – REVIZIJA d.o.o. Zadar

Kontakt podaci

Brodogradilište Viktor Lenac d.d.
Martinšćica bb, p.p 210
HR- 51000 Rijeka

telefon: +385 51 40 55 55
telefax: +385 51 21 71 75
email: viktor.lenac@lenac.hr
<http://www.lenac.hr>

Rijeka, travanj 2017.

Temeljem članka 272.p, a u vezi s člankom 250.a Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07. i 148/08., dalje u tekstu: ZTD) te sukladno članku 22. Zakona o računovodstvu (Narodne novine broj 78/15, 134/15, 120/16, dalje u tekstu: ZOR) Uprava Brodogradilišta Viktor Lenac d.d. Rijeka (dalje u tekstu: Društvo), dana 20. travnja 2017. godine, daje sljedeću

IZJAVU

o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

1. Dionice Društva su od rujna 2008. godine uvrštene na redovno tržište Zagrebačke burze.
2. Od trenutka uvrštenja dionica u kotaciju redovnog tržišta Zagrebačke burze, Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja kojega su zajednički izradile HANFA i Zagrebačka burza d.d. Zagreb, koji kodeks je usvojen Odlukom HANFE od 26. travnja 2007. godine, kl: 011-02/07-04/28, ur. br.: 326-01-07-2 (Narodne novine broj 46/07, dalje u tekstu: Kodeks), a integralni tekst Kodeksa objavljen je na internetskim stranicama Zagrebačke burze.
3. Društvo je tijekom 2016. godine u bitnome primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, objavljujući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima i objava kojih informacija je prvenstveno u interesu dioničara Društva.

Društvo je tijekom prethodne godine sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima objavljivalo putem stranica Zagrebačke burze te na vlastitim Internet stranicama, a obavještavanje javnosti o dostupnosti informacija provodilo se objavom putem HINA-inog OTS servisa.

4. Nadzor nad vođenjem poslova Društva provodi Nadzorni odbor u skladu sa odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Uloga Nadzornog odbora također je regulirana Statutom Društva. Članovi Nadzornog odbora redovito dobivaju detaljne informacije o upravljanju i radu Društva kako bi mogli učinkovito ispunjavati svoju nadzornu ulogu. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova dio je Godišnjeg izvješća Društva koje se podnosi Glavnoj skupštini.

Nadzorni odbor Društva osnovao je Revizorski odbor kojeg čine tri člana i koji je djelovao tijekom čitave 2016. godine.

Nadzorni odbor Društva nije osnovao povjerenstvo za imenovanja i povjerenstvo za nagrađivanje.

5. Društvo primjenjuje pravila Računovodstvene politike, kojima su uređena primjena postupka i tehnika u iskazivanju imovine, obveza, glavnice, prihoda, rashoda i financijskog rezultata Društva u temeljnim financijskim izvještajima. Reviziju godišnjih financijskih izvješća Društva vrši neovisni revizor, kojeg imenuje Glavna skupština Društva.

Društvo ima ustrojena i primjenjuje pravila i procedure zaprimanja, evidentiranja, odobrenja i kolanja financijske i druge poslovne dokumentacije, čime je osiguran višestruki nadzor i transparentnost u priznavanju prihoda i rashoda Društva.

6. Deset najvećih dioničara, sa stanjem na dan 31. prosinca 2016. su:

Vlasnik/nositelj računa		Udjeli u temeljnom kapitalu	%
1	Tankerska plovidba d.d. Zadar	62.127.380	36,95
2	Uljanik d.d. Pula	58.297.850	34,67
3	Privredna banka d.d. Zagreb/skrbnički račun	13.672.680	8,13
4	Brodogradilište Viktor Lenac d.d. Rijeka	8.251.870	4,91
5	Jadroagent d.d. Rijeka	3.247.660	1,93
6	CERP/Republika Hrvatska	3.110.100	1,85
7	Erste & Steiermarkische Bank d.d. Rijeka/skrbnički račun	1.408.000	0,84
8	R.L.E., t.p., Drniš	1.052.110	0,63
9	Weiss Branka Maria	773.080	0,46
10	List Gmbh Austria	459.920	0,27
	Ostali	15.731.820	9,36
	Ukupno	168.132.470	100,00

Glavna skupština Društva redovito se saziva i održava sukladno zakonskim propisima i Statutom Društva. Svi dioničari mogu sudjelovati u radu glavne Skupštine osobno ili putem opunomoćenika. Na glavnoj Skupštini odluke se donose običnom većinom glasova prisutnih dioničara odnosno dvotrećinskom većinom za zakonom propisane odluke. Glavnom skupštinom predsjedava predsjednik glavne skupštine, kojega imenuje Nadzorni odbor Društva. Glavna skupština ima ovlaštenja odnosno donosi odluke sukladno odredbama ZTD-a te Statuta Društva.

Pravo glasa dioničara Društva nije ograničeno na određeni postotak ili broj glasova. Prava dioničara Društva priznaju se dioničarima prema broju dionica koje se nalaze na računu dioničara u Središnjem klirinško depozitarnom društvu. Svaka redovna dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini. Društvo je ovlašteno izdavati redovite dionice na ime u skladu sa pozitivnim propisima Republike Hrvatske i Statutom Društva. Odluku o izdavanju dionica, sukladno članku 172. ZTD-a, donosi Glavna skupština, a u skladu sa Statutom Društva. Prava i obveze Društva koja proizlaze iz stjecanja vlastitih dionica ostvaruju se u skladu s odredbama ZTD-a te sukladno tome Društvo može stjecati vlastite dionice na temelju ovlasti Glavne skupštine za njihovo stjecanje.

Izmjene i dopune Statuta Društva donose se na način utvrđen Zakonom o trgovačkim društvima.

7. Uprava Društva sastavljena je od dva člana, predsjednika i člana Uprave. Funkciju predsjednika Uprave Društva do konca travnja 2016. godine obavljao je Robert Škifić, dipl. inž., a svibnja 2016. godine nadalje predsjednik Uprave je Aljoša Pavelin, dipl. inž. Funkciju člana Uprave Društva obavlja Sandra Uzelac, univ.spec.oec. Članovi Uprave zastupaju Društvo samostalno i pojedinačno, a poslove Društva vode skupno ili pojedinačno, sukladno

Statutu Društva i Poslovniku o radu Uprave. Pojedine poslove, određene člankom 15. Statuta Društva (stjecanje, otuđenje ili opterećenje nekretnina, izdavanje, otuđenje i stjecanje obveznica, davanje jamstava osim za obveze ovisnog društva, uzimanje zajmova i kredita izvan redovitog poslovanja Društva i dr.) te u drugim slučajevima, kada je to propisano zakonom, Statutom Društva ili odlukom Nadzornoga odbora, Uprava je ovlaštena poduzimati samo uz prethodnu suglasnost Nadzornoga odbora. Upravu imenuje i opoziva Nadzorni odbor na vrijeme od pet godina.

Nadzorni odbor Društva je sastavljen od pet članova. Glavna skupština vrši izbor i razrješenje četiri člana Nadzornog odbora dok jednog člana biraju, imenuju i opozivaju radnici Društva na način utvrđen pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Funkcije članstva u Nadzornom odboru obnašaju John Karavanić (predsjednik), Elvis Pahljina (zamjenik predsjednika) te Hrvoje Markulinčić i Luka Kolanović koji je na toj funkciji u rujnu 2016. godine zamijenio dotadašnjeg člana Nadzornog odbora Matu Valčića. Peti član Nadzornog odbora je Božo Balen, kao predstavnik radnika u Nadzornom odboru Društva.

Nadzorni odbor djeluje kao kolegijalno tijelo na sjednicama koje se održavaju najmanje jednom tromjesečno, a na kojima raspravlja i odlučuje o svim pitanjima iz svoje nadležnosti propisane ZTD-om i Statutom Društva. Odluke Nadzornog odbora donose se većinom glasova prisutnih članova. U 2016. godini održane su četiri sjednice Nadzornog odbora.

Revizorski odbor je tijelo koje je osnovano u prosincu 2014. godine. To tijelo osnovano je s ciljem pružanja podrške Upravi i Nadzornom odboru u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, financijskom izvješćivanju i kontroli Društva. U 2016. godini tijelo je održalo četiri sjednice, na kojima je raspravljao o financijskim rezultatima Društva. Članovi Revizorskog odbora su Elvis Pahljina, Genarij Sutlović i Ines Mirković.

8. Društvo primjenjuje u vezi s izvršnim, upravljačkim i nadzornim tijelima politiku raznolikosti s aspekata dobi, spola, obrazovanja i struke, i to na način da prilikom imenovanja članova vodi računa o navedenim aspektima.

9. Sukladno odredbama čl. 250.a st. 4. i čl. 272.p st. I. ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio Godišnjega izvješća o stanju Društva za 2016. godinu.

Predsjednik Uprave

Aljoša Pavelin

Član Uprave

Sandra Uzelac

